

Álit um rationaliseringar og sparingar í

- Fólkaskúlanum
- Sernámsfrøðiliga virkseminum
- Frítíðarundirvísingini
- Skúlabókaútgávu o.þ.

19 FEB. 1996

F. L. j. nr.

2120-19/95 (2)

Februar 1996

Innihaldsyvirlit

1. INNGANGUR.....	4
1.1 BYGNAÐURIN Í ÁLITINUM.....	5
2. FÓLKASKÚLIN.....	7
2.1 ENDAMÁL OG FORMLIGT GRUNDARLAG.....	7
2.2 LÝSING AV VIRKSEMINUM.....	8
2.2.1 <i>Virkemið í dag</i>	8
2.2.2 <i>Gongdin fram til ta níverandi stöðuna</i>	10
2.3 STARVSFÓLKAVIÐURSKIFTI.....	11
2.4 FIGGJARVIÐURSKIFTI	12
2.4.1 <i>Figgjarliga gongdin</i>	12
2.4.2 <i>Samanburðir við Danmark</i>	14
2.4.3 <i>Kommunalar útreiðslur til fólkaskúlan v.m.</i>	15
2.5 MIDFIRRINGARSKIPANIN	16
2.5.1 <i>Broyting í skipanini</i>	16
2.5.2 <i>Verandi skipan</i>	17
2.5.3 <i>Útrokningargrundarlagið</i>	17
2.5.4 <i>Eftirmeting av frysmlaskipanini</i>	18
2.6 HØLISVIÐURSKIFTI	19
2.7 UPPSKOT: NÝGGJUR FRYMLI TIL FÓLKASKÚLAN.....	21
2.7.1 <i>Útrokningargrundarlagið</i>	22
2.7.2 <i>Yvirlit yvir broytingar í tímum</i>	23
2.7.3 <i>Royndirnar higartil</i>	25
2.7.4 <i>Gildiskoma</i>	25
2.8 UPPSKOT: SAMANLEGGING AV SMÁUM BYGDASKÚLUM	28
2.9 UPPSKOT: ENDURSKODAN AV EFTIRÚTBÚGVINGARSKIPANINI	31
2.10 SKIPAN AV LANDINUM Í SKÚLAFYLKI.....	34
2.10.1 <i>Rationaliseringars vinningarnir</i>	35
2.10.2 <i>Skipanin av skíulanum</i>	36
2.10.3 <i>Tey einstöku ökini</i>	37
2.10.4 <i>Gongdin í næmingatalinum í økjunum</i>	39
2.11 UPPSKOT: SKIPAN AV FÓLKASKÚLANUM Í SKÚLAFYLKI.....	42
3. SERNÁMSFRØÐILIGT VIRKSEMI	45
3.1 ENDAMÁL OG FORMLIGT GRUNDARLAG.....	45
3.2 LÝSING AV VIRKSEMINUM.....	46
3.2.1 <i>Samstarv við aðrar stovnar</i>	47
3.2.2 <i>Skúlin á Trøðni</i>	47
3.3 FIGGJARVIÐURSKIFTI	50
3.4 SKIPANARLIG VIÐURSKIFTI	51
3.5 STARVSFÓLKAVIÐURSKIFTI.....	52
3.6 HØLISVIÐURSKIFTI	52
3.7 UPPSKOT: SERNÁMSFRØÐILIGA VIRKSEMIÐ SKAL SKIPAST Í SKÚLAFYLKI.....	53
3.8 UPPSKOT: ALMANNA- OG HEILSUVERKID RINDA FYRI TÆNASTUR Á SKÚLANUM Á TRØÐNI	56
4. FRÍTÍÐARUNDIRVÍSINGIN.....	57
4.1 ENDAMÁL OG FORMLIGA GRUNDARLAGIÐ FYRI VIRKSEMINUM.....	57
4.1.1 <i>Almenn frítíðarundirvísing</i>	57
4.1.2 <i>Serstök frítíðarundirvísing</i>	57
4.1.3 <i>Frítíðarvirksemi</i>	58
4.1.4 <i>Týdningurin av frítíðarundirvísing</i>	58
4.2 LÝSING AV VIRKSEMINUM.....	58

4.2.1 Virksemið	58
4.2.2 Arbeiði fyrir nýggjari lóg um frítíðarundirvísing	59
4.3 FIGGJARVIDURSKIFTI	60
4.4 BRÚKARAVIÐURSKIFTI	60
4.5 UPPSKOT: FRÍTÍÐARUNDIRVÍSINGIN FYRISKIPAST Í STÖRRI ÖKI	62
5. SKÚLABÓKAUTGÁVA	64
5.1 ENDAMÁL OG FORMLIGT GRUNDARLAG	64
5.2 LÝSING AV VIRKSEMINUM	66
5.2.1 <i>Landsmiðstöðin</i>	66
5.2.2 <i>Skúlabókagrunnurin</i>	69
5.2.3 <i>Bókamiðsolan</i>	71
5.2.4 <i>Gongdini fram til ta núverandi stöðuna</i>	72
5.3 FIGGJARVIDURSKIFTI	72
5.4 STARVSFÓLKAVIÐURSKIFTI	74
5.5 HØLISVIÐURSKIFTI	75
5.5.1 <i>Landsmiðstöðin</i>	75
5.5.2 <i>Skúlabókagrunnurin</i>	75
5.5.3 <i>Bókamiðsolan</i>	75
5.6 UPPSKOT: FELAGS HØLI	76
5.7 UPPSKOT: SKÚLABÓKAGRUNNURIN VEITA STUDUL TIL PRIVAT FORLOG	78
5.8 UPPSKOT: BÓKAMIÐSOLAN HANGA SAMAN FIGGJARLIGA	80
6. SAMANDRÁTTUR OG TILMÆLI	82

1. Inngangur

Landsstýrismaðurin í undirvísingarmálum, Eilif Samuelsen, setti í skrivi dagfest 14. desember 1995 nevnd at gera landsstýrinum álit við uppskoti til rationaliseringar og sparingar á fólkaskúlaøkinum v.m..

Nevndararbeiðið skuldi verða liðugt áðrenn 15. februar 1996.

Á figgjarlóginu fyri 1996 var politisk avtala gjørd um, at sparast skulu 32 mill.kr. á almenna økinum. Rakstarstøðini fyri útbúgving og granskning verða eisini rakt av hesum sparingum, og nevndini verður álagt at gera landsstýrinum *ítökiligt* og *realistiskt* uppskot til nevndu sparingar og rationaliseringar á tí partinum av undirvísingarøkinum, sum fevnir um:

- Fólkaskúlan
- Sernámsfrøðiligu ráðgevingina
- Skúlan á Trøðni
- Frítiðarundirvísingina
- Skúlabókaútgáva:
 - Skúlabókagrunnurin
 - Bókamiðsølan
 - Landsmiðstøðin fyri undirvísingaramboð

Nevndin skal:

Fyri fólkaskúlan, sernámsfrøðiliga virksemið og frítiðarundirvísingina:

1. Gera tilráðing um, hvussu omanfyri nevndu stovnar kunnu rekast á meiri rationellan hátt við atliti at:
 - samanlegging av skúlum - bygdarskúlum eins væl og storri skúlum og framhaldsdeildum fólkaskúlans.
 - meira effektivari nýtslu av útbúgvingartilboðum
2. Vísa á sparimöguleikar í hesum sambandi.

Fyri skúlabókaútgávu:

1. Fáa til vega eina meira einfalda og rationella skipan viðvíkjandi útgávu av skúlabókum og øðrum undirvísingartilfari.
2. Lýsa virksemið hjá Skúlabókagrunninum, Landsmiðstøðini fyri undirvísingaramboð, Bókamiðsøluni, ymiskum øðrum almennum veitingum til skúla- og barnabókatilfar osfrv.
3. Gera uppskot um:
 - möguligar umleggingar
 - felags hølinsnýtslu o.a.,
 - sum skal føra til sparingar á hesum øki.

Nevndin refererar beinleiðis til landsstýrismannin í undirvísingar- og granskningarmálum.

Nevndin hevði sín fyrsta fundin saman við landsstýrismanninum tann 20. desember 1995. Á fundinum voru ymisk viðurskifti umrødd. Millum annað komið inn á, at grein 30 í fólkaskúlalóginu

verður endurskoðað, og nevndin skuldi rokna við hesum. Eisini skuldi roknast við at ein kommunusamanlegging fór at fáa ávirkan á fólkaskúlan í framtíðini.

Nevndin var biðin um í sambandi við arbeiði sítt at ráðföra seg við viðkomandi stovnar, eitt nú Landsskúlafyrisingina.

Nevndin hefur havt 10 internar fundir.

Biðið hefur verið um tilfar frá Landsskúlafyrisingini, Skúlanum á Trøðni, Sernámsfrøðiligu ráðgevingini, Skúlabókagrunninum, Bókamiðsøluni og Landsmiðstøðini fyri undirvísingaramboð.

Fundir hava verið við Skúlabókagrunnin, Landsmiðstøðina, Bókamiðsøluna og fólkaskúladeildina í Landsskúlafyrisingini. Sernámsfrøðiliga ráðgevingin og Skúlin á Trøðni hava verið innkallaði til fundar, men tað hefur ikki ligið fyri at hildið henda fundin.

Nevndin hefur fingið skriv frá Føroya Lærarafelag, við umbøn um innlit og fund. Nevndin hefur ikki mett seg kunna fara inn í samráðingar við fakfelög, av tí at tað ikki er nevndarinnar lutur. Roknað verður við, at landsstýrið og aðrir myndugleikar taka neyðugt samband við partarnar í málínunum (m.a. fakfelög), áðrenn avgerandi broytingar verða framdar.

Nevndin hefur verið mannað við hesum limum:

Arnold Abrahamsen, Landsskúlafyrisingin
 Hanus Joensen, Kollafjørður
 Poul Geert Hansen, Landsskúlafyrisingin (formaður)
 Reidar Nónfjall, Føroya Landsstýri
 Jaspur Olsen, Vestmanna

1.1 Bygnaðurin í álitinum

Áliðið umfatar hesi øki:

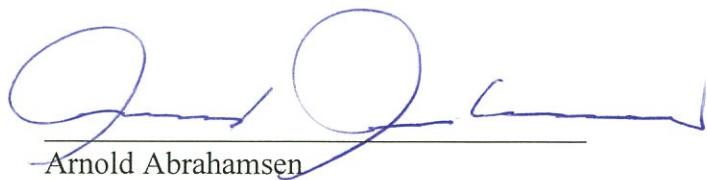
- Fólkaskúlan
- Sernámsfrøðiligu ráðgevingina og skúlan á Trøðni
- Frítíðarundirvísingina
- Skúlabókaútgávu o.a.

Fyri hvört av økjunum verður sett á við at lýsa virksemið í dag í einum breiðum høpi. Hesin parturin skal geva lesaranum innlit, soleiðis at betur ber til at skilja uppskotini, ið koma seinni.

Aftan á lýsingina av økjunum, kemur rationaliserings- og spariskráin við ymsum möguleikum, sum nevndin kann vísa á, fyri at rationalisera og spara á økinum. Fíggjarligu avleiðingarnar verða útroknaðar, fyrimunir og vansar verða viðgjördar, og ætlan verður gjörd fyri, hvussu ætlanin kann fremjast.

Í síðsta parti í álitinum verður drigið samanum, og tilmæli verður gjørt.

Latið úr hondum, og handa landsstýrismanninum tann 15. februar 1996.

Arnold Abrahamsen

Hanus Joensen

Poul Geert Hansen, form.

Reidar Nónfjall

Jaspur Olsen

2. Fólkaskúlin

2.1 Endamál og formligt grundarlag

Sambært løgtingslög nr. 21 frá 22. mars 1979 um fólkaskúlan og seinni broytt við kunngerð nr. 116 frá 4. juli 1992 og kunngerð nr. 121 frá 1. august 1993 er fólkaskúlin tann almenni skúlin, sum býður undirvísing eftir hesi lög, og er givin út sambært rammulög fyri Føroyar um fólkaskúlan. Eftir hesi lög skal fólkaskúlin við støði í heimligari mentan og í samarbeiði við heimini geva næmingunum möguleika at ogna sær fimi, kunnleika, arbeiðshættir og málbering, sum virka við í fjølbroyttu menningini hjá teimum einstøku næmingunum, soleiðis at teir kunnu gersast gagnlig menniskju í heimi og samfelag. Fólkaskúlin skal eisini skapa möguleikar fyri, at næmingurin kann økja hugin at læra, royna sítt hugflok, venja síni evni til sjálvstøðuga meting og støðutakan og menna seg í treysti til sín sjálvs.

Sambært lög nr. 65 frá 8. august 1972 við broytingum í lög nr 723 frá 8. november 1987 om tjenestemænd m.fl. i folkeskolen på Færøerne, skal heimastýrið rinda allar útreiðslur, ið standast av:

1. lønum til tænastumenn
2. vanligar viðbøtur
3. persónigar viðbøtur
4. frítíðarsamsýning og frítíðarviðbót
5. samsýning fyri flying
6. læknakanning
7. bíðiløn og bíðipening til lærarar, ið eru sagdir úr starvi smb § 31 í tænastumannalógin
8. løn til tímalærarar, ferðalærarar, faklærarar og settar vikarar
9. løn til vikar, ið er settur fyri lærara, tímalærara ella settan vikar, og sum vegna sjúku ella onnur viðurskifti ikki er førur fyri at rökja starvið
10. samsýning smb. § 22 í lög um tænastumenn
11. skúlabarnaflutning
12. praktikk á læraraskúlanum

Eisini skal heimastýrið sambært § 46, 1. stk. í áðurnevndu lög gjalda útreiðslurnar til læraraeftirlønir, og sambært § 48 kann verða veittur studningur til skúlabygging eftir galdandi reglum, eins og veitast kann samsýning til próvtøkuskúlar og skeið eftir somu reglum sum í hinum partinum av ríkinum.

Tær lógar og reglur, ið eru galdandi fyri fólkaskúlan eru:

- Lög nr. 58 frá 2. oktober 1978 um skúlafyrising
- Lög nr. 21 frá 22. mars 1979 um fólkaskúlan, sum seinast broytt við lög nr. 121 frá 1. august 1993
- Kunngerð nr. 2 frá 2. januar 1980 um tað hægru fyrisingina av undirvísingarverkinum
- Kunngerð nr. 3 frá 2. januar 1980 Reglugerð fyri landsskúlastjóran
- Kunngerð nr. 157 frá 16. juli 1993 um fráfaringarrooyndir fólkaskúlans

- Kunngerð nr.132 frá 17. oktober 1990 um sernámsfræðiliga ráðgeving

Umframt omanfyri nevndu lógin og kunngerðir eru eisini 26 rundskriv galdandi fyrir ymsi viðurskifti í fólkaskúlanum.

2.2 Lýsing av virkseminum

2.2.1 Virkemið í dag

Talið av næmingum og lærarum í fólkaskúlanum er í skúlaárinum 1995/96 fylgjandi:

SKÚLAR	Árgangir												Næm inga tal íalt	Lærar ar í norm. st. 01.04. .95	Ósett størv	Nor m. Stør v 01.0 4.95
	Slag	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	ser.				
Kommunuskúlin	1	36	18	37	32	22	44	40	57	56	70	3	415	40		40
Eysturskúlin	1	28	34	17	32	19	36	39	72	78	64		419	37		37
Skúlin á Ziskatröð	1	44	34	37	24	41	45	54	67	46	44		436	30		30
Runavíkar skúli	1	51	30	31	35	29	24	32	47	39	44		362	38		38
Venjingarskúlin	1	48	48	42	46	43	43	38	44	45	34		431	32		32
Skúlin við Ósánnna	1	24	43	42	42	23	25	20	46	33	38	3	339	26	1	27
Fuglafjarðar skúli	1	22	18	17	16	23	24	26	49	58	46		299	26		26
Miðvágs/Sandavágs skúli	1	34	16	23	28	30	22	24	32	27	28		264	23		23
Tvøroyrar skúli	1	22	39	26	35	18	16	27	33	33	48		297	29	1	30
Vágs skúli	1	17	17	14	22	13	19	29	53	30	40		254	24		24
Argja skúli	1	30	30	31	22	23	19	36	35	31	26		283	24		24
Vestmanna skúli	1	20	18	23	23	20	19	17	23	32	35		230	21		21
Stranda skúli	1	19	33	17	16	19	13	12	26	36	29		220	16	1	17
Tofta skúli	1	22	15	23	15	20	14	22	16	16	17		180	14		14
Sandoyar Meginskúli	1					10	21	33	26	31	30		151	13		13
Felagssk. á Oyrarbakka	1									53	57		148	14		14
Sørvágs skúli	1	18	12	16	15	16	12	11	14	15	18		147	12		12
Hvalbiar skúli	1	9	9	12	12	7	6	10	13	14			92	10		10
Sankta Frans skúli	2	48	46	45	40	37	41	43					300	18		18
Hoyvíkar/Hvitanes skúli	2	47	48	48	35	38	28	19					263	13		13
Kollafjarðar skúli	2	23	21	10	12	22	17	16					121	8		8
Gøtu skúli	2	16	15	17	15	18	16	13					110	7		7
Leirvíkar skúli	3	13	17	16	12	10	11	10					89	8		8
Skála skúli	4	14	10	7	13	9	10	9					72	5	1	6
Eiðis skúli	4	14	19	14	7	6	6	8					74	5		5
Skúlin á Fossánesi	4	9	6	10	6	10	13	7					61	3	1	4
Adventistaskúlin	4	21	17	15	9	14	5	11					92	5		5
Kvívíkar skúli	5	7	13	8	9	5	12	10					64	5		5
Skopunar skúli	5	9	11	8	7	11							46	3		3
Hvalvíkar skúli	5	7	4	8	5	6	5	4					39	3		3
Porkeris skúli	5	7	7	6	10	8	6	8					52	4		4
Sands skúli	6	6	14	11	4								35	2		2
Nólsoyar skúli	7	2	1	2	4	0	5	2	6	6			28	3		3
Hósvíkar skúli	6	4	0	7	2	3	4	3					23	3		3
Viðareiðis skúli	6	9	5	4	4	8	2	3					35	2		2
Norðskála-/Oyra skúli	5	14	6	11	12	9	3	7					62	4		4
Sumbiar skúli	6	4	6	5	3	2	7	6					33	2		2
Oyndarfjarðar skúli	7	3	3	1	3	7	2	4					23	2		2
Haldórvíkar skúli	7	4	5	2	3	3	3	2					22	2		2

Hovs skúli	7	1	2	3	2	1	3	2			14	1	1	
Kaldbaks skúli	7	2	3	5	3	1	1	2			17	1	1	
Skúlin á Leiti	8	5	4	2	1	3					15	1	1	
Skálavíkar skúli	8	3	4	3	2	0	0	0			12	1	1	
Velbastaðar skúli	8	3	4	7	2	3	0	0			19	1	1	
Leynaskúli	9	1	2	1	1	1					6	1	1	
Dals skúli	9	2	0	0	1	1					4	0	0	
Húsavíkar skúli	9	0	1	1	2	1					5	1	1	
Funningsfjarðar skúli	9	2	0	1	0	1	1	1			6	1	1	
Haraldsunds skúli	9	2	2	1	1	2	1	1			10	0	0	
Fámjins skúli	9	0	0	2	0	2					4	1	1	
Sandvíkar skúli	9	4	3	5	0	1	0	0			13	1	1	
Tjørnuvíkar skúli	8	0	1	1	3	1	1	2			9	1	1	
Skúvoyar skúli	9	1	3	0	1	1	1	1			9	1	1	
Funnings skúli	8	2	0	2	3	0	0	1			8	1	1	
Hests skúli	9	0	2	0	1	0	0	0			3	1	1	
Mikladals/Tróllanes skúli	9	2	0	2	1	0	2	0			7	1	1	
Dímunar skúli	9	0	0	1	0	1	0	0			2	0	0	
Kirkju/Hattarvíkar skúli	9	0	0	1	0	0	0	0			1	1	1	
Kunoyar skúli	9	0	0	0	1	0	1	1			3	1	1	
Mykinesar skúli	9	0	0	0	0	0	0	0			0	0	0	
Húsar/Syðradals skúli	9	2	1	1	0	1	0	0			5	0	0	
Norðradals skúli	9	0	0	0	0	0	0	0			0	0	0	
Svínoyar skúli	9	3	1	1	0	0	1	1			7	1	1	
Gásadals skúli	9	0	0	0	0	0	0	0			0	0	0	
Gjáar skúli	9	1	1	0	0	0	0	0			2	0	0	
ÍALT		761	722	703	655	623	610	667	713	683	649	6	6792	554
												5	559	

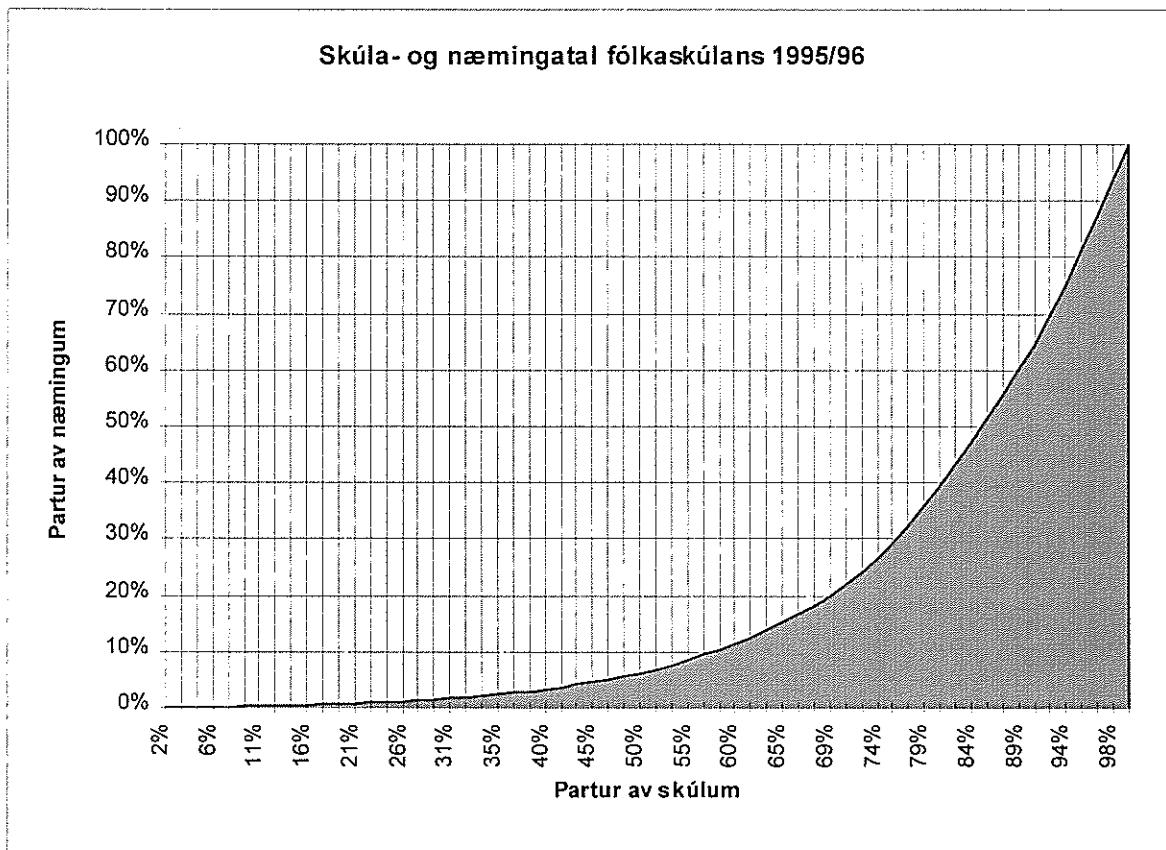
Av omanfyri standandi yvirliti sæst, at 554 störv eru normerað. Við verandi fíggjarúltiti er ivasamt, um tey 5 ósettu störvini verða lýst leys. 36 lærarar eru yvir 60 ár, flest allir av hesum hava 30 ára starvsaldur og kunnu sostatt fara frá sambært avtalu millum landstýrið og lærarafelagið.

Í omanfyri nevnda yvirliti sæst, at í dag eru 62 virknir skúlar. Av hesum hava

9 skúlar færri enn 5 næmingar	=	29	næmingar í miðal	3
7 skúlar millum 6 - 10 næmingar	=	52	"	7
7 skúlar millum 10 - 20 næmingar	=	100	"	14
4 skúlar millum 20 - 30 næmingar	=	96	"	24
4 skúlar millum 30 - 40 næmingar	=	142	"	36
1 skúli millum 40 - 50 næmingar	=	46	"	46
4 skúlar millum 50 - 70 næminga	=	239	"	60
6 skúlar millum 70 - 100 næmingar	=	419	"	84
5 skúlar millum 100 - 200 næmingar	=	850	"	142
8 skúlar millum 200 - 300 næmingar	=	2110	"	264
7 skúlar fleiri enn 300> næmingar	=	2750	"	393

Fyri enn betur at ímynda støddarbýtið í fólkaskúlanum, er í niðanfyri standandi mynd víst, at 60% av skúlunum undirvísa einans 10% av næmingunum. Um leið 15% av teimum stærstu skúlunum undirvísa yvir 50% av næmingunum. Hetta vísir, at flestu skúlarnir í Føroyum eru sera smáir. Onkur vil so føra fram, at orsókin er, at vit búgva í einum oyggjalandi við nógvum smáum

bygdum. Søguliga er hetta rætt, men tað eigur at verða tikið við í argumentatiónini, at landsins vegakervi er útbygt fyrir milliardir júst fyrir at byrgja upp fyrir vansunum av at búgva í einum landi, har høg fjøll skilja bygdir frá hvørji aðrar og sund og firðir eru ímillum oyggjarnar. Skúlaverkið hevur ikki tillagað seg eftir teimum broyttu landafrøðiligu umstøðunum. Teir gomlu bygdaskúlarnir, sum voru bygdir fyrir 100 árum síðani, verða framvegis brúktir.

2.2.2 Gongdin fram til ta núverandi støðuna

Frá um leið 1880 kom skúli í flest øllum bygdum í Føroyum, og vanligt var, at ein lærari hevði fleiri skúlar, men sum frá leið gjørdist skúlagongdin meira reglulig, og flestu bygdir singu sín eigna lærara, og tímatal næminganna øktist í sama tíðarskeiði. Í 1930unum voru nøkur ferðalærarastørv skipað aftur. Framhaldsskúli var bert í Tórshavn, har realskúli var settur á stovn í 1864 ístaðin fyrir látínskúlan, sum var niðurlagd fyrst í 1800 talinum, tí eingir næmingar voru. Í 1935 var millum- og realskúli settur á stovn í Klaksvík. Skúlin fekk próvtøkurættindi í 1938. Í 1923 var 1. og 2. millumskúli á Tvøroyri. Í 1925 var "Almindelig Forberedelseseksamen (præliminerpróvtøka) skipað í Føroyum. Hetta var á Tvøroyri. Seinni var farið undir at fyrireika til præliminerpróvtøku í Vági. Próvtøkan var á Tvøroyri, men fyrireikingin í Vági. Vágs Skúli fekk próvtøkurættindi í 1946. Men við donsku skúlalóginu í 1955 gjørdist möguleikin fyrir at seta á stovn tað, ið kallað var Almindelig Forberedelseseksamen, og nú komu fleiri framhaldsskúlar:

Vestmanna	1957
Fuglafjørður	1958
Miðvág/Sandavág	1959
Runavík	1960

Sørvágs	1961
Tofta	1962
Stranda	1966
Felagsskúlin	1971
Meginskúlin	1971
Hvalbiar	1973
Argja	1979

Í 1952 voru umleið 100 lærarar í starvi í féroyska fólkaskúlanum, men sum frá leið vaks tímatalið, so tá ið læraratalið var upp á tað mesta, voru tímar til umleið 800 lærarar. Hetta tal er tó síðani 1990 minkað niður í 671 lærarastørv. Henda minking stendst eisini av minkingini í barnatalinum.

2.3 Starvsfólkaviðurskifti

Við féroyska fólkaskúlan eru skipað 601 lærarastørv, av hesum eru 554 skipað lærarastørv, meðan 47 størv eru skipað sum vikarstørv. Umframt hetta eru uml. 70 vikarstørv skipað fyri lærarar, ið ikki eru førir fyri at rökja starvið vegna sjúku, barnsburð o.t..

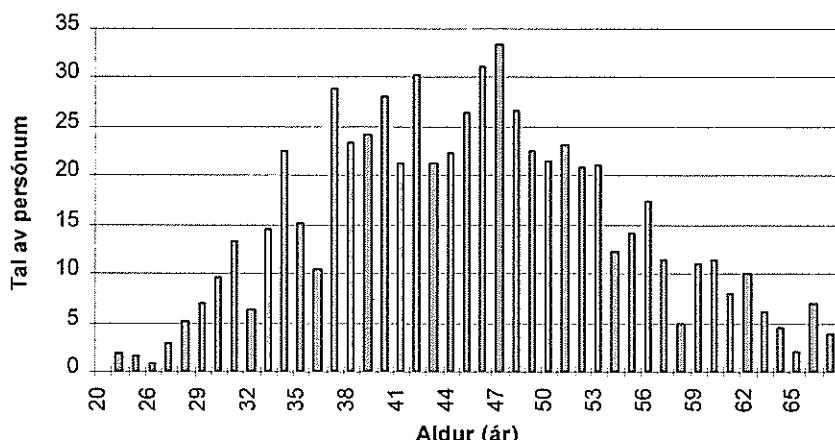
Tilsamans eru 669 fulltíðarstørv í fólkaskúlanum, sum umleið 720 persónar virka í skúlaárið 1995/96.

Av fyrrnevndu viðmerkingum sæst, at útreiðslurnar til fólkaskúlan allar eru lógarbundnar, og hevur Landsskúlafyrisingin bert fáar möguleikar at stýra hesum. Lønarhækkan og onnur viðurskifti, ið føra meirútreiðslur við sær, gera, at antin má undirvísingarvirksemið skerjast, ella má ein meirjáttan fääst til vega. Nýggi lønarsáttmálin millum landsstýrið og Føroya Lærarafelag viðførir, at lønarútreiðslurnar hækka í 1996. Um virksemið skal verða óbroytt í skúlaárinum 1996/97 skal fólkaskúlin hava 2 mió. kr. afturat. Av tí at felags barnsburðargrunnurin kemur at virka í 1996, verða útreiðslurnar til barnsburðarfaryvi lægri, so at tann kravda økingin er nakað minni, fyri at pultstímatalið skal verða óbroytt.

Aldursbýtið hjá lærarunum er víst á niðanfyri standandi mynd. Tað framgongur av myndini, at störsti parturin av lærarunum er í 40 ára aldri. Tað fara ikki so nögvir lærarar frá komandi árin. Umleið 60 lærarar eru umfataðir av avtaluni, sum er gallandi hesi komandi 2 árin, um at teir kunna fara frá við fullari eftirløn, tá teir eru 60 ár, og hava arbeitt í skúlanum í minsta lagi í 30 ár.

Lærarar í fólkaskúlanum eru settir í kommununi við fyribils tænastu við ávísum skúla í kommununi. Hetta verður tulkað soleiðis, at ikki ber til at flyta ein lærara frá eini kommunu til eina aðra.

Aldurssamsetningin hjá lærararum í fólkaskúlanum 1995

2.4 Fíggjarviðurskifti

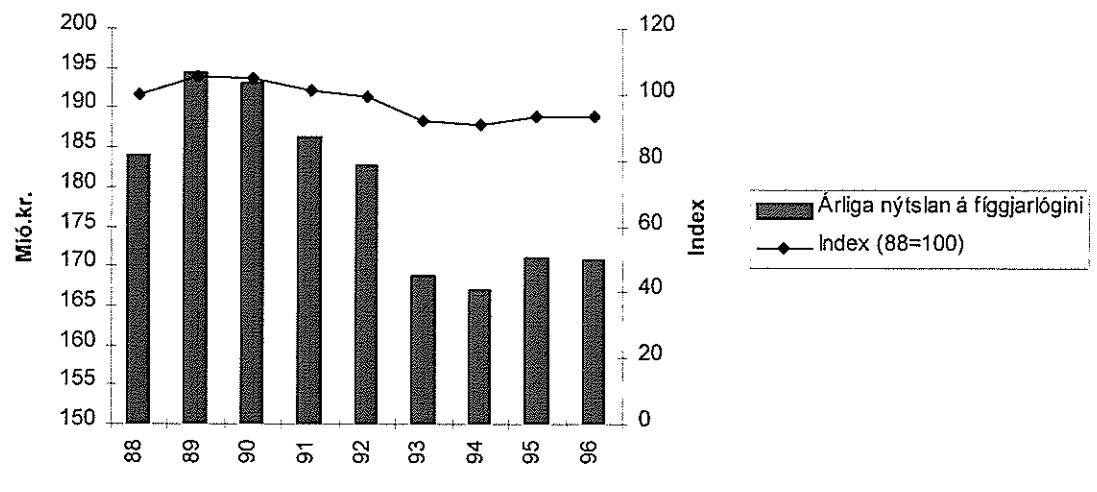
2.4.1 Fíggjarliga gongdin

Játtanin á fíggjarlögini til fólkaskúlan vaks nógvi í 80'unum. Orsókin til økingina var ikki einans, at virksemið øktist, men eisini tí tær sáttmálabundnu lönirnar hækkaðu. Talvan niðanfyri vísir útreiðslurnar til fólkaskúlan fyri tíðarskeiðið 1988 - 96. Í 1991 voru læraraeftirlønir, sernámsfrøðilig ráðgeving í fólkaskúlanum og skúlabarnaflutningur tики burtur úr játtanini til fólkaskúlan.

	Fólkaskúlin vm.:	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
14103	Fólkaskúlin	163.894	176.590	176.092	143.562	139.563	129.238	127.353	130.278	131.118
14117	Læraraeftirlønir				10.714	11.113	11.058	11.405	11.100	11.100
14122	Sernámsfrøðilig ráðgeving	18.794	16.706	15.795	27.843	28.536	25.598	25.582	26.000	25.814
14136	Skúlabarnaflutningur				3.083	2.519	1.566	1.443	2.243	1.500
14141	Privatir skúlar	1.236	1.022	1.139	1.079	1.065	1.063	1.102	1.090	1.111
14155	Føroyskir skúlar utanlands						298	230	260	260
íalt		183.924	194.318	193.026	186.281	182.796	168.821	167.115	170.971	170.903
indeks		100	106	105	101	99	92	91	93	93

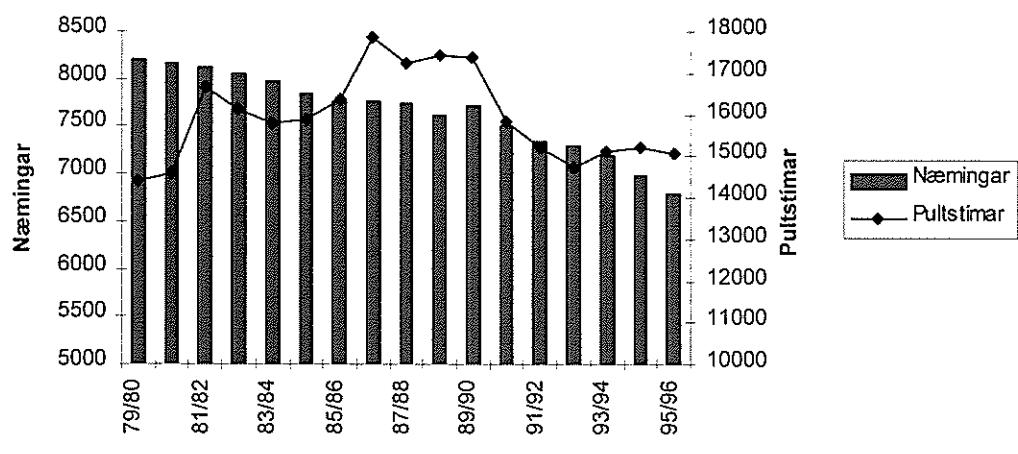
Játtanin til fólkaskúlan v.m. var í hæddini í 1989 við 194,3 mió.kr. Síðani eru nógvar skerjingar framdar, og í 1994 var talið vorðið 27,2 mió.kr. lægri. Tað var serliga í 1993, at ein stór lækking var framd, og komst hon av lónarlækkingini hetta árið. Síðani 1994 hevur tað verið eitt politiskt ynski at pultstímatalið í fólkaskúlanum skuldi ikki skerjast. Hetta hevur viðfört, at neyðugt hevur verið við eini nakað hækkaðari játtan á hvørjum ári fyri at leggja upp fyri hækkingini í lónaraldrinum hjá lærararunum. Í 1996 verður ein lónarhækking, men henda sæst ikki aftur í tölunum, av tí at barnsburðarfaryoyi er tikið av hesum rakstrarstaðnum. Indextöluni vísa, at játtanin í 1996 er um leið 7% lægri enn í 1988.

Nýtslan í Fólkaskúlanum 1988-96

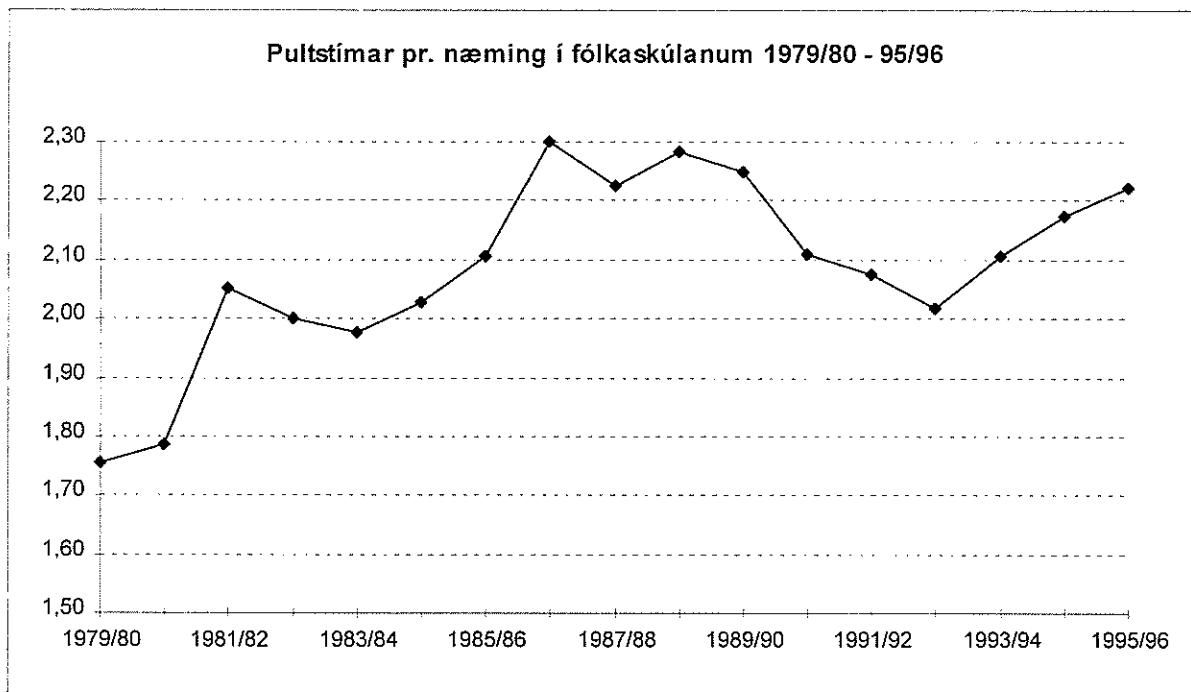

Næminga- og pultstímatalið í fólkaskúlanum í tíðarskeiðinum 1979/80 til 1995/96 er víst á niðanfyri standandi mynd. Í öllum tíðarskeiðinum er næmingatalið stöðugt lækkað. Hetta sama er ikki gallandi fyrir pultstímatalið, ið hækkaði í fyrru helvt av 80'unum. Í 1986/87 steðgaði vöksturin á pultstímatalinum: 17850 tímar um vikuna. Tey fylgjandi 3 árini var tað so at siga óbroytt, men í 1990/91 byrjaðu skerjingarnar á fíggjarlögini av álvara at gera um seg. Ein áhaldandi lækking var í pultstímatalinum frá 90/91 til 93/94, síðan hevur ein lítil hækking verið aftur.

Gongdin í næminga- og pultstímatalinum í fólkaskúlanum 1979/80 - 1995/96

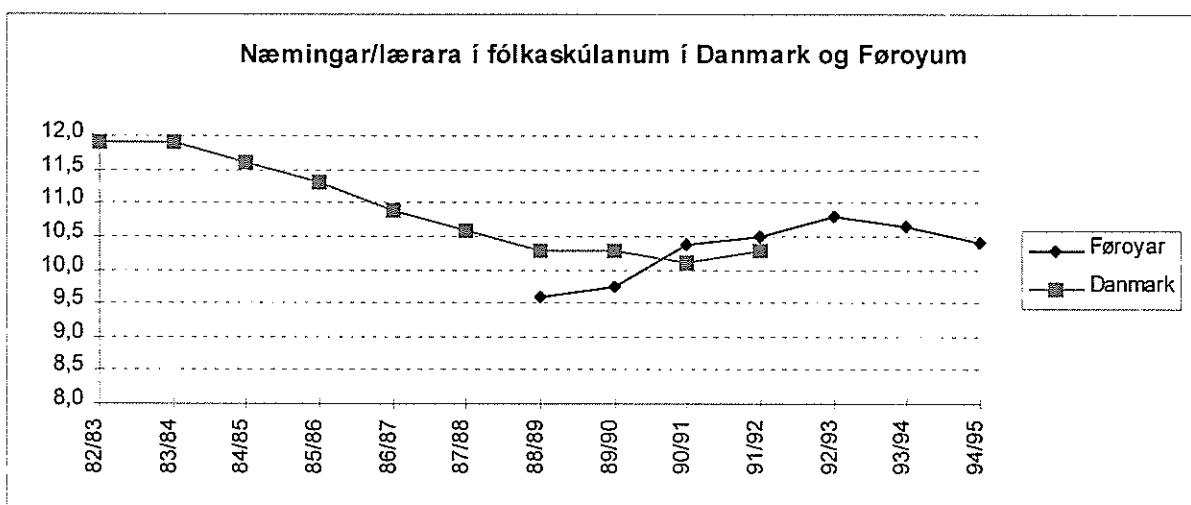

Tað er viðkomandi at kanna pultstímatalið pr. næming, tá ið samanburðir verða gjördir millum ár. Á fylgjandi mynd sæst, at pultstímatalið pr. næming er hækkað síðan 1992/93. Stöðið nærkast talinum frá miðskeiðis í 80'unum.

2.4.2 Samanburðir við Danmark

Tað er altið torfört at gera samanburðir millum lond, tí fortreytirnar kunnu verða so ymiskar. Fyri kortini at geva eina ábending um støðuna, eru á fylgjandi mynd víst næmingatöl pr. lærara í fólkaskúlanum í Danmark og í Føroyum. Fyri Danmark eru tølini fyri tíðarskeiðið 1982/83 til 1991/92. Tølini eru úr bóklinginum “Tal der taler”, ið Undirvísingamálaráðið gevur út. Fyri Føroyar eru tølini fyri tíðarskeiðið 1988/89 til 1995/96. Myndin vísir, at støðugt færri næmingar hava verið pr. lærara í Danmark í tíðarskeiðinum. Í Føroyum hevur skerjingin í tímatalinum síðani 1990 viðfört, at fleiri næmingar eru pr. lærara. Men støðið er á leið sum í Danmark.

Samanburðir við donsk viðurskifti vísa sum heild, at omanfýra lýsta støðan í føroyska fólkaskúlanum, er um leið tann sama í danska fólkaskúlanum. Í miðal eru 18,4 næmingar í flokkinum í Danmark. Miðalfloksdeildartalið er helst eitt sindur lægri í Føroyum. Roknað verður

við, at hvør danskur næmingur í miðal fær 58,7 tímar á 60 min. um árið. Umroknað til 45 min. tímar fyri eina viku er hetta talið 1,95 t/v. Hetta talið er í Føroyum 2,19. Men tá eiger eisini at verða tikið við, at í Føroyum skulu vit eisini læra danskt, umframt at teir smáu skúlarnir hála miðaltalið uppeftir.

2.4.3 Kommunalar útreiðslur til fólkaskúlan v.m.

Samlaðu útreiðslurnar til fólkaskúlan¹, eru í 1996 mettar til umleið 226 mió. kr. herav figgja kommunurnar sjálvan raksturin við um leið 55 mió. kr., t.e. til el, olju, reingerð o.a., og landið figgjar restina. Landskassin rindar læraralønir, sum eru við í miðfirringarskipanini og til serligan tørv, og sum eru fált umleið 132 mió. kr. Viðmerkjast kann, at nevndin í sambandi við figgjarviðurskiftini fyri kommunurnar hevur tilsamans útvega sær figgjarætlanartøl fyri 1996 fyri at gera metingarnar so tíðarbærar sum gjørligt.

Tað er kostnaðurin og býtið av teimum miðfirraðu tímunum saman við rakstrartølini hjá kommununum, sum eru lýst her.

Endamálið at lýsa, hvat landið og kommunurnar nýta av peningi til fólkaskúlan, og t.d. hvussu nögv ein næmingur kostar, er at vísa á möguleikar fyri at gera ymsar sparingar serliga á figgjarlögini skjótt. Tilfarið kann somuleiðis skapa grundarlag fyri í framtíðini at gera størri umleggingar (rationalisering) við at skipa landið í størri skúlaøki við størri skúlum og soleiðis skapa grundarlag fyri fleiri tilboðum.

Sambært talvu 2 í fylgiskjölunum um lyklatøl, er lítil munur millum tær smærru og størru kommunurnar /skúlarnar, tá ið útreiðslurnar til skúlarakstur (ikki íroknað løn) verða roknaðar pr. skattaborgara.² Heili 59% ella 16 av 27 smærru skúlum nýta sum heild meira pening til sjálvan raksturin enn skúlarnir í miðal og heili 64% ella 14 av 22 størru skúlum nýta meira pening enn skúlarnir í miðal. Sostatt er lítil munur millum tær smærru og tær størru kommunurnar viðvikjandi teimum kommunalu rakstrarútreiðslunum til skúlarnar.

Í ávísum smærri kommunum eru kommunalu rakstrarútreiðslurnar pr. skattaborgara væl lægri enn fyri kommunurnar í miðal, meðan útreiðslurnar pr. næming í somu kommunum eru óvanliga høgar.

Harafturímóti vísa útrokningarnir, at skúlagongdin er væl dýrari fyri ein næming á smærru skúlunum, bæði í mun til teir størri skúlarnar og skúlarnar í miðal. Heili 89% ella 24 av 27 smærru skúlum nýta munandi meira pening pr. næming enn skúlarnir í miðal, meðan einans 59% ella 13 av 22 størru skúlum nýta nakað meira pening pr. næming enn skúlarnir í miðal. Tað, at land og kommuna nýta nögvan pening pr. næming á smærru skúlunum, kundi bent á, at hesir næmingarnir voru betur fyri útbúgvingarliga og skúlarnir eisini betri útgjørdir enn vanligt. Nevndin hevur í hesum sambandi í stk. 2.7 gjørt nakrar kanningar um hølisviðurskiftini á skúlunum. Hesar kanningar geva eina greiða ábending um, at teir smærri skúlarnir tvørturímóti eru nögv minni útgjørdir við atliti til skúlastovur og aðra útgerð.

¹ Umfatar fólkaskúlan, læraraeftirlønir, sernámsfroðiligaráðgeving, skúlabarnaflutning, privatar skúlar og fóroyskar skúlar utanlands.

² Smáir skúlar eru skúlar, sum hava undir 70 næmingar.

Fíggjarligu avleiðingarnar av möguligum niðurleggingum og/ella samanleggingum av skúlum hava við sær, at hesar kommunur spara útreiðslur til rakstur, viðlíkahald og nýílogur, men missa möguliga skattainntökur. Meirútreiðslur verða av øktum skúlabarnaflutningi

Samanumtikið

Samanumtikið er nakað, sum greitt bendir á, at smærru skúlarnir eru væl meira útreiðslukrevjandi fyrir land og kommunu pr. næming. Orsókin er m.a. tann, at flokkarnir í smærru skúlunum eru sera smáir, og tí verða útreiðslurnar til rakstur og læraralónir lutfalsliga stórar. Samstundis eru flestu hesir skúlar illa útgjørdir. Spurningurin er tí, um tað ikki verður neyðugt við stöði í einum búskaparlígum og útbúgvíngarlígum sjónarmiði at umskipa undirvísingina í teimum smáu bygdunum.

Harafturat nýta rímiliga nógvir av teimum störru skúlunum nakað meira pening pr. næming enn skúlarnir í miðal. Spurningurin er tí, um ikki eisini hesir skúlar (ella öki) kunnu rekast bíligari og betri fyrir land og kommunu, við at skúlar ella partar av skúlum verða lagdir saman. Viðmerkjast skal í hesum sambandi, at nevndin hevur gjört sær nakrar ítokiligar metingar, hvussu hetta kann gerast.

2.5 Miðfiringarskipanin

Tímatillutanin til skúlarnar fyrir 1990 fór fram eftir ávísari skipan. Vanligt var, at skúlarnir sendu inn eina ætlan um, hvussu stórt barna- og læraratalið var við skúlan, hvussu nógvir flokkar voru, og hvussu nógvar tímar, teir komu at brúka í komandi skúlaári. Við stöði í álitinum um tíma- og lærugreinabýtið kannaði Landsskúlafyrisingin umsóknirnar gjølla, og javnaði tímatalið hareftir. Tað hendi seg tó, men ógvuliga sjáldan, at Landsskúlafyrisingin legði tímar afturat, tí skúlin hevði roknað sær ov lítið. Tá ið allar umsóknirnar voru viðgjördar, var farið í holt við at rokna út, hvussu nóg samlaða tímanýtsla skúlanna kostaði, og umsókn varð síðan send landsstýrinum við umbøn um at játta umbidnu upphædd. Í flestu fórum játtáðu bæði landstýrið og lögting upphæddina. Onkuntíð hendi tað seg, at upphæddin var sett ov lágt, og neyðugt var við umbøn um meirjáttan á eykafiggjarløgtingslögini.

2.5.1 Broyting í skipanini

Í 1989 komu boð frá landsstýrinum um, at vegna sparingar á fíggjarlögini var frá fíggjarárinum 1990 farið undir eina aðra skipan í sambandi við játtan á fíggjarlögini. Nú fekk fólkaskúlin eina ávísu upphædd at ráða yvir, t.v.s. at farið var frá eini “button up” skipan til eina “button down”. Samstundis var boðað frá, at upphæddin til fólkaskúlan í mun til fíggjarárið 1989 fór at verða skorin við umleið 20%. Hetta fördi við sær, at finnast mátti ein nýggjur háttur at býta upphæddina út til teir einstöku skúlarnar. Verandi skipan kundi ikki nýtast sum tímajáttan til tann einstaka skúlan, tí hon leyk ikki tey krøv, ið nú voru sett. Landsskúlafyrisingin fór tí skúlaárið 1990/91 undir eina aðra skipan í sambandi við tímatillutanina til skúlarnar. Skipanin við at býta játtanina í mun til næmingatalið var sostatt ein avleiðing av tí ovurhonds stóru sparing, sum fólkaskúlin var fyrir hetta árið. Landsskúlafyrisingin gjordi landsstýrinum greitt, at ein so stór sparing neyvan kundi setast í

verk eftir einum ári. Landsstýrið játtaði tí eitt yvirtrekk upp á eini 4% hetta árið treytað av, at javnvág fór at verða í játtanini tað komandi figgjarárið.

Neyðugt var at finna eina skipan, sum á ein rættvísan hátt kundi tilluta skúlunum tað tímatal, ið teir sambært barnatalinum hövdu rætt til. Spurningurin var eisini, um játtanin skuldi tillutast skúlunum við eini ávisari upphædd. Hetta vísti seg skjótt at vera ein skipan, ið ikki kundi nýtast, men eftir drúgvær kanningar var komið fram til eina skipan, sum “standardiseraði” upphæddina í tímum, og skúlarnir fingu so játtað eitt ávist tímatal í mun til næmingatalið.

At gera eina slíka skipan var ikki so lætt, tí skúlaverkið var frammanundan skipað við einum ávísum læraratali, sum ikki altið var í samsvari við barnatalið. Eisini onnur viðurskifti - sum t.d. tey fysisku - gjördi, at neyðugt var at gera ta skipan, sum sá dagsins ljós.

2.5.2 Verandi skipan

Viðtikið var, at tímarnir skuldu miðfírrast skúlunum í mun til barnatalið. Gjördir voru 2 frymlar - ein fyri skúlar við framhaldsdeild og ein fyri ársbýttar skúlar (skúlar við einum næmingatali omanfyri 70).

At gera ein frymil fyri skúlar, har næmingatalið er minni enn 70, vísis seg at vera torfört at fara í holt við, tí tað krevst eitt ávist næmingatal til eina frymlaskipan.

Landsskúlafyrisingin hevði fleiri frymlar á borðinum, men av tí at skúlaverkið, sum áður nevnt, var skipað við einum ávísum læraratali, so vísti tað seg, at tað var torfört at fá eina skipan, sum øll kundu vera nøgd við.

Skipanin, ið varð vald at rokna eftir, var henda:

- Framhaldsskúlarnir fáa eitt grundtímatal upp á 41 tímum + næmingatalið x 1,89.
- Teir 7 flokkaðu fáa eitt grundtímatal upp á 51 + næmingatalið x 1,39.

Landsskúlafyrisingin kannaði tímanýtsluna árini frammanundan, og setti tølini inn í eina krossskipan í mun til næmingatalið. Á henda hátt fekst ein ábending um, hvussu tímatalið til tann einstaka skúlan var, og hvussu hetta sá út í mun til næmingatalið. Síðan var farið at laga eina skipan, sum ikki víkti ov nógv frá verandi skipan.

Fyrst var givið skúlunum eitt fast grundtímatal. Orsókin til, at teir ársbýttu skúlarnir fingu 51 tímum sum grundtímatal, og framhaldsskúlarnir bert 41, er tann, at framhaldsskúlarnir hava næmingar (tað er tí teir eru framhaldsskúlar), at teir koma at fáa nóg mikið av tímum. Óðrvísi er við skúlum, sum bert hava grundskúla, sum hevur minni enn 70 næmingar. Her kann ójavnin verða stórur, og tí er neyðugt at javna hetta út á ein ella annan hátt.

2.5.3 Útrocningargrundarlagið

Eisini kann verða spurt, hvussu komið var til tølini 1,89 og 1,39 ávikavist fyri framhaldsskúlar og 7-flokkaðar? Kannað var, hvussu nógvar tímum skúlarnir brúktu skúlaárið 1989/90, og frysilin var so útrocnaður eftir hesum - tó við nøkrum “justeringum”. Seinni var so ein reguleringsfaktor settur inn fyri at gera tað möguligt at halda fíggjarlögina.

Tað var ójavnt, hvussu henda nýggja skipanin rakti teir ymsu skúlarnar. Niðurskurðurin var ikki líka ógvusligur fyrir allar skúlar, summir skúlar høvdu brúkt meira, enn teir veruliga høvdu uppiborið, og tí fingu teir ein sera stóran niðurskurð, meðan aðrir fyrir ein part fingu fleiri tímar við hesi nýggju skipanini, tí teir høvdu brúkt minni, enn barnatalið loyvdi.

Samanumtikið kann sigast, at hetta var ein neyvari útrokning í mun til næmingatalið enn tann, ið hevði verið galdandi. Spurningurin er bert, um hon er nóg neyv. Flest allir skúlar eru nøgdir við skipanina, men ósemja er um býtistalið. Óllum er greitt, at nakrir skúlar hava verið fyrir vanbýti við hesi skipan, men av tí at greitt var, hvørjir teir skúlar eru, sum komu at vera við svíðið soð, so var avgjört at fara inn og javnstillu hetta "manuelt". Ein tilík frysískipan er einföld og lótt at umsita, men síðan skipanin kom, hevur verið víst á, at hon ikki er nóg neyv. Tað ber ikki til at taka hædd fyrir óllum teimum fyribbrigdum, sum gera seg galdandi á tí einstaka skúlanum, annars komu vit at hava líka so nógvar frysílar sum skúlar.

Ein tann mest týdningarmikli spurningur í sambandi við miðfirringina var at fáa eina skipan, sum var lótt og einföld at umsita, og tað var høvuðsorsókin til, at nevnda skipan var vald. Hon er sera einföld, ger arbeiðið nógv lættari og er sera lótt at hava eftirlit við.

2.5.4 Eftirmeting av frysískipanini

Onkur væntaði, at sparingin fór bert at vara eini 2 ár, og so fór alt at vera aftur við tað gamla, men soleiðis hevur ikki verið. Tímatalið er minkað ár undan ári. Tíbetur hevur verið táttað í so líðandi, so skúlarnir hava kunnað lagað seg eftir teimum broyttu umstøðunum. Um allur niðurskurðurin hevði verið í einum, so høvdu skúlarnir havt torfört at lagað seg eftir umstøðunum.

Av tí at miðfirringarskipanin var sera væl útgreinað í tí fyrsta álitinum, so hava skúlarnir havt tilfar til at seta seg inn í skipanina eftir. Skúlarnir eru eisini greiðir yvir, at játtanin til fólkaskúlan er ikki vaksandi. Teir hava tí eina hóming av, hvat væntast kann av tínum eitt komandi ár.

Miðfirringarskipanin hevur eisini ført við sær, at nú verður meira umrøða av tí námsfrøðiliga virkseminum á skúlunum. Skúlarnir halda seg til tíma- og lærugreinabýtið, men brúka stundum burtur av bókasavnstímunum, leysu vikartímakvotu skúlans og tímunum til undirvísing í frítíðini, til tess at nokta krøvini um tíma- og lærugreinabýtið.

Fyrimunirnir við miðfirringarskipanini eru

- øktar námsfrøðiligar ráðleggingar á skúlunum
- at hugt verður meira eftir egnaðum tilfari
- at möguleiki er í ávísum fóri at hava 2 lærarar í flokkinum
- at lærarar eru sera lagaligir at átaka sær truplar undirvísingaruppgávur
- víðari gyrdi og økt frælsi til námsfrøðiligar verkætlánir.

Vansarnir eru:

- at tað er sera trupult at leggja tímatalvuna
- at tað er trupult at fara á seturskúla, tí eingir tímar eru til hetta endamál

- at tað er tungt at fáa öll við, tá ið fleiri árgangir eru lagdir saman
- teir fysisku karmarnir.

Flokksbýtty grundskúlarnir og teir framhaldsskúlar, sum ikki hava grundskúla, men fáa allar sínar næmingar frá skúlum, sum ongan framhaldsskúla hava, fáa ov lítið av tínum, í mun til aðrar, tí hefur verið neyðugt at javnstillu manuelt.

2.6 Hølisviðurskifti

Nevndin hefur í arbeiði sínum mett at tørvur er á eini lýsing av, hvussu viðurskiftini í fólkaskúlanum er viðvíkjandi hølum og útbúnaði. Av tí at hetta tilfarið ikki hefur verið til taks, hefur nevndin sett eina kanning í verk. Allir fólkaskúlar hava fingið eitt oyðiblað at fylla út. Á talvunum á næstu síðu, er ein samandráttur av tølunum.

Tað er av stórum týdningini fyri trivnaðin og ein fortreyt fyri eina góða og fjølbroytta undirvísing, at fysisku karmarnir rundan um næmingin er so góðir sum gjørligt. Spuringurin er tí ikki einans, hvat ein næmingur kostar, men eisini hvønn førleika undirvísingin gevur næminginuum fyri tann pening, sum nýttur verður. Endamálið við hesari lýsing er at vísa á, í hvønn mun smærri og størri skúlar eru útgjørdir til at geva eina nøktandi undirvísing.

Aldur á bygningum og umbyggingar

Teir 12 elstu skúlarnir eru at finna í teimum smáu kommununum og vórðu bygdir í 1800'talinum. 14 skúlar eru bygdir í tíðarskeiðinum 1900-1950. Flestu av hesum skúlum eru síðan umbygdir ella umvældir.

Í 1960'-, 70'- og 80'unum vóru í teimum størru kommununum bygdir teir nýggju og meira nýmótans og stóru skúlarnir. Í 1960'unum vóru 10 nýggir skúlar bygdir, í 70'unum somuleiðis 10 og í 80'unum 5 skúlar, bert 2 skúlar vórðu bygdir í 1990'unum, nevnliga Skála skúli, 1990 og Runavíkar skúli (Søldafjørður), 1992.

Av tí, at flestu skúlarnir í landinum við atliti til aldur eftir hondini tørva størri og minni ábøtur er spurningurin fyri kommunurnar m.a., hvørjar viðlíkahaldsútreiðslur liggja fyri framman,. Talan verður neyvan um at byggja nakran nýggjan skúla við verandi skúlarúmd.

Næmingatal og skúlarúmd

Næmingatalið í 95/96 er tilsamans 6.556, men samstundis vísir yvirlitið, at við verandi bygningum er pláss fyri 8.969 næmingum. Hetta svarar til eitt nýtsluprosent uppá bert 73.

Nýtslustigið í smærri skúlunum er serliga lítið, somuleiðis sum flokkarnir eru smáir. Nýtslustigið í størru skúlunum svarar umleið til, hvat er galdund á skúlunum tilsamans. Sum heild er tí nögv av plássi, sum ikki verður brúkt til fullnar. Við verandi bygningsvídd verður talan tí um ein lutfalsliga kostnaðarmiklan rakstur (el, olja, trygging v.m.) fyri land og kommunur.

Stovur

Bert teir størru og nýggju skúlarnir hava t.d. serstovur til evning, køk og smíð, umframt fimleikahóll og svimjihóll.

Útgerð

Bert teir størru og nýggju skúlarnir er útgjördir við teldum, uppvörpum, kopimaskinum, bókasavni og tónleikaútgerð.

Samanuntikið

Samanuntikið kann sigast, at teir smærru skúlarnir eru flest allir gamlir, men eru umbygdir ella umvældir síðan. Hinvegin eru skúlarnir í teimum størru kommununum so at siga nýggir og eru munandi størri og væl betri útgjördir.

Trupulleikin bæði fyri teir smærru og størru skúlarnar sum heild eru ov lágt nýtsluprosent. Spurningurin er tí, sum áður nevnt, um ikki skúlar skulu umskipast, leggjast saman o.a.

Loddreitt

Kannning av bygningum fólkaskúlans

Bygningur	Næmingar	Umþyggiðar	Roknadráttur til	Stovur		Útgerð	Orgull														
				Næmingsatal 95/96	Umþyggiðar	Káver	Bókatal (1000)	Flygel													
Kommunuskúlin	5000 1 1916 1956	400	550	24	1	1	1	2	4	20	3	ja	ja	ja							
Eysturskúlin	7000 1 1974 1980	420	800	30	1	1	1	1	1	3	24	2	ja	ja	15	nei	ja	nei			
Venjingarskúlin	3600 1 1968 1989	432	410	19	1	1	1	1	(1)	1	2	4	10	2	1	ja	nei	nei			
Sankta Frans skúli	2300 2 1932 1964	346	?	14		1	1	1	1	1	4	4	4	2	ja	ja	?	ja	nei	nei	
Arga skúli	2700 1 1952 1979	280	250	14		1	1	1	1	1	2	13	3	ja	ja	6	ja	nei	ja		
Velbaðstáðar skúli	100 8	1980	19	20	2				(1)	(1)	(1)	2	1	ja	ja	0,3	nei	nei	nei		
Norðradals skúli	9																				
Kaldibaks skúli	133 7 1911 1987	17	30	2		1	1					1	1	ja	nei		nei	nei	ja		
Hövítakar/Hvítanes skúli	3056 2 1977 1992	201	376			1	1	1	1	1	1	4	6	1	ja	ja	8	ja	nei	ja	
Sandoyar Megjinskúli	2250 1 1971	143	?	9	1		1	1	1	1	(1)	1	1	20	1	ja	ja	6,5	ja	nei	ja
Sands skúli	140 6 1884 1909	32	32	3				1				1	nei	ja	ja	0,4	ja	nei	nei		
Skálavíkar skúli	160 8 1899 1966	12	?	2									nei	nei	ja	nei	ja	nei	nei	ja	
Húsavíkar skúli	100 9 1899	5	?	1									nei	nei	ja	ja	0,7	ja	nei	ja	
Dals skúli	70 9 1899	4	?	1									nei	nei	ja	ja	0,6	ja	nei	nei	
Skopunar skúli	200 5 1943 1982	42	100	4									nei	nei	ja	ja	0,3	nei	nei	ja	
Skúvoyar skúli	30 9 1900	9	?	1									1	nei	ja	nei		nei	nei	nei	
Nálssayar skúli	500 7 1970	27	50	3				1					4	ja	ja	ja		nei	nei	nei	
Hæts skúli	45 9 1890	3	20	1									nei	nei	nei	nei		nei	nei	nei	
Dimunar skúli	8 9 ?	2	3	1									ja	nei	nei	nei		nei	nei	nei	
Leyna skúli	50 9 1907	6	17	1										nei	nei			nei	nei	ja	
Kvívikar skúli	800 5 1976	60	65	1		1	(1)	(1)	1	1	1	4	1	ja	ja	2,5	ja	nei	ja		
Vestmannna skúli	2140 1 1950	1986	221	270	12	1	1	1	1	1	3	22	5	ja	ja	12	ja	ja	nei		
Miðvágss/Sandaávágs skúli	2670 1 1961	1983	265	300	12	1	1	2	1	1	2	1	14	3	ja	8	nei	nei	ja		
Sørvágss skúli	3000 1 1957	1989	142	?		1	1	1	1	1	2	1	16	3	ja	ja	4	ja	nei	nei	

Loddrétt

Kominning av bygningum fólkaskúlans

Bygningur	Naemingar	Umþyggiðar	Namningatal 95/96	Roknabður til	Vanligar stovur	Alfræðistovva	Lifvróðistovva	Evniræðistovva	Smíðstovva	Evningsstovva	Tfnleikastova	Skilaköknur	Fimleikahóll	Svimiðhóll	Serundirlislingar stovur	Bokasavn	Koplmáskina	Uppvörprur	Teidur	Bókatali (1000)	Káver	Flýgel	Orgu	Útgerð						
Gássadals skúli	9																													
Myrknesar skúli	9																													
Kollafjardar skúli	1660	2	1970	1981	121	160	5	1	1	1	(1)	1	1	1	1	15	5	ja	ja	11	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja		
Hóavíkkar skúli	250	6	1968	1975	25	40	3				(1)					1	1	ja	nei	ja	nei	ja	nei	ja	nei	ja	nei	ja	nei	
Hvalvíkkar skúli	350	5	1962		35	?	3					1	1			1	1	nei	ja	ja	2,5	ja	nei	ja						
Haldósvíkkar skúli	90	7	1902	1975	23	?	2					1				1	1	nei	ja	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei		
Tjørnuvíkkar skúli	70	8	1959	1989	10	?	1											nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei		
Felagsskúlin á Oyrarbakka	2500	1	1974	1980	148	150	6	1	1	1	1	1	1	1	1	2	15	3	ja	ja	8	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja		
Norðskála-/Oyra skúli	360	5	1968		57	65	4											nei	1	ja	ja	1	ja	3,3	ja	nei	nei	nei	nei	
Eiðis skúli	?	4	1965		73	100	5	1				1			1	1			3	ja	ja	ja	0,8	nei	nei	nei	nei	nei	nei	
Funnings skúli	100	8	1944		7	20	1											nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	
Gjáar skúli	40	9	1893		2	25	1											nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei	ja	nei	
Funningsfjárdar skúli	250	9	1989		7	25	1					1			1			nei	nei	ja	nei									
Skála skúli	1400	4	1990		72	100		1	1	1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Stranda skúli	2327	1	1969	1984	206	240	12	(1)	1	(1)		1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	3	ja	ja	11	ja	nei	ja		
Götu skúli	?	2	1929	1974	107	150	3				1	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	2	2	ja	nei	ja	nei	ja	nei	ja	
Leirvíkkar skúli	1600	3	1922	1981	87	150	6				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	3	ja	ja	1	ja	nei	ja		
Fuglafjardar skúli	2785	1	1936	1990	290	430	20	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	2	18	4	ja	ja	5,5	ja	ja	ja	ja	
Runavíkkar skúli (Rituvíkk)	490	1	1968	1985	65	85	3									(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Runavíkkar skúli (Runavíkk)	1150	1	1976		128	190	8	(1)	(1)	(1)		1				1	1	1	1	1	10	1	ja	nei	nei	ja	nei	nei	nei	
Runavíkkar skúli (Glyrrat)	1840	1	1956	1963	86	190	8				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	ja	ja	10	ja	nei	nei	nei	
Runavíkkar skúli (Seldatjörður)	870	1	1992		84	150	6									(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Tofta skúli	2865	1	1954	1981	176	240	9									(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	3	18	4	ja	ja	10	ja	nei	ja
Oyndarfjardar skúli		7																												

Loddraett

Kenning av bygningum fólkaskújans

2.7 Uppskot: Nýggjur frymli til fólkaskúlan

Tað skal beinanvegin sigast, at nevndin meinar, at tað er sera ivasamt, um tað er skilagott at skerja pultstímatalið í fólkaskúlanum nakað sum helst. Skúlin hefur verið fyri sera stórum skerjingum síðani 1990, og spurningurin er, um hann kann klára nögv afturat. Henda viðgerðin er tískil meiri ein generel viðgerð av frysmlinum og einum uppskoti til broytingar í hesum. Men samstundis verður víst á, at teoretiskt ber til at skerja. Men nakrir skúlar verða sera illa fyri. Hetta er ein lött loysn, sum helst ikki er serliga skilagóð at fremja.

Løgtingið hefur tey síðstu árini fylgt tilmælinum frá landsstýrinum og Landsskúlaráðnum at varðveita sama pultstímatal til fólkaskúlan. Nevndin mælir til, at hetta framvegis verður gjørt.

Nevndin kann tó ikki sleppa undan at hyggja at hesum partinum av virkseminum, av tí at tað telur nögv tann största partin. Av tí at næmingatalið er fallið nögv, verður hugt at einum möguleika, har pultstímatalið verður lækkað við 1%. Hetta eigur at verða eitt maksimum.

Frymilin, ið síðani 1990 hefur verið brúktur til at luta tímar út á fólkaskúlarnar má broytast, um pultstímatalið skal lækkað. Tað ber ikki til skerja meira eftir verandi frysmlí, soleiðis at allir skúlar verða fyri tí somu lutfalsligu skerjingini. (Hetta hevði verið tann sokallaði grassláihátturin einaferð afturat).

Tað eru tó ikki einans sparingarnar, ið eru orsök til, at frysmlin eigur at verða broyttur. Aðrar grundir eru, at verandi skipan ikki er heilt rættvís. Skipanin mótvirkar ikki fyri, at framhaldsdeildir verða lagdar saman. Hetta hefur t.d. verið umhugsað í Havnini, og tað er órímuligt, um skúlin fær færri tímar at arbeiða við, um lagt verður saman. Frymilin má ikki mótarbeiða eini samanlegging.

Skipanin, ið hefur verið galldandi, tá ið tímar eru lutaðir út á skúlarnar, er henda:

- Skúlar við framhaldsdeild: $41 + 1,89 * \text{næmingatal}$
- Skúlar utan framhaldsdeild: $51 + 1,34 * \text{næmingatal}$

Tá ið figgjarlógarjáttanin ikki hefur rokkið til, hefur ein "skerjingarfaktor" verið lagdur inn í frysmlin.. Í lötuni eru skerjingarfaktorarnir fyri skúlabólkarnar ávikavist 0,93 og 0,99. Tvs. at frysmlarnir eru faldaður við skerjingarfaktorinum. Í royndum er frysmlin í lötuni tí hesin:

- Skúlar við framhaldsdeild: $(41 + 1,89 * \text{næmingatal}) * 0,93 = 38 + 1,76 * \text{næmingatalið}$
- Skúlar utan framhaldsdeild: $(51 + 1,34 * \text{næmingatal}) * 0,99 = 50 + 1,33 * \text{næmingatalið}$

Í lötuni eru nakrir skúlar sera illa fyri, samstundis sum aðrir eru betri fyri og kunnu tola eina lækking. Útrokningar eru gjördar við stöði í flokkatalinum á skúlunum og kravda tímatalinum fyri hvønn flokk. Hesar vísa, at teir skúlar ið hava stórar flokkar, tvs. 21-24 næmingar í flokinum, hava tímar í yvirskoti, meðan skúlar við 11 - 15 næmingum í hvørjum flokki eru illa fyri. Tað slepst kortini ikki heilt undan hesum ójavnanum, og er tað so at siga eisini endamálið við miðfiringarskipanini, at skúlarnir sjálvir leggja undirvísingina til rættis, soleiðis at tímatalið røkkur. Flokkar mugu leggjast saman tvörtur um árgangir, tá ið 10-12 næmingar eru í hvørjum árgangi.

Tað er ikki nøkur loysn at fara inn á hvønn einstakan skúla, at finna útav hvar tað ber til at skerja. Heldur er rættari at gera ein nýggjan fymil, ið kann brúkast á öllum skúlum, ið eru við í miðfiringarskipanini.

Nevndin mælir til, at farið verður yvir til ein nýggjan *tvibýttan* fymil, soleiðis at skúlarnir fáa eitt tímatal fyrir hvønn næming í grundskúlanum og eitt annað fyrir næmingarnar í framhaldsdeildini.

2.7.1 Útrokningargrundarlagið

Kravda tímatalið í hvørjum flokki/árgangi, er ásett í fólkaskúlalóginu. Frá 1. til 7. flokk hækkar talið frá 18 til 31 tímar um vikuna. Í framhaldsdeildini eru nögv vallærugreinir, og tí skal hvør av hesum flokkunum hava fleiri tímar. Tölini, sum Landsskúlafyrisitingin hevur, vísa at í miðal verða 40 t/v brúktir til hvønn flokk í framhaldsdeildini.

1.fl	2.fl	3.fl	4.fl	5.fl	6.fl	7.fl	8.fl	9.fl	10.fl
18	20	24	28	30	31	31	40	40	40

Faktorarnir í frymlinum siga hvussu nögv hvør einstakur næmingur skal hava av tínum. Óbeinleiðis sigur hetta, hvussu nögvum næmingum roknað verður við í hvørjum flokki.

Fyri teir 7 flokkaðu skúlarnar fáa vit miðal tímatalið pr. flokk við at taka allar tímar hjá grunddeildini og býta teir við tal av árgangum. Hetta gevur: $(18+20+24+28+30+31+31)/7 = 26$ t/v. Tvs. at í miðal skal hvør flokkur hava 26 t/v í grundskúlanum. Faktorurin er í lötni 1,33 fyrir teir 7 flokkaðu skúlarnar. Hetta merkir, at roknað verður óbeinleiðis við einum miðal næmingatali í hvørjum flokki, ið er $26/1,33 = 19,55$ næmingar³.

Fyri teir 10 flokkaðu skúlarnar er miðal tímatalið pr. flokk $(18 + 20 + 24 + 28 + 30 + 31 + 31 + 31 + 40 + 40 + 40)/10 = 30,2$ t/v. Faktorurin er 1,76 og roknað verður sostatt óbeinleiðis við $30,2/1,76 = 17,2$ næmingum í hvørjum flokki. Hetta er eitt sera lágt tal, tá ið sammett verður við teir 7 flokkaðu skúlarnar.

Í útrokningini av einum tvibýttum fymli verður roknað við, at ein faktorur er fyrir grunddeildina og ein annar er fyrir framhaldsdeildina. Frymlin skal síggja soleiðis út:

$$\text{Pultstímar} = \text{Konstantur} + \text{Faktorur 1} * \text{Næmingar 1.-7.fl.} + \text{Faktorur 2} * \text{Næmingatal 8.-10.fl.}$$

Konstanturin er tann sami hjá öllum skúlum. Hetta merkir at teir minnu skúlarnir fáa flest tímar pr. næming. Konstantarnir, ið hava verið brúktir eru 40 og 50. Mælt verður til, at í tí tvibýttu frymlinum verður konstanturin 50 brúktur.

Miðalnæmingatalið er avgerandi fyrir, hvussu stórur faktorurin skal verða. Mett verður at 19,5 næmingar pr. flokk er í ovara kanti, meðan 17,2 næmingar er alt ov lágt. Í útrokningunum er roknað við einum miðalnæmingatalið upp á 19,2 næmingar fyrir framhaldsdeildina og 18,7 fyrir tær yngrei deildirnar.

$$\text{Faktorur 1: } 26/18,7 = 1,40$$

³ Hetta er áðrenn konstanturin er innroknaður.

Faktorur 2: $40/19,2 = 2,08$

Tað skal nevnast, at 19,2 næmingar í hvørjum flokki eru *maksimumtöl*. Konstanturin verður eisini býttur út á næmingarnar, og hetta ger at næmingatalið í royndum er lægri. Tað eru teir smáu skúlarnir, ið fáa mest burturúr konstantinum, og harvið lægst næmingatal.

Tá ið konstanturin er innroknaður, er miðalflokkastöddin, sum roknað verður við, henda:

	Næmingtal á skúlanum	100	200	300	400	500
Grundskúlin	Næm/flokk	12,1	15,7	16,9	17,5	17,8
Framhaldskúlin	Næm/flokk	14,6	16,9	17,7	18,0	18,3

Tann nýggi frymilin skal sosatt verða hesin:

$$\text{Pultstímar} = 50 + 1,40 * \text{næmingatal 1.-7. fl} + 2,08 * \text{næmingatal 8.-10.fl.}$$

Loftið í frymlinum er, at eingin skúli fær meiri enn 2,20 tímar pr. næming á skúlanum.

2.7.2 Yvirlit yvir broytingar í tímum

Nakrir skúlar fáa færri tímar eftir hesi nýggju skipanini, meðan aðrir fáa fleiri tímar. Sammett við ta galldandi skipanina eru tölini hesi:

SKÚLAR	1.-7.fl	8.-10.fl	Íalt	N. fymil	Gl. fymil	Munur	Pr. næm
Kommunuskúlin	229	183	412	752	762	-11	1,82
Eysturskúlin	205	214	419	783	775	8	1,87
Skúlin á Ziskatrøð	279	157	436	768	804	-37	1,76
Runavíkar skúli	232	130	362	646	674	-29	1,78
Venjingarskúlin	308	123	431	737	796	-58	1,71
Skúlin við Ósánnna	219	117	336	600	629	-28	1,79
Fuglafjarðar skúli	146	153	299	573	564	9	1,92
Miðvágss/Sandavágss skúli	177	87	264	479	502	-23	1,81
Tvøroyrar skúli	183	114	297	544	560	-17	1,83
Vágs skúli	131	123	254	490	485	5	1,93
Argja skúli	191	92	283	509	536	-27	1,80
Vestmanna skúli	140	90	230	433	442	-9	1,88
Stranda skúli	129	91	220	420	425	-5	1,91
Tofta skúli	131	49	180	335	355	-19	1,86
Sandoyar Meginskúli	64	87	151	321	304	17	2,12
Felagsskúlin á Oyrarbakka	0	148	148	326	298	27	2,20
Sørvágss skúli	100	47	147	288	297	-9	1,96
Hvalbiar skúli	65	27	92	197	200	-3	2,14

Sankta Frans skúli	300	0	300	470	448	21	1,57
Hoyvíkar/Hvítanes skúli	263	0	263	418	399	19	1,59
Kollafjarðar skúli	121	0	121	219	211	8	1,81
Gøtu skúli	110	0	110	204	196	8	1,85
Leirvíkar skúli	89	0	89	175	169	6	1,96
Skála skúli	72	0	72	151	146	5	2,09
Eiðis skúli	74	0	74	154	149	5	2,08
Skúlin á Fossánesi	61	0	61	134	131	3	2,20
Adventistaskúlin	92	0	92	179	173	6	1,94
Kvívikar skúli	64	0	64	140	135	4	2,18
Norðskála-/Oyra skúli	62	0	62	136	133	4	2,20
ÍALT				11580	11.697	-117	

Hetta uppskotið til ein nýggjan frysil, saman við eini 1% lækking í pultstímatalinum viðførir at 117 t/v verða færri í fólkaskúlanum. Hetta eru 4,3 störv ella íalt uml. 900 tús. kr. sparing um árið fyri teir omanfyrinevndu skúlarnar.

Tað er teir stóru skúlarnir, sum fáa færri tímar eftir hesum nýggja frymlinum. Hetta er skúlar sum hava havt 21-24 næmingar í hvørjum flokki, samstundis sum teir hava fingið tímar, eftir einum frysili, sum roknaði við at einans 17,2 næmingar voru í hvørjum flokki. Tað slepst ikki uttanum, at tað mugu verða hesir skúlar, ið skulu taka tann största niðurskurðin.

2.7.2.1 Avleiðingar av skipanini

Avleiðingarnar av broytingini er, at færri pultstímrar verða í skúlanum, og at teir verða øðrvísi býttir enn nú. Færri vikarar fara at fáa arbeiði á skúlunum. Neyðugt verður at siga 2 lærarum úr starvi, um ikki aðrir lærarar í förstum starvi á hesum skúlum, fara frá.

Sambært ráðlegginarálitinum voru 76,41 vikarstörv í 1995/96 (íroknað sergreinavikarar). Tað minna virksemið viðførir at 4,3 færri störv verða á skúlunum.

Roknast kann við, at fleiri lærarar fara frá tey komandi 2 árini, meðan möguligt er at fáa fulla eftirlón, tá lærarin er 60 ár. Tað er tí ikki víst, at tað verða færri vikarar aftaná at skipanin er broytt.

	Lærarar í		
SKÚLAR	norm. st.	Vikarar +	Minni
	01.04.95	sergr.	virksemi
Kommunuskúlin	40	2,26	0,39
Eysturskúlin	37	4,33	-0,30
Skúlin á Ziskatröð	30	6,85	1,37
Runavíkar skúli	38	3,00	1,07
Venjingarskúlin	32	5,89	2,16
Skúlin við Ósánna	26	11,26	1,05
Fuglafjarðar skúli	26	4,67	-0,35
Miðvágs/Sandavágs skúli	23	0,11	0,86
Tvøroyrar skúli	29	2,96	0,61
Vágs skúli	24	0,93	-0,19

Argja skúli	24	0,85	0,98
Vestmanna skúli	21	0,26	0,33
Stranda skúli	16	5,11	0,17
Tofta skúli	14	3,44	0,71
Sandoyar Meginskúli	13	2,37	-0,64
Felagsskúlin á Oyrarbakka	14	2,11	-1,01
Sørvágs skúli	12	2,11	0,32
Hvalbiar skúli	10	0,00	0,10
Sankta Frans skúli	18	3,07	-0,79
Hoyvíkar/Hvítanes skúli	13	4,22	-0,69
Kollafjarðar skúli	8	2,07	-0,31
Gøtu skúli	7	0,81	-0,28
Leirvíkar skúli	8	0,93	-0,22
Skála skúli	5	1,52	-0,18
Eiðis skúli	5	1,04	-0,18
Skúlin á Fossánesi	3	3,70	-0,10
Adventistaskúlin	5	0,00	-0,23
Kvívíkar skúli	5	0,52	-0,16
Norðskála-/Oyra skúli	4	0,00	-0,14
Ialt			4,34

2.7.3 Royndirnar higartil

Tað er skilagott at brúka tær royndir, ið eru av tí verandi skipanini. Skúlarnir uttan framhaldsdeild hava klárað seg hampuliga við teirra frymli, og tí má metast, at hesin sami frymilin kann brúkast til aðrar skúlar eins væl. Skúlarnir, ið hava brúkt henda frymilin hava allir 1.-7. flokk, og eru teir hesir: Sankta Frans skúli, Hoyvíkar skúli, Kollafjarðar skúli, Gøtu skúli og Leirvíkar skúli. Í uppskotinum fáa allir skúlarnir eitt sindur fleiri tímar.

Faktorur 2 má verða nakað hægri, av tí at næmingarnir í framhaldsdeilidini skulu hava fleiri tímar, og teir skulu velja. Meginskúlin á Oyrabakka hevur klárað seg við faktorinum 1,76 og nøkrum tínum, sum eru býttir manuelt afturat, so tað skuldi boríð væl til hjá öllum, tá ið talið í staðin var 2,08. Við hesi skipan fáa allir framhaldsskúlar tímar eftir teirri somu skipanini.

2.7.4 Gildiskoma

Skipanin eigur at koma í gildi frá skúlaársbyrjan 1996/97. Sparingarnar í fíggjarárinum 1996 verður 400 tús.kr.

Tað krevst ikki lógarbroyting fyri at seta skipanina í verk. Eftir at avgerð er tikan um broytingina skulu skúlarnir hava fingið fráboðan um broytingina. Hetta skal gerast so skjótt sum möguligt, soleiðis at skúlarnir í góðari tíð kunnu ráðleggja komandi skúlaár út frá teimum broyttu fortreytunum.

Heiti á uppskoti	Nýggjur frysil til útrokning av tímum til fólkaskúlan
Uppskot nr.	1
Lýsing av innihaldi	<p>Farið verður yvir til ein nýggjan <i>tvíbýttan</i> frysil til útrokning av pultstínum til fólkaskúlan:</p> <p style="text-align: center;">Pultstímar = $50 + 1,40 * \text{næmingatal } 1\text{-}7. \text{ fl.} + 2,08 * \text{næmingatal } 8\text{-}10. \text{ fl.}$</p> <p>Útrokningargrundarlagið er fyrir 1. - 7. flokk tímatalið, ið er ásett í fólkaskúlalóginu. Fyri framhaldsdeildina verður roknað við valbólkum, og falt 40 pultstínum pr. flokk. Roknað verður við, at næmingatal í flokinum í miðal hægst er 18,7 næmingar í grundskúlanum og 19,2 næmingar í framhaldsdeildini. Av tí at konstanturin vigar tyngri í teimum smáu skúlunum, kunnu teir hava minni flokkstödd.</p> <p>Hægsta talið av tímum pr. næming er sett til 2,20.</p>
Bakgrund	<p>Frymilin, ið hevur verið brúktur tey síðstu 5 árin, leggur ikki upp til at framhaldsdeildir verða lagdar saman, av tí at teir stóru skúlarnir vinna mest upp á at hava nógv börn í grundskúlanum. Av tí at ætlanir hava verið um at samla framhaldsdeildirnar í Havn á einum skúla, er umráðandi, at skipanin ikki virkar ímóti hesum. Eftir teimum núverandi frymlunum fær ein 7 flokkaður skúli 1,34 tímar pr. næming, meðan 10 flokkaður fekk 1,76 tímar. Teir 10 flokkaðu skúlarnir hava brúk fyri fleiri tímum til framhaldsdeildina og færri til grundskúlan, og flyta so ímillum.</p> <p>Nevndin meinar, at tað er rímuligt, at skúlarnir fáa sama tímatal pr. næming til grundskúlan fyrir seg og framhaldsskúlan fyrir seg. Hetta fer at leggja upp til ein smidligari frysil. Sum nú er eru nakrir skúlar sera væl fyrir. Hetta eru 10 flokkaðir skúlar, ið hava eina lutfalsliga lítlia framhaldsdeilda.</p>
Samband við onnur uppskot	<p>Uppskotið hevur samband við langtíðar uppskotið, at savna landið í stórra skúlaøki.</p> <p>Uppskotið nýtist ikki at verða tengt at eini skerjing, men teoretiskt ber til at skerja nakað. Landsstýrið og Landsskúlaráðið hava síðstu árin mælt til at varðeita sama pultstímatal til fólkaskúlan. Lögtingið hevur fylgt tilmælinum Nevndin mælir til, at hetta framvegis verður gjört.</p>
Geografisk ávirkan	Eingin
Faklig ávirkan	Skúlarnir verða javnari fyrir.
Fíggjarlig ávirkan	Lagt er ikki upp til, at tað samlaða pultstímatalið verður lækkað.

Fíggjarligar fortreytir	<ul style="list-style-type: none"> At lærarar ikki skulu sigast úr starvi og hava bíðiløn 					
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 400	1997: 900	1998: 900	1999: 900	2000: 900	
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> Skúlarnir verða javnari fyrir Skúlar, ið eru ringast fyrir, fáa fleiri tímar, meðan teir, sum eru betur fyrir, mugu lata. 					
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> Um pultstímatalið verður skert, so verða færri pultstímar til fólkaskúlan. Fleiri skúlar fara at fáa færri tímar enn nú, og onkra staðni verður helst neyðugt at siga lærarum úr starvi. Um lærarar verða uppsagdir av hesi grund, skulu teir hava løn í 3 ár. 					
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> Skúlarnir, ið fáa færri tímar, fara at mótmæla broytingini. 					
Virkisætlan	<p>Í heyst var nevnd sett av landsskúlastjóranum, at endurskoðað verandi frysímilsskipan. Mælt verður til at henda nevndin fær uppskotið til nýggjan frysímil at hyggja gjöllari ígjögnum, soleiðis at nýggju frysímlarnir kunnu brúkast frá august mánaði at rokna.</p>					
Tíðaráætlan	Februar	<p>Nevndin hjá landsskúlastjóranum fær boð um at arbeiða víðari við eini endurskoðan av frysímilsskipanini.</p>				
	Mars	<p>Nýggi frysímlin verður brúktur, tá ið skúlarnir fáa ráðleggingartolini fyrir skúlaárið 1996/97.</p>				
	August	<p>Nýggi frysímlin byrjar at virka</p>				

2.8 Uppskot: Samanlegging av smáum bygdaskúlum

Heiti á uppskoti	Samanlegging av smáum bygdaskúlunum
Uppskot nr.	2
Lýsing av innihaldi	<p>Smáir bygdaskúlar verða samanlagdir, soleiðis at næmingarnir verða samlaðir í stórra eindir. Skúlarnir, sum talan er um eru hesir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ein skúli í Kalsoynni, fyrir Mikladal, Trøllanes, Húsar og Syðradal. • Ein skúli í Kunoynni fyrir Kunoyarbygd og Haraldssund. Möguliga skuldu öll börn á Kunoynni verið flutt til Klaksvíkar í skúla. • Ein skúli í Funningsfirði fyrir börnini úr Funningi, Funningsfirði og Elduvík. Möguliga skuldu Gjáar börn eisini verið undirvist í Funningsfirði. • Ein skúli í Haldórvík fyrir börnini úr Tjørnuvík og Haldórvík • Leyna skúli verður lagdur saman við Kvívíkar skúla • Ein skúli fyrir börnini úr Húsavík og Dali.
Bakgrund	<p>Vit hava 17 skúlar, ið hava minni enn 10 næmingar. Teir eru: Kirkju/Hattarvíkar skúli, Svínoyar skúli, Húsar/Syðradals skúli, Mikladals/Trøllanesar skúli, Kunoyar skúli, Haraldssunds skúli, Hests skúli, Húsavíkar skúli, Dals Skúli, Leyna/Vála skúli, Funningsfjarðar skúli, Funnings skúli, Gjáar skúli, Tjørnuvíkar skúli, Skúvoyar skúli, Dímunar skúli og Fámjins skúli.</p> <p>Möguleiki er fyrir at leggja fleiri av hesum skúlum saman.</p> <p>Tá ið verandi skúlauppbýti varð gjört, var neyðugt við smáum skúlaeindum, tí torfört fyrir ikki at siga ómöguligt var at koma í annan skúla, men landið hefur gjört stórar ílögur í útbygging av "infrastrukturinum", so möguleikin fyrir at koma til aðrar skúlar er sera góður. Men vit mugu gera okkum greitt, at um skúlar verða lagdir saman, so kemur hetta at kosta nakað í flutningi.</p> <p>Av tí at tað bert eru 9 börn í Kalsoynni, ber til at hava ein skúla og ein lærara í Kalsoynni. Í Kunoynni kundi bert ein lærari verið í Haraldsundi. Tað eru bert 12 börn í Kunoynni, so tað skuldi verið sjálvsagt, at bert ein lærari var fyrir alla Kunoynna. Möguliga skuldu öll börnini í Kunoy og Haraldsundi verið flutt til Klaksvíkar, so høvdu fysisku umstöðurnar verið betri fyrir undirvísingina. Funningur og Funningsfjørður eiga at verða lagdir saman til ein skúla. Möguleiki skuldi eisini verið fyrir at lagt Gjáar skúla saman við hesum báðum skúlum. Tjørnuvíkar skúli kundi verið lagdur saman við Haldórvíkar skúla. Húsavíkar/Dals skúlar skuldu eisini verið lagdir saman. Tað eru bert 9 börn tilsamans í hesum báðum skúlum, sum er, men 1,6 lærarastörv. Leyna/Vála skúli skuldi verið lagdur saman við Kvívíkar skúla. Í Leyna skúla eru bert 4 börn.</p> <p>Meirútreiðsla verður av koyring, sum neyðugt verður at skipa fyrir, um skúlarnir verða lagdir saman. Hetta skuldi ikki verið tann stóri trupulleikin,</p>

	tí samband er við Bygdaleiðum millum allar hesar bygdir, so neyðugt er helst ikki við serligari koyring fyrir skúlanæmingar.
	Hugsast kundi at §22, 3. stk. í fólkaskúlalóginum var broytt, so at skúladagurin var longri hjá teimum smáu børnunum. Ein undirvísingardagur kundi tá verið minni um vikuna, og hevði hetta viðfört minni ferðing og at børnini voru heima í bygdini.
Samband við onnur uppskot	At skipa Føroyar í storri skúlaøki, umskarast við hetta uppskotið.
Geografisk ávirkan	Smáir bygdaskúlar verða niðurlagdir og vil hetta viðföra at børnini ikki ganga í skúla í heimbygdini longur. Tey verða koyrd til og frá skúla. Nevnast kann, at í nøkrum bygdum er barnaskúlin niðurlagdir sambært ynski frá foreldrum og næmingum og børnini farin í skúla í granna bygdini.
Faklig ávirkan	Undirvísingartilboðini og -karmarnir verða betur, tá til ber at savna børnini í storri eindir. Fleiri skattaborgarar verða tá til at rinda fyrir útgerðina, sum skúlin eiger at hava.
Fíggjarlig ávirkan	<ul style="list-style-type: none"> • Broytingin verður, at færri smáir bygdaskúlar eru. • Fyri onkra av bygdunum kann hugsast, at ein almenn inntøka verður minni í bygdunum. Tað veldst um, hvar lærarin býr.
Fíggjarligar fortreytir	<ul style="list-style-type: none"> • Sparingin skal verða framd frá skúlaárinum 1996/97 at rokna • Lærarar verða ikki sagdir úr fóustum starvi. Tvs. eingin bíðiløn. • Øktar útreiðslur verða av skúlabarnaflutningi. Roknað verður við, at samlaða økingin í útreiðslunum verður 400 tús.kr. um árið. Av hesum rindar landskassin helvtina.
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 500 1997: 1200 1998: 1200 1999: 1200 2000: 1200
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> • Sparing • Fleiri undirvísingartilboð og betri fysiskar umstøður medvirka til, at næmingarnir fáa eina meira tíðarfölda undirvísing á einum stórum skúla.
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> • Samleikin hjá bygdunum og natúrligi gerandisdagurin kann hugsast at verða nakað skaddur • Øktar útreiðslur verða av skúlabarnaflutningi
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> • Grein 30, 5. stk. í fólkaskúlalóginum, sum landsstýrismaðurin hevur í umbúna at fáa broytta, sigur at íbúgvarnir í einum skúlaumdømi kunnu krevja atkvøðugreiðslu, áðrenn ein bygdaskúli kann verða niðurlagdurr⁴.

⁴ Grein 30, 5. stk. í fólkaskúlalóginisigur: "Hevur eitt bý-/bygdarráð avgjört at leggja ein skúla niður, skal hetta kunngerast í teimum føroysku bløðunum. Seta minst 30% av íbúgvunum í avvarandi skúlaumdømi, ið hava valrætt til bý-

		Um meirluti er fyri at varðveita skúlan, skal kommuval verða ímillum, áðrenn eitt kommunustýrið av nýggjum avgerð at niðurleggja skúlan. Hetta er ein effektiv forðing fyri broytingini.
Virkisætlan		<ul style="list-style-type: none"> • Fólk í bygdunum vilja helst mótarbeiða eina niðurlegging
Tíðarætlan	Mars 96 Mai 96 August 96	Politisk viðgerð av málinum Grein 30 í fólkaskúlalóginí skal broytast Skúlin skal hava boð um ætlanina Ætlanin verður gjøgnumförd

/bygdaráðið, innan ein mánað eftir kunngerðina fram skriviliga áheitan um hetta, skal bý/bygdaráðið halda atkvøðugreiðslu um niðurlegging av skúlanum. Atkvøðurætt til atkvøðugreiðslunahava teir fbúgvær í skúlaumdóminum, ið hava atkvøðurætt til bý/bygdaráð. Greidligari reglur um tilíkar atkvøðugreiðslurverða ásettarr av landsstýrinum. Verður úrslitið av atkvøðugreiðsluni, at í minsta lagi 50% av teimum, ið atkvøðurætt hava, ynskja at varðveita skúlan, kann hann ikki leggjast niður fyrr enn aftaná, at næsta valskeið er úti, og tá bert um bý-/bygdaráðið av nýggjum tekur avgerð um hetta, og tað verður góðkent av landsskúlaráðnum. Um hesa avgerð kunnu íbúgvarnir ikki krevja atkvøðugreiðslu.”

2.9 Uppskot: Endurskoðan av eftirútbúgvingarskipanini

Heiti á uppskoti	Eftirútbúgvingarskipanin broytast
Uppskot nr.	3
Lýsing av innihaldi	Eftirútbúgvingarskipanin skal broytast soleiðis, at meiri fæst fyri játtanina. Storri dentur skal leggjast á styttri skeið heldur enn ársskeið.
Bakgrund	<p>Tíðin er farin frá ársskeiðum. Tørvur er á, at lærarar áhaldandi og oftari koma á skeið fyri at dagföra og fáa íblástur til undirvísingarförleikan. Í Danmark eru ársskeiðini hjá lærarum fyri langari tíð síðani niðurløgd.</p> <p>Mett verður ikki, at skúlin sum arbeiðspláss fær líka nögv burtur úr, at nakrir heilt fáir lærarar fara á ársskeið í mun til, at allir lærarar á skúlanum við stuttum millumbilum fara á styttri skeið. Betri gróðrarbotnurin verður fyri mennandi útviklingi og einari áhaldandi dagfördari undirvísing.</p> <p>Skeiðstímarnir skulu miðfírrast til skúlarnar eftir læraratalinum.</p> <p>Skipanarliga er hugsandi, at eftirútbúgvingin átti at hoyrt inn undir Landsmiðstöðina.</p> <p>Av tí at tað kann verða torfört at leggja skema úti á skúlunum, tá nögvir lærarar skulu á skeið, kunnu hesi uppskot nevnast sum möguleikar loysnir:</p> <ol style="list-style-type: none"> At nakrar fastar skeiðsvikur eru um árið, har fleiri lærarar frá skúlunum skiftast um at luttaka, samstundis sum skúlagongdin hesar vikurnar verður løgd tilrættis sum evnisdagar o.a.. At skeið verða løgd á fastan dag í vikuni, soleiðis at skúlin kann leggja hetta inn í vikutalvuna. <p>Um skeiðsvirksemið hevði verið umskipað, høvdu möguleikar verið fyri at spart nakað av peningi eisini. Sum er verða 12 vikarpartar nýtir til ársskeið, meðan 3 verða brúktir til styttri skeið. Tað eru umleið 750 undirvísarar við læraraprógvi í føroyska fólkaskúlanum, sum sita í 660 fulltíðarsettum størvum.</p> <p>Um miðað verður eftir, at allir lærarar skulu á ársskeið, so ganga meira enn 60 ár, til allir lærarar hava havt høvi til at vera á ársskeið. Tá ið skeiðsaldur læraranna liggar millum 30 til 50 ár, so er eyðsæð, at bert ein lítil partur - uml. ein 1/3 - av lærarunum kunnu gera sær vónir um í allari tænastutíðini at sleppa á ársskeið. Tí eiga ársskeiðini at verða umskipað til styttri skeið. Um vit ístaðin fyri 15 vikarpartar høvdu 10 til styttri skeið, so høvdu vit havt 480 vikur til taks. Um vit skipaðu skeiðini sum 2 viku skeið, var möguleiki at játta 240 lærarum eitt 2 viku skeið um árið. Sostatt kunnu 1 mió. kr skerjast, og skeiðsvirksemið verður kortini nögv størri.</p>

	Möguleiki kundi eisini verið fyrir at skipað skeiðini partvís í frítíðini. Hetta kundi ivaleyst latið seg gjort, um skeiðstilboðini vóru nóg lokkandi. Ársskeið eiger framvegis at verða ein möguleiki í serstökum fórum. Nevndin metir annars, at möguleikin fyrir, at lærarar kunnu taka eitt "sabbatár" ella styttri farloyvistíðarskeið eiger at styrkast og skipast betur. Hetta verður í samstarvi við ALS skipanina.
Samanhangur við onnur uppskot	Uppskotið hefur nakað av samanhangi við, hvussu eftirútbúgvningin verður skipað í framtíðini. Nevndin mælir til, at eftirútbúgvningin í störrri mun verður lögð undir Landsmiðstöðina.
Geografisk ávirkan	Eingin
Faklig ávirkan	Lærarafólkini fara at verða fakliga betur fyrir av hesi broyting.
Figgjarlig ávirkan	Uppskotið nýtist ikki at leggja upp til sparingar, tí eftirútbúgvningartørvurin er stórus. Umskipanin kundi tó givið möguleika fyrir eini ávisari skerjing í játtanini, hóast fleiri skeið vóru.
Figgjargligar fortreytir	
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 0 1997: 400 1998: 1000 1999: 1000 2000: 1000
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> • Fleiri lærarar koma á skeið • Betri gróðrarbotnur verður fyrir útviklingsmennandi virksemi á skúlanum • Lærararnir verða yrkisliga betur fyrir • Skúlarnir verða eitt betri arbeiðspláss • Skeiðini dugna fleiri
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> • Ársskeiðini verða partvís niðurlögd • Tað kann skapa órógv á skúlunum, um skeiðsluttókan ikki verður tikan við í ráðlegging skúlans
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> • Lærarar, ið eiga tórn at fara á ársskeið, fara at mótarbeiða uppskotinum • Lærarafelagið fer at varnast broytingarnar.
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> • Tingingar skulu takast upp við Lærarafelagið um hesar broytingar í skeiðsvirkseminum • Nevnd skal setast at gera uppskot um, hvussu skeiðsvirksemið verður skipað • Broytta skipanin kann ikki koma í gildi fyrr enn frá skúlaárinum 1997/98 at roknað

Tíðarætlan	Mar 96 Apr 96 Nov 96 Aug 97	Politisk viðgerð Nevnd setast at viðgerða skipanina av eftirútbúgwingini út frá hesum meginreglum. Avgerð takast um, hvussu skipanin skal virka Nýggja skipanin kemur í gildi
------------	--	--

2.10 Skipan av landinum í skúlafylki

Uppskot nevndarinnar er, at landið verður skipað í skúlafylki. Ein möguleiki, sum arbeitt hefur verið við eru **14 öki**. Kriteriini, sum eru brúkt í bólkingini av skúlunum eru:

- at skúlar, ið landafröðiliga eru tætt knýttir at hvørjum øðrum, eru í sama bólki.
- at hildið verður fram við skúlasamstarvinum, ið hefur verið í økinum, t.d. um framhaldsdeildina.
- um góðir og nýggir skúlabygningar eru í økinum, so er hetta tikið við í stöðutakanini. Hugt hefur eisini verið eftir, hvussu skúlarnir eru útgjördir.

Tað eru einans teir heilt smáu útoyggjaskúlarnir, ið ikki eru við í bólkingini. Orsókin er, at á hesum stöðum ber ikki til at skipa eitt samstarv, har næmingarnir kunnu verða fluttir í millum ymisk stöð dagliga. Skulu bygdirnar varðveitast, og tað skulu tær, so er neyðugt, at undirvist verður upp til 7. flokk á staðnum.

Økini, sum nevndin mælir til at skipa eru hesi (sí viðlagda kort):

1. *Tórshavnarökið*: Kirkjubø, Velbastaður, Tórshavn, Argir, Norðradalur, Kaldbak
2. *Sundalagsökið*: Úr Kollafirði til Tjørnuvíkarar og av Oyri til Eiðis
3. *Útnorður Streymoy*: Vestmanna, Kvívík, Leynar og Skæling
4. *Vágaökið*: Sandavágur, Miðvágur, Vatnsoyrar, Sørvágur og Bøur
5. *Funningsfjarðarökið*: Funningur, Gjógv, Funningsfjørður og Elduvík
6. *Vestari armur av Skálafjørðinum*: Skála, Strendur, Selatrað; Kollbeinagjógv, Oyndarfjørður v.m.
7. *Fuglaffjarðarökið*: Fuglafjørður, Leirvík og Gøta
8. *Eystari armur av Skálafjørðinum*: Runavíkar kommuna - Nes kommuna
9. *Klaksvíkarökið*: Klaksvík-Kunoy
10. *Viðoyarökið*: Viðareiði - Hvannasund
11. *Kallsoyggin*: Mikladalur og Húsar/Syðradalur
12. *Sandoyggin*: Skopun, Sand, Skálavík, Húsavík, Dalur og Skarvanes
13. *Norðaripartur av Suðuroy*: Tvøroyri, Hvalba, Sandvík, Fámjin, Øravík
14. *Sunnaripartur av Suðuroy*: Vágur, Hov, Porkeri, Leiti, Sumba

Fyrimunirnir við broytingini eru:

- Næmingarnir fáa möguleika fyri fleiri undirvísingartilboðum.
- Útgerðin á skúlunum verður gagnnýtt betur
- Størri trygd verður fyri, at útgerðin altið er dagförd
- Fleiri skattaborgarar verða til at rinda fyri skúlahaldið í bygdunum
- Vegakervið verður brúkt, soleiðis at tann stóra ílögum í infrastrukturin verður gagnnýtt.
- Næmingarnir í teimum heilt smáu økjunum møta fleiri javnaldrum og virkar hetta mennandi fyri teir.
- Viðari gyrdi fyri námsfröðiligum verkætlanum.

Vansarnir við broytingini eru:

- Skúlabarnaflutningurin økist
- Onkrir av teimum smáu bygdaskúlunum fer ikki at verða brúktur til skúla
- Lærarar verða sagdir út starvi

Forðingarnar fyrir fremjingini eru:

- Grein 30 í fólkaskúlalóginum, ið viðvíkur niðurlegging av skúlum.
- Lærararnir eru settir innan fyrir teimum einstöku verandi kommununum, og tað kann volda trupulleikar at fara út um kommunurnar.
- Neyðugt verður við stórri skúlasamstarvi, og spurningurin er, um kommunurnar av sær sjálvum vilja virka við í hesi ætlanini.
- Neyðugt verður at velja felags skúlaráð fyrir samstarvið
- Neyðugt verður at velja eina felags leiðslu fyrir öki. Hetta merkir, at nakrir av teimum verandi skúlastjórunum, koma at hava aðrar oman fyrir seg.

Innan fyrir teimum geografisku økjum skulu skúlarnir ráðleggjast sum ein eind, og tað skal verða felags leiðsla fyrir eindirnar. Royndirnar við at brúka fleiri skúlabygningar kenna vit aftur frá skúlunum í Runavíkar kommunu. Har vísis tað seg at rigga væl at samla börnini í teimum einstöku bygdunum, soleiðis at stórri flokkar verða í skúlanum. Hugsanir er, at hetta sama kann gerast í fleiri av fylkjum. Tað verður upp til leiðslurnar at avgera, hvar undirvísingin skal verða í eindunum. Við hesum er samstundis sagt, at tað er ikki ætlanin at myndugleikarnir skulu avgera, hvørjir skúlar skulu verða niðurlagdir o.t.. Tað verður upp til tær lokalu leiðslurnar at avgera, hvar tað er skilabest at undirvísingin fer fram.

Vit hava eisini royndir við, at næmingarnir hava ynskt at sloppið at gengið í ein stórri skúla. Her kann t.d. nevnast, at börnini og foreldrini á Selatrað ynsktu at koma til Strendur í skúla. Válabörn ynsktu somuleiðis at ganga á skúlanum í Vestmanna. Tað er meira spennandi fyrir börnini at vera saman við øðrum, avbjóðingin er stórri, og tað mennir.

2.10.1 Rationaliserings vinningarnir

Roknað verður við, at ein *tvibýttur frymil* verður brúktur fyrir alt landið, tá tað er skipað í stórri eindir⁵:

$$\text{Pultstímar} = \text{Konstantur} + \text{Faktorur1} * \text{næmingatal 1.-7. fl} + \text{Faktorur2} * \text{næmingatal 8.-10.fl.}$$

Frymilin verður væntandi ikki tann sami, sum er skotin upp fyrir fólkaskúlan nú, men verða faktorarnir nakað hægri, av tí at fleiri av teimum smærru økjum verða tikan við nú. Hóast hetta, so kann roknast við, at broytingin vil viðföra ein tímaniðurskurð. Bæði fyrir landið og fyrir kommunurnar.

Sparingin og rationaliseringin av hesi umlegging kemst av, at fleiri næmingar verða í hvørjum flokki. Samlað verður upp fyrir alt økið, og tá ber til at fáa stórri flokkar. Hvar ið undirvísingin í teimum einstöku árgangunum fer fram, veldst um hvussu hélisviðurskiftini í økinum eru. Í teimum flestu økjum, verður neyðugt at brúka allar bygningarnar. Børnini verða koyrd til og frá skúla tá ið tørvur er á tí.

Útrokningar eru gjördar við einum frymli, ið er nakað hægri enn tann, ið skotið er upp fyrir fólkaskúlan fyrir 1996:

⁵ Fyri tey heilt smáu økini Kallsoynna og Funningsfjarðarøkið, verður ikki möguligt at nýta frymilin. Her mugu tímarr lutast út manuelt, við at hyggja at teimum veruligu tölunum.

$$\text{Pultsímar} = 50 + 1,55 * \text{Næmingatal 1.-7. fl.} + 2,25 * \text{Næmingatal 8.-10. fl.}$$

Eftir hesum frysínum hevði miðal næmingatalið í 1.-7. flokki verið 16,7 og í framhaldsdeildini 17,7 næmingar.

	Næmingatal										Pultst. áörenn	Pultst. aftaná	Munur	Sparing 1000 kr.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt				
Tórshavnarøkið	263	248	247	221	200	217	228	208	210	194	2236	3.983	3.944	-39	315
Sundalagsøkið	66	56	53	44	50	39	42	53	57	38	498	1.038	926	-112	915
Útn. Streymoy	28	33	32	33	26	31	27	23	32	35	300	603	578	-25	202
Vágur	52	28	39	43	46	34	35	46	42	46	411	799	781	-18	145
V. Skálafj.	36	46	25	32	35	25	25	26	36	29	315	626	602	-24	195
Fuglafj.økið	51	50	50	43	51	51	49	49	58	46	498	939	929	-10	79
E. Skálafj.	73	45	54	50	49	38	54	63	55	61	542	1.043	1.015	-28	225
Klaksvík	70	79	80	68	66	72	76	113	79	82	785	1.484	1.459	-26	212
Viðoy	18	11	14	10	18	15	10	0	0	0	96	205	199	-7	54
Sandoyggin	20	30	23	16	23	21	33	26	31	30	253	564	503	-60	494
N. Suðuroy	35	51	43	47	26	22	37	46	47	48	402	787	772	-15	124
S. Suðuroy	30	30	25	35	25	28	39	53	30	40	335	654	655	2	-14
	742	707	685	642	615	593	655	706	677	649	6671	12.723	11.812	-911	7.434
Størv:														34	

Útrokningarnar eru gjördar fyrir skúlaárið 1995/96, og tær vísa, at útreiðslurnar høvdur verið 7,4 mill.kr. minni um landið var savnað í fylki, og frysílin omanfyrir hevði verið nýttur. Broytingin hevði merkt, at 34 færri lærarastørv høvdur verið.

Sparingin er serliga stórr fyrir Sundalagsøkið og Sandoygginna. Orsókin er, at í hesum økjenum eru nógvir smáir bygdaskúlar, flokstøddin er sera lítil, og næmingarnir fáa lutfalsliga ov nógvar tímar.

Umleggingin hevði viðfört fleiri útreiðslur til skúlabarnaflutning. Væntast kann, at útreiðslurnar verða tað dupulta av tí, tær eru nú. Tvs. at landið skal rinda 1,5 mill.kr. afturat, og tað sama er galldandi fyrir kommunurnar.

2.10.2 Skipanin av skúlanum

Neyðugt verður at skipa leiðsluna av skúlanum øðrvísi, soleiðis at allar kommunurnar, ið eru við í økinum, eru felags um at taka avgerðir og rinda fyrir útreiðslurnar av skúlarakstrinum, herundir skúlabarnaflutninginum í økinum. Um kommunusamanleggingin verður framd, so loysir hetta nakrar av trupulleikunum, men tað kann neyvan hugsast, at tey nýggju kommunumarkini verða, sum uppskotið her leggur upp til, so heilt loystur verður trupulleikin ikki. Reglugerð má gerast fyrir öll skúlasamstarvini, har greitt er tilskilað, hvør tekur tekur avgerðir, og hvussu útreiðslurnar verða býttar.

Í orðaskiftinum um skúlan hefur verið frammi, at foreldrini eiga at hava stærri ávirkan á virksemið í skúlanum. Landsstýrismáðurin hefur nevnt, at stýringin av skúlunum verður endurskoðað á hesum øki. Hetta er ein skilagóður tanki, tí tað hefur nógvt at siga, at foreldini hava möguleika fyrir at koma til orðanna, t.d. gjögnum foreldraráð.

2.10.3 Tey einstóku ókini

Í tí fylgjandi er yvirlit yvir næmingatalið í økjunum í skúlaárinum 1995/96. Aftaná er ein framskriving gjörd, soleiðis at tilber at síggja, hvussu gongdin í barnatalinum væntandi verður inntil 2002.

Upplýsingarnir eiga at verða samanhildnir við kanningina av skúlabygningum, fyri at fáa eina ábending um, hvørjar bygningar rættast átti at verið at brúkt í ókinum.

2.10.3.1 Tórshavn: Kirkjubøur, Velbastaður, Tórshavn, Argir, Norðradalur og Kaldbak

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pultstímar Niðursk Timar			
												íalt	excl. SNR	íalt	
Kommunuskúlin	1	36	18	37	32	22	44	40	57	56	70	412	773	151	924
Eysturskúlin	1	28	34	17	32	19	36	39	72	78	64	419	781	135	915
Venjingerskúlin	1	48	48	42	46	43	43	38	44	45	34	431	796	99	895
Sankta Frans skúli	2	48	46	45	40	37	41	43	0	0	0	300	448	41	489
Hoyvíkar/Hvitanes skúli	2	47	48	48	35	38	28	19	0	0	0	263	399	35	435
Adventistaskúlin	4	21	17	15	9	14	5	11	0	0	0	92	173	10	183
Argja skúli	1	30	30	31	22	23	19	36	35	31	26	283	536	61	597
Velbastaðar skúli	8	3	4	7	2	3	0	0	0	0	0	19	36	2	38
Kaldbaks skúli	7	2	3	5	3	1	1	2	0	0	0	17	42	2	44
		263	248	247	221	200	217	228	208	210	194	2236	3983	537	4520

2.10.3.2 Sundalagið: Úr Kollafjørðri til Tjørnuvíkar og av Oyri til Eiðis

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pultstímar Niðursk Timar			
												íalt	excl. SNR	íalt	
Kollafjarðar skúli	2	23	21	10	12	22	17	16	0	0	0	121	212	21	233
Hósvíkar skúli	6	4	0	7	2	3	4	3	0	0	0	23	55	4	59
Hvalvíkar skúli	5	7	4	8	5	6	5	4	0	0	0	39	85	5	90
Haldórvíkar skúli	7	4	5	2	3	3	3	2	0	0	0	22	54	3	57
Tjørnuvíkar skúli	8	0	1	1	3	1	1	2	0	0	0	9	27	1	28
Felagsskúlin á Oyrarbakka	1	0	0	0	0	0	0	0	53	57	38	148	323	76	399
Norðskála-/Oyra skúli	5	14	6	11	12	9	3	7	0	0	0	62	133	10	143
Eiðis skúli	4	14	19	14	7	6	6	8	0	0	0	74	149	9	158
		66	56	53	44	50	39	42	53	57	38	498	1038	130	1168

2.10.3.3 Útnorður Streymoy: Vestmanna, Kvívik, Leynar og Skælingur

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pultstímar Niðursk Timar			
												íalt	excl. SNR	íalt	
Leynaskúli	9	1	2	1	1	1	0	0	0	0	0	6	25	1	26
Kvívikar skúli	5	7	13	8	9	5	12	10	0	0	0	64	135	8	143
Vestmanna skúli	1	20	18	23	23	20	19	17	23	32	35	230	442	68	524
		28	33	32	33	26	31	27	23	32	35	300	603	77	694

2.10.3.4 Vágur

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pultstímar Niðursk Timar			
												íalt	excl. SNR	íalt	
Miðvágs/Sandavágs skúli	1	34	16	23	28	30	22	24	32	27	28	264	502	82	584
Sørvágs skúli	1	18	12	16	15	16	12	11	14	15	18	147	297	39	335
		52	28	39	43	46	34	35	46	42	46	411	799	121	919

2.10.3.5 Funningur, Gjógv og Funningsfjörður

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Funnings skúli	8	2	0	2	3	0	0	1	0	0	0	8	26	7	33
Gjáar skúli	9	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	16	1	17
Funningsfjarðar skúli	9	2	0	1	0	1	1	1	0	0	0	6	26	1	27
		5	1	3	3	1	1	2	0	0	0	16	68	10	78

2.10.3.6 Skála, Strendur v.m.

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Oyndarfjarðar skúli	7	3	3	1	3	7	2	4	0	0	0	23	55	3	58
Skála skúli	4	14	10	7	13	9	10	9	0	0	0	72	146	18	164
Stranda skúli	1	19	33	17	16	19	13	12	26	36	29	220	425	69	494
		36	46	25	32	35	25	25	26	36	29	315	626	90	716

2.10.3.7 Fuglafjörður, Leirvík og Gota

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Götu skúli	2	16	15	17	15	18	16	13	0	0	0	110	196	19	216
Leirvíkar skúli	3	13	17	16	12	10	11	10	0	0	0	89	174	18	192
Fuglafjarðar skúli	1	22	18	17	16	23	24	26	49	58	46	299	569	106	674
		51	50	50	43	51	51	49	49	58	46	498	939	143	1082

2.10.3.8 Runavíkar kommuna - Nes kommuna

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Runavíkar skúli	1	51	30	31	35	29	24	32	47	39	44	362	688	101	789
Tofta skúli	1	22	15	23	15	20	14	22	16	16	17	180	355	53	407
		73	45	54	50	49	38	54	63	55	61	542	1043	153	1196

2.10.3.9 Klaksvík-Kunoy

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Kunoyar skúli	9	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3	20	1	21
Haraldsunds skúli	9	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	10	26	1	27
Skúlin á Ziskatrøð	1	44	34	37	24	41	45	54	67	46	44	436	804	113	918
Skúlin við Ósánna	1	24	43	42	42	23	25	20	46	33	38	336	634	98	732
		70	79	80	68	66	72	76	113	79	82	785	1484	214	1699

2.10.3.10 Viðareiði - Hvannasund

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk	Tímar íalt
Skúlin á Fossánesi	4	9	6	10	6	10	13	7	0	0	0	61	131	10	141
Viðareiðis skúli	6	9	5	4	4	8	2	3	0	0	0	35	74	7	81
		18	11	14	10	18	15	10	0	0	0	96	205	17	222

2.10.3.11 Mikladalur og Húsar/Syðradalur

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk Tímar íalt
Húsar/Syðradals skúli	9	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0	5	22	1 23
Mikladals/Tróllanes skúli	9	2	0	2	1	0	2	0	0	0	0	7	26	7 33
		4	1	3	1	1	2	0	0	0	0	12	48	9 57

2.10.3.12 Sandoyggin

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk Tímar íalt
Sandoyar Meginskúli	1	0	0	0	0	10	21	33	26	31	30	151	341	49 389
Sands skúli	6	6	14	11	4	0	0	0	0	0	0	35	66	4 70
Skálavíkar skúli	8	3	4	3	2	0	0	0	0	0	0	12	26	1 27
Húsavíkar skúli	9	0	1	1	2	1	0	0	0	0	0	5	20	1 21
Dals skúli	9	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4	20	1 21
Skopunar skúli	5	9	11	8	7	11	0	0	0	0	0	46	91	13 104
íalt		20	30	23	16	23	21	33	26	31	30	253	564	68 632

2.10.3.13 Norðaripartur av Suðuroy: Tvøroyri, Hvalba, Sandvík, Fámjin

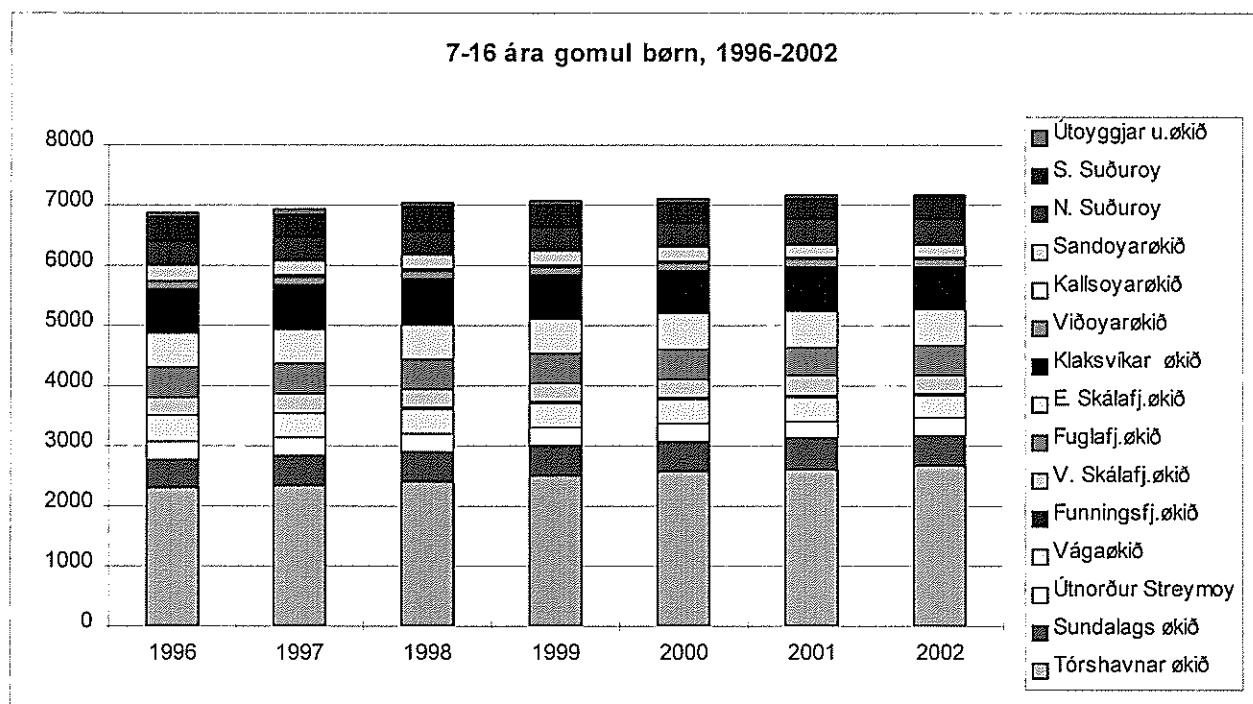
Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk Tímar íalt
Tvøroyrar skúli	1	22	39	26	35	18	16	27	33	33	48	297	560	88 648
Hvalbiar skúli	1	9	9	12	12	7	6	10	13	14	0	92	202	22 224
Sandvíkar skúli	9	4	3	5	0	1	0	0	0	0	0	13	25	1 26
Fámjins skúli	9	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	4	26	1 27
		35	51	43	47	26	22	37	46	47	48	402	787	112 899

2.10.3.14 Sunnari partur av Suðuroy: Vágur, Hov, Porkeri, Leiti og Sumba

Skúli	Slag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	íalt	Pultstímar excl. SNR	Niðursk Tímar íalt
Vágs skúli	1	17	17	14	22	13	19	29	53	30	40	254	485	83 568
Porkeris skúli	5	7	7	6	10	8	6	8	0	0	0	52	101	14 115
Skúlin á Leiti	8	5	4	2	1	3	0	0	0	0	0	15	28	5 33
Hovs skúli	7	1	2	3	2	1	3	2	0	0	0	14	40	2 42
Sumbiar skúli	6	4	6	5	3	2	7	6	0	0	0	33	74	6 80
		30	30	25	35	25	28	39	53	30	40	335	654	105 758

2.10.4 Gongdin í næmingatalinum í økjunum

Við stöði í fólkatalinum tann 1.1.95 eru framskrivingar gjørdar av, hvussu gongdin í næmingatalinum fer at verða innan fyri tey 14 økini í tiðarskeiðinum 1996-2002. Uppgerðirnar vísa tal av 7-16 ára gomlum börnum, tvs. 10 árgangir í fólkaskúlaaaldri. Tað kunnu verða munir millum hesi töl, og tað veruliga næmingatalið í skúlanum, av tí at nøkur eru yngri, tá tey fara í skúla o.s.fr.. Í framskrivingini er heldur ikki tикиn hædd fyri, at fólk kunnu flyta til ella frá økinum í framskrivingar tiðarskeiðinum. Hetta kann geva nakað av ávirkan, men framskrivingin er á góðari leið, tá mett skal verða um gongdina í skúlabarnatalinum hesi komandi 7 árin.

Talið av børnum í aldrinum 7 - 16 ár

Økini	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Tal	Pct
								, Br. 96-02	Br. 96-02
Tórshavnar økið	2288	2335	2415	2496	2562	2599	2659	371	16%
Sundalags økið	493	501	501	513	502	519	508	15	3%
Útnorður Streymoy	291	281	279	294	295	285	289	-2	-1%
Vágaøkið	413	414	416	405	409	407	387	-26	-6%
Funningsfj.økið	12	13	16	18	20	22	23	11	92%
V. Skálafj.økið	312	320	311	313	320	324	311	-1	0%
Fuglafj.økið	501	504	508	501	499	483	477	-24	-5%
E. Skálafj.økið	542	556	568	573	578	596	606	64	12%
Klaksvíkar økið	738	732	758	723	720	717	705	-33	-4%
Viðoyarøkið	145	149	144	134	137	138	132	-13	-9%
Kalsoyarøkið	13	15	17	20	25	27	28	15	115%
Sandoyarøkið	255	258	243	236	222	225	221	-34	-13%
N. Suðuroy	412	403	401	402	399	420	428	16	4%
S. Suðuroy	371	369	376	370	352	340	348	-23	-6%
Útøggja u.økið	74	74	74	67	64	60	60	-14	-19%
Íalt	6.860	6.924	7.027	7.065	7.104	7.162	7.182	322	5%

Fyri landið sum heild, økist talið av skúlabørnum við 5 %, ella 322 børnum, til 2002. Men býtið er ikki javnt fyri landið. Tað er serliga í Tórshavnarøkinum, at ein stórus vökstur er í væntu. Talið fer at økjast við 371 børnum. Tann næststørsta økingin er á eystara armi av Skálafjørðinum, har barnatalið væntandi verður 64 hægri í 2002. Tað eru fleiri øki, ið fara at fáa eina lítl afturgongd. Í flestu av hesum økjunum verða millum 20 og 35 færri børn í 7-16 ára aldrinum. Økini eru Vágarnar, Fuglafjarðarøkið, Klaksvíkarøkið, Sandoyarøkið og Sunnari partur av Suðuroynni. Í procentum verður afturgongdin störst í Sandoynni og í útøggjunum. Á talvuni sæst ein stór prosentví

framgongd í Funningsfjarðarókinum og Kalsoynni. Tølini vísa 10 árgangir og eru tí ov stór fyrir hesi øki, har einans 7 árgangir fara at verða.

Í fylgisskjölunum eru tey nágreniligu tølini fyrir tey einstóku økini víst.

2.11 Uppskot: Skipan av fólkaskúlanum í skúlafylki

Heiti á uppskoti	Skipan av fólkaskúlanum í skúlafylki
Uppskot nr.	4
Lýsing av innihaldi	<p>Fólkaskúlin verður skipaður í skúlafylki, og tann ítökiliga ráðleggingin av skúlagongdini innan fyri økini verður miðfirrað til lokalar leiðslur at taka støðu til.</p> <p>Í frágreiðingini er uppskot til 14 fylki, sum byggja á verandi skúlasamstarv, landafrøðiligt tilknýti og standin á skúlabygningunum. Tað kann væl hugsast, at fylkini skulu verða færri. Hetta veldst um uppgávurnar, sum skúlafylkini skulu hava.</p> <p>Økini skulu hava egna leiðslu. Um kommusamanlegging ikki verður framd, er neyðugt, at samstarv verður millum kommunurnar innanfyri eitt skúlaøki.</p> <p>Skúlaøkini fáa við støði í næmingatalinum eitt ávist tímatal tillutað frá landsmyndugleikunum. Hvussu tímarnir verða býttir innan fyri økini, er upp til tær lokalur leiðslurnar at avgera.</p> <p>Skúlafylkini hava, sum nú er, útreiðslurnar av skúlarakstrinum.</p>
Bakgrund	<p>Stórar útbyggingar hava verið av tí føroyska samfelaganum tey síðstu 20 árin. Vegir og berghol hava stytt leiðina millum bygdir munandi, og nú ber til at ferðast skjótt og væl ímillum.</p> <p>Bústaðarmynstrið í Føroyum er eisini nóg broytt og fleiri bygdir, sum fyrr voru stórar og barnaríkar, hava nú so få børn, at spurningurin er, um allar eru best stillaðar við at hava egnan skúla.</p> <p>Krøvini til útbúna á skúlunum eru herd munandi, og fleiri av teimum smáu bygdaskúlunum eru sera illa útgjørdir. Av tí at barnatalið er so lítið, er eisini ivasamt, um tað loysir seg at hava dagførda framkomna útgerð til nakrar heilt fáar næmingar.</p> <p>Tað er munandi dýrari pr. næming, at undirvísingin fer fram á einum lítlum bygdaskúla, av tí at næmingarnir eru so fáir. Við at savna næmingarnir í stórru eindir fæst meira fyri játtanina.</p>
Samband við onnur uppskot	Samband er við uppskotið um at skipa sernámsfrøðiligu ráðgevingina í stórru øki.
Geografisk ávirkan	Uppskotið fer at viðföra, at næmingar frá teimum smáu bygdunum, ikki sum nú verða undirvístir í heimbygdini, inntil teir eru 14 ára gamlir.

Faklig ávirkan	Roknað verður við, at tað fakliga stöðið hækkar, av tí at meira undirvísingartilfar og framkomin tókni, er á teimum stóru skúlunum.
Figgjarlig ávirkan	Roknað verður við eini munandi rationalisering og sparing av hesum tiltakinum.
Figgjarligar fortreytir	<ul style="list-style-type: none"> At broytingin kann verða framd frá 1997 at rokna At broytingin verður innförd so líðandi yvir eitt 3 ára skeið fram til ár 2000. At eingir lærarar verða sagdir úr starvi, men at læraratalið lækkar við natúrligari frágongu.
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 0 1997: 1.000 1998: 3.000 1999: 5.000 2000: 7.000
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> Tað er best, at avgerðir verða tiknar so nær borgarunum sum möguligt. Tað er mennandi hjá børnunum at vaksa upp saman við øðrum børnum. Størri trygd verður fyri, at næmingarnir í fólkaskúlanum fáa eina tíðarhóskandi undirvísing í einum skúla, sum er væl útgjørdur við tilfari og útbúnaði. Tað er meiri rationelt at keypa og dagföra útgerð á einum størri skúla Lærararnir fáa eitt størri setanarøki, og harvið betur möguleika fyri at mennast, tá ið starvið verður fjølbroyttari. Meira fæst fyri játtanina til fólkaskúlan.
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> Vandi er fyri, at tey góðu virðini frá tí traditionella féroyska bygdasamfelagnum verða mist, tá ið børnini ikki vaksa upp og ganga í skúla í heimbygdini. Ein partur av tí féroyska samleikanum og mentanini kann hugsast at vera í vanda. Øktar útreiðslur verða av skúlabarnaflutningi.
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> Íbúgvarnir í smábygdunum fara at mótmæla eini slikari broyting Lærarafelagið fer ikki at taka undir við broytingini, av tí at færri störv helst verða í fólkaskúlanum. Teir fara eisini at føla størri ótryggleika í setanini, tá ið setanarøkið verður víðkað. Grein 30 í fólkaskúlalóginí er ein effektiv forðan fyri, at bygdaskúlar verða niðurlagdir. Tað fer at verða torført at broyta lögargreinina, tí nógvar kenslur og óvissur er bundnar at hesum. Um kommunusamanlegging ikki verður framd frammanundan, verður neyðugt við samstarvi millum kommunur um skúlaøkið. Eitt slíkt samstarv er torført at fáa í lag, tá ið tað er álagt úr erva.
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> Umleggingin eigur at verða ráðløgd væl frammanundan. Eftir at politisk stöða er tíkin til at fara víðari við hesum uppskotinum, eigur ein breitt samansett nevnd at gera eitt uppskot til, hvussu framtíðar fólkaskúlin í Føroyum ítökiliga skal verða fyriskipaður.

		<ul style="list-style-type: none">• Eitt <i>sakligt, politiskt</i> orðaskifti eigur at verða um málið, umframt í skúlum og millum borgararnar.• Best er, at umskipanin verður knýtt at eini kommunusamanlegging.• Broytingin kann í fyrsta lagi verða framd frá heystinum 1997.
Tíðarætlan	1996 1997 1999	Kanningar verða gjördar Grein 30 í fólkaskúlalögini verður broytt Umskipanin byrjar, helst saman við eini kommunusamanlegging Umskipanirnar eru framdar

3. Sernámsfrøðiligt virksemi

3.1 Endamál og formligt grundarlag

Kunngerð frá 17. oktober 1990 um sernámsfrøðiliga ráðgeving ásetir, at arbeiðsuppgávurnar eru:

- at skipa fyrir og ráðgeva í øllum sernámsfrøðiligum spurningum,
- at gera kanningar og veita undirvísing, venjing, viðgerð, stuðul og vegleiðing, soleiðis at børn og vaksin eftir fórimuni fáa høvi til at mennast á øllum økjum, og
- at virka fyrir hollari útbúgving og eftirútbúgving til tey, ið starvast innan sernámsfrøðiliga økið.

Frammanfyri nevndi stuðul kann veitast til børn og ung millum 0 og 18 ár, bæði í heimi, dagstovni, dagrøkt, heimliga skúlanum, øðrum skúla ella stovni ella á Skúlanum á Trøðni.

Lögargundarlagið fyrir sernámsfrøðiliga virkseminum er í lögtingslög nr. 21 frá 22. mars 1978 um fólkaskúlan, sum seinast broytt í lögtingslög nr. 121 frá 01.08.1993, grein 3, 4. og 5. stk og grein 27.

Sernámsfrøðiligt virksemi er eisini heimilað í lögtingslög nr. 70 frá 30. juni 1983 um frítíðarundirvísing v.m., grein 6, 1.stk. nr. 3, og fevnir hetta virksemi um ung og vaksin frá 14 ár og eldri. Sernámsfrøðiliga ráðgevingin tekur sær av umsiting og ráðgeving í hesum sambandi, og partur av virkseminum hjá Skúlanum á Trøðni er heimilað í hesi lög.

Fólkaskúlalógin fevnir sum heild eisini um Skúlan á Trøðni, eins og allar aðrar lögir, kunngerðir, rundskriv og reglugerðir fyrir fólkaskúlan og Sernámsfrøðiligu Ráðgevingina eisini eru galldandi fyrir Skúlan á Trøðni.

Endamálið hjá skúlanum er best lýst í "Starvslýsing fyrir dagliga leiðaran á Skúlanum á Trøðni". (23.juli 1993) Í grein 1 verður sagt: "Eftir at Skúlin á Trøðni er komin undir fóroyska umsiting, er sernámsfrøðiliga virksemið í fóroyska skúlaverkinum ein skipan, har Skúlin á Trøðni umfram at virka sum undirvísingarstovnureisini er ein sernámsfrøðiligurmiðdepil og eitt amboð at skapa möguleikar fyrir, at eisini brekaðir næmingar, sum á jøvnum fóti við aðrar (næmingar) hava rætt til at ganga í fólkaskúlan (smb. grein 26, 1. stk. í fólkaskúlalógin), kunnu fáa sum mest burtur úr".

Barnadeildin á skúlanum hevur heimild í grein 3, stk. 5 í fólkaskúlalógin, og heimildin til at undirvísa næmingum yvir 18 ár er í grein 6, stk. 3 í lögini um frítíðarundirvísing, sambært grein 5, stk. 3 í rammulógin.

Somuleiðis kann nevndast kunngerð frá 17. okt 1990 um sernámsfrøðiliga ráðgeving og "Reglur um mannagongd og samstarv, sum Landsskúlafyrisingin fyribils hevur góðkent, fyrir Sernámsfrøðiligu Ráðgevingina og Skúlan á Trøðni", og "tilmæli um leiðarauppgávur á Skúlanum á Trøðni".

Virksemi, sum ikki greiðar reglur ella heimildir fyrir rakstri eru í fólkaskúlalógin, og sum Skúlin á Trøðni kortini ber raksturin av:

- Næmingaheimið - ongar viðtøkur ella reglugerðir eru gjørdar, síðani skúlin varð yvirtikin í 1988.
- "Taliinstitutið", ið kannar og viðger fólk eldri enn 18 ár, og
- "Afasiviðgerð" av sjúklingum - ongar viðtøkur ella reglur eru gjørdar, síðan skúlin var yvirtikin.

- "Hoyriklinikk" við oyrnaproppteknikkara og audiometriassistenti
- "Gómaráðið", ið hevur umsjón við og viðgerð av öllum børnum í danska ríkinum, ið eru fødd við opnum góma ella haruskarði, er í Føroyum eina ferð um árið. Óll viðtala og alt virksemi er á skúlanum. Skúlin á Trøðni ber útreiðslurnar av uppihaldinum og leggur starvsfólk til til fyrireikingar, viðtalur og eftirviðgerðar.

3.2 Lýsing av virkseminum

Sernámsfrøðiliga virksemið fatar um:

1. Vanliga serundirvísing.

Tímar til vanliga serundirvísing verða tillutaðir skúlunum í mun til næmingatalið og verða miðfirraðir skúlunum saman við pultstímunum. Í 1995/96 er samlaða talið til vanliga serundirvísing fyri alt landið 730 tímar. (Henda skipan hevur verið síðani skúlaárið 1989/90.)

2. Serligan tørv:

Í skúlaárinum 1995/96 eru settir 1318 tímar/vikuna (55 ársverk) av til umleið 160 næmingar við serligum tørvi. Virksemið verður røkt av lærarum.

3. Taliundirvísing.

Í skúlaárinum 1995/96 eru 90 tímar /vikuna ($3\frac{1}{2}$ ársverk) settir av til 95 næmingar í taliundirvísing. Hetta virksemið verður røkt av serútbúnnum lærarum.

4. Fremmandamálsundirvísing,sjúkraundirvísingo.a.

Skúlaárið 1995/96 eru settir 8 tímar/vikuna ($1\frac{1}{3}$ ársverk) av til annan stuðul - m.a.undirvísing til næmingar við fremmandum máli og til sjúkraundirvísing.

5. Sernámsfrøðiliganstuðul undir skúlaaldur.

Heimildin til virksemið er í fólkaskúlalóginu. Ráðgevingin og taliundirvísingen til henda aldursbólk verður goldin av samlaðu játtanini til fólkaskúlan, meðan stuðul til tað einstaka barnið verður játtað av almannaverkinum við heimild í barnaforsorgarlóginu. Tað verða nýtt $3\frac{1}{2}$ ársverk til taliundirvísing til umleið 90 børn undir skúlaaldur. Virksemið verður røkt av serútbúnnum lærarum og pedagogum.

6. Sernámsfrøðiligaráðgeving kring landið.

Umframta ráðgeving, sum verður veitt av starvsfólkum á Landsskúlafyrisitingin, ið eru sett at røkja sernámsfrøðiligu uppgávurnar, hava vit eina skipan, har ráðgevatímar verða tillutaðir teimum ymsu skúladómunum í mun til talið av børnum og ungum í økinum. Í skúlaárinum 1995/96 eru játtaðir 132 tímar/vikuna ($5\frac{1}{2}$ ársverk) til sernámsfrøðiliga ráðgeving. Ráðgevingin verður røkt av lærarum, sum flestallir hava serútbúgving, tó virkar ein pedagogur við serútbúgving sum ráðgevi hjá børnum undir skúlaaldur í einum av skúladómunum.

7. Teknmál

Teknmáslærari/ráðgevi. Í skúlaárinum 1994/95 var veitt undirvísing og vegleiðing á hesum øki við heimild í grein 6, 1. stk. nr. 3 í lögtingslógi um frítíðarundirvísing. Á fíggjarlóginu fyri 1995

var játtað hálvt starv til hetta virksemið, og frá byrjan av skúlaárinum 1995/96 er lærari við serútbúgving í teknmáli og tulting settur í hálva starvið.

8. Skúlan á Trøðni (sí niðanfyri)

Síðan farið var undir verandi skipan, hervur talið av næmingum við serligum tørvi í fólkaskúlanum verið nakað tað sama, umleið 160 - 170 næmingar.

Ráðgevingin til börn undir skúlaaldur er bygd upp hetta tíðarskeið, og er talið nú umleið 60. Fyri eldru tölini verður víst til frágreiðingarnar hjá Landsskúlafyrisingini.

3.2.1 Samstarv við aðrar stovnar

Sernámsfrøðiliga ráðgevingin hefur samstarv við allar fólkaskúlar í landinum, umframt verður samstarvað við aðrar undirvísingerstovnar í sambandi við einstök mál.

Sernámsfrøðiliga ráðgevingin hefur nógv samstarv við almannaverkið og stovnar undir almannaverkinum. Almannaverkið og skúlaverkið (Sernámsfrøðiliga Ráðgevingin) hava gjort av at fáa skipað samstarv í sambandi við veiting av hjálpitólum.

Eisini er ávist samstarv við heilsuverkið. Umboð fyri Sernámsfrøðiligu Ráðgevingina (sálarfrøðingarnar) og umboð fyri landssjúkrahúsið (barnalækni, sálarfrøðingur, psykiatarar) hava fund eina ferð um mánaðin.

Sernámsfrøðiliga ráðgevingin hefur samstarv við danskar myndugleikar og útlendskar stovnar. Stovnurin er við í TESS- samstarvisskipanini.

3.2.2 Skúlin á Trøðni

Tal av næmingum skúlaárið 1995/96:	45 næmingar
Á barnadeildini - - - :	20 næmingar
Eygleiðing - 1994/95:	147 næmingar
Afasiviðgerð (Hanna) :	16 sjúklingar (163 lektiónir)
Tali- og hoyrideildin :	191 til viðgerðar, kanning og leiðbeining (eisini afasi)
Hoyritól og tillagan/umvæling :	790 viðskiftafólk
Gómabörn:	39 til kanning/viðgerð, tá gómaráðið var seinasta ár
Tal av lærarum skúlaárið 1995/96:	24 lærarar + 6 barnagarðslærarar.

Í skúlanum ganga í lötuni (jan 96) 65 næmingar millum 0 og 18 ár. Av teimum eru 45 í skúlaaldri og býtt í 11 flokkar. Hetta eru næmingar, sum hava álvarsligar tali-, skrivi-, lesi- og roknitrupulleikar, deyvir og svárt tunghoýrdir næmingar, næmingar við generellum innlæringartrupulleikum og næmingar við álvarsligum sálarligum brekum. Teir hava allir serligan sernámsfrøðiligan tørv. Fleiri eru menningartarnaðir, aðrir likamliga brekaðir og aftur aðrir bæði likamliga og sálarliga brekaðir.

Barnagarðurin.

Í lötuni ganga 20 børn í skúlanum, ið eru yngri enn 7 ár. Barnagarðurin tekur sær av børnum undir skúlaaldur, sum koma til viðgerð og menningarliga stimbran. Nøkur ganga fast í barnagarðinum, meðan onnur koma fyri eina tið.

Eygleiðing av smábørnum.

Síðan 1980 hevur eygleiðingarstova verið í barnagarðinum, har børn kunnu koma í styttri ella longri tíðarskeið, tá ivi er um, at barnið mennist, sum tað eigur. Seinasta skúlaár voru 120 børn meldaað til hesa eygleiðing. Her arbeiðir pedagogur við serlæraraútbúgving saman við fysioterapeuti, og í sambandi við eygleiðingina kann eisini hoyrikanning verða gjørd av barninum. Nøkur børn undir skúlaaldur við serligum talitrupulleikum, t.d. børn við opnum góma og børn, sum stama, ganga til taliundirvísing í barnagarðinum.

Eygleiðingarflokkur fyri skúlabørn.

Til seinasta skúlaár fingu skúlarnir tilboð um, at um skúlin og foreldrini ynsktu tað, kundi næmingur koma í Skúlan á Trøðni í tvær ella tríggjar vikur til eygleiðing. Her varð fyrst og fremst hugsað um næmingar, sum eru integreraðir ein og ein í smáum skúlum, har foreldur, sernámsráðgevar og lærarar í summum fórum kunnu kenna seg ráðaleys, tí at framstigini henda so seint, at tað næstan kann tykast, at eingi framstig eru. Ætlanin við hesum tiltakinum er at geva foreldrum og lærarum stuðul til at loysa teir trupulleikar, sum kunnu stinga seg upp í sambandi við skúlagongdina hjá barninum og möguleika at tosa um trupulleikarnar við onnur við sernámsfrøðligum royndum. Ivasamt er, um tað er rætt at hava eygleiðingarflokk fyri skúlabørn á hvørjum ári. Møguliga skal tað heldur vera so, at næmingar kunnu koma í styttri tíðarskeið, tá ið tað gerst neyðugt.

Næmingaheimið

Í samband við sparingar varð næmingaheimið við Hoyvíksvegin latið aftur 1. juli 1992, so skúlin hevur nú bert eitt næmingaheim. Á næmingaheiminum starvast sjey fólk, og har búgva í lötuni 10 børn umframt summi av teimum, sum koma til eygleiðing í barnagarðinum ella í skúlanum. Í onkrum føri búgva eisini foreldur og systkin at hesum børnum, um barnið ikki kann fara einsamalt heimaífrá. Mest brúk er fyri starvsfólkum, tá næmingarnir koma úr skúla, og til teir fara í song um kvøldið, og tá teir skulu upp og í skúla um morgunin, men fyrrapartar verður gjørt reint, hugt eftir klæðum og keypt inn, og ikki kunnu næmingarnir vera einsamallir um náttina. Næmingarnir fara heim um vikuskiftini.

Tali- og hoyrvíðgerð.

Síðan Sernámsfrøðiliga Ráðgevingin flutti inn í Skúlan á Trøðni hevur skúlin nýtt húsini, sum fráfarni umsjónarmaðurin (sí undir umsjón) búði í, til tali- og hoyrvíðgerð av børnum og vaksnum, ið verða víst til skúlan av oynalækna, øðrum læknum ella Sernámsfrøðiligu Ráðgevingini.

Hetta eru børn, sum koma til hoyrikanning, vaksin við raddirtrupulleikum, og børn og vaksin við serligum raddirtrupulleikum, t.d. fólk, ið hava havt opnan góma, ella fólk, ið stama illa.

Tá fólk verða innløgd á LSH við afasi, verða tey kannað og viðgjørd ta fyrstu tíðina av talilærara frá Skúlanum á Trøðni. Hetta er arbeiðið, sum aðrastaðni verður gjørt á einum taliinstituti, men í Føroyum er einki taliinstitutt, har fólk, ið hava trupulleikar við taluni, kunnu venda sær.

Landsskúlafyrisingin heldur ikki, at skúlaverkið eigur at gjalda fyri hesa tænastu og roynir at fáa aðrar mynduleikar at gjalda fyri hetta virksemið.

Hoyriklinikk.

Saman við oyrnadeildini á teimum størru sjúkrahúsunum í Danmark er altið hoyriklinikk, har hoyritólsteknikari, oynaproppteknikari og audiometriassistentur starvast. Tað arbeiðið, hesi fólkini gera innan sjúkrahúsverkið aðrastaðni, verður í Føroyum ikki gjort á LSH, men í Skúlanum á Trøðni. (Landsskúlafyrisingin roynir at fáa sjúkrahúsverkið at gjalda fyri hesa tænastu.)

Í sambandi við taliinstitutt- og hoyriklinikkvirkesemið kemur oynalæknin aðruhvørja viku á fund við skúlans leiðslu, har tosað verður um sjúklingar, oynalæknin vísir til skúlan vegna hoyri- raddar- og talitrapulleikar.

Vitansdepil.

Skúlin hevur seinasta hálva árið bygt upp vitansdepil har tilfar, foreldur, lærarar, ped., o.a. kunnu nýta til leiðbeining um stimbran og menning av børnum, er skrásett á teldu. Eisini er tilfar um brek og viðgerð og brek og undirvísing skrásett.

Gómaráðið.

Fyri at børn, sum verða fødd við opnum góma ella haruskarði, skulu sleppa undan at ferðast til Danmarkar í heilum í sambandi við viðgerð av hesum breki, kemur gómaráðið eina ferð um árið til Føroya. Tey hava tá saman við oynalæknanum og sertannlæknanum viðtalu í Skúlanum á Trøðni. Í gómaráðnum eru ein oyrna-, nasa- og hálsalækni, ein serkönur skurðlækni, ein sertannlækni og ein sjúkrasystir.

Serlæknarnir.

Tvær ferðir um árið koma aðrir serlæknar til Føroya, ein serlækni í barnaneurologi og ein í barnaortopedi. Tað er LSH, ið skipar fyri hesi vitjan, men viðtalan fer fram í Skúlanum á Trøðni.

Skrivstova, umsjón, koyring og reingerð.

Tvey heil størv (4 hálv) eru á skrivstovuni. Tá skúlin kom undir feroyska umsiting í 1988, fekk skrivstovan allan lénarroknskapin fyri skúlan, teir donsku tænastumenninir undantiknir, uttan at starvsfólkatalið vaks. Harumframt átók skrivstovufólkvið sær at skriva fyri Sernámsfrøðiligu Ráðgevingina, tá ið hon í novembur 1991 kom inn í skúlan, og síðani fysioterapeutur varð settur í fólkaskúlanum at arbeiða hálva tíð frá 1. januar 1992, hevur skrivstovan eisini skrivað fyri hana. Nogvar frágreiðingar skulu skrivast, bæði um næmingar skúlans og í sambandi við, at børn koma til eygleiðing ella taka hoyriroyndir. Battaríir til hoyrtól verða eisini útflyggjað á skrivstovuni.

Til fyri tveimum árum síðani voru tvey størv til at hava umsjón við skúla og báðum næmingaheimum. Tann eini umsjónarmaðurin, ið nú er, skal rökja skúlan, næmingaheimið á Argjum, húsini, fráfarni umsjónarmaðurin búði í, og eini hús, skúlin nýtir til matgerð, heimkunnleika og handararbeiði við næmingum.

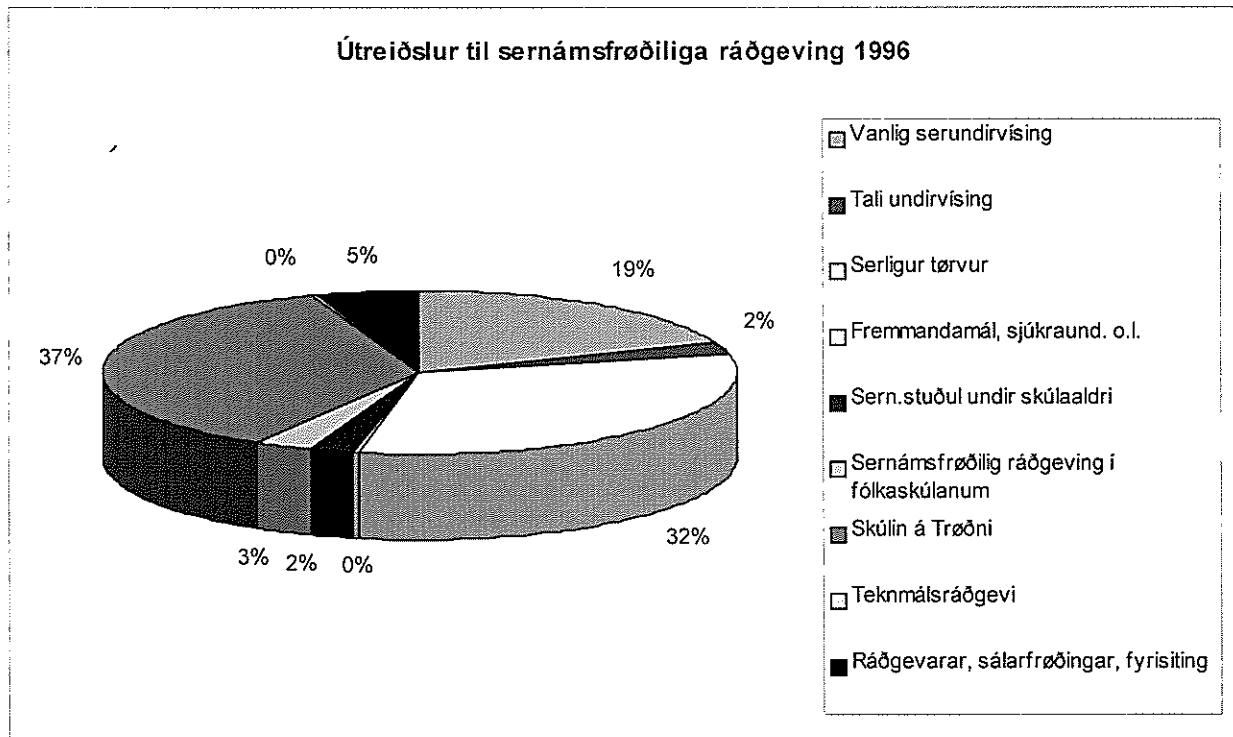
Bilur við lyftu hoyrir til skúlan og verður nýttur til at koyra næmingar skúlans, sum ikki sjálvir kunnu ganga ella koma við bussi í skúla. Summir næmingar búgva á næmingaheiminum, aðrir á øðrum stovnum og aðrir heima hjá foreldrunum.

Umframt at koyra næmingarnar í og úr skúla, verða næmingarnir eisini koyrdir á keiina ella til bilstøðina, tá ið teir skulu heim um vikuskiftini, og heintaðir, tá ið teir koma aftur sunnukvøld.

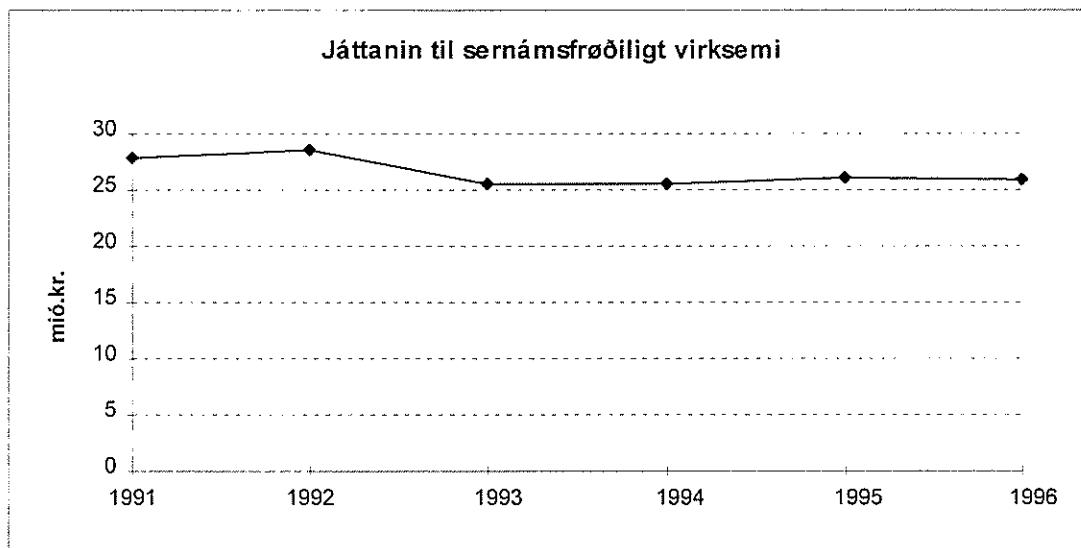
Trý reingerðarstörv eru á skúlanum. Tær fýra, ið hvør arbeiðir 3/4 tíð, gera reint í skúlanum, í húsínum, fráfarni umsjónarmarðurin búði í, og av og á í húsínum, skúlin nýtir til undirvísing í heimkunnleika og handarbejði, umframt at tær vaska skrivstovurnar hjá Sernámsfrøðiligu Ráðgevingini.

3.3 Fíggjarviðurskifti

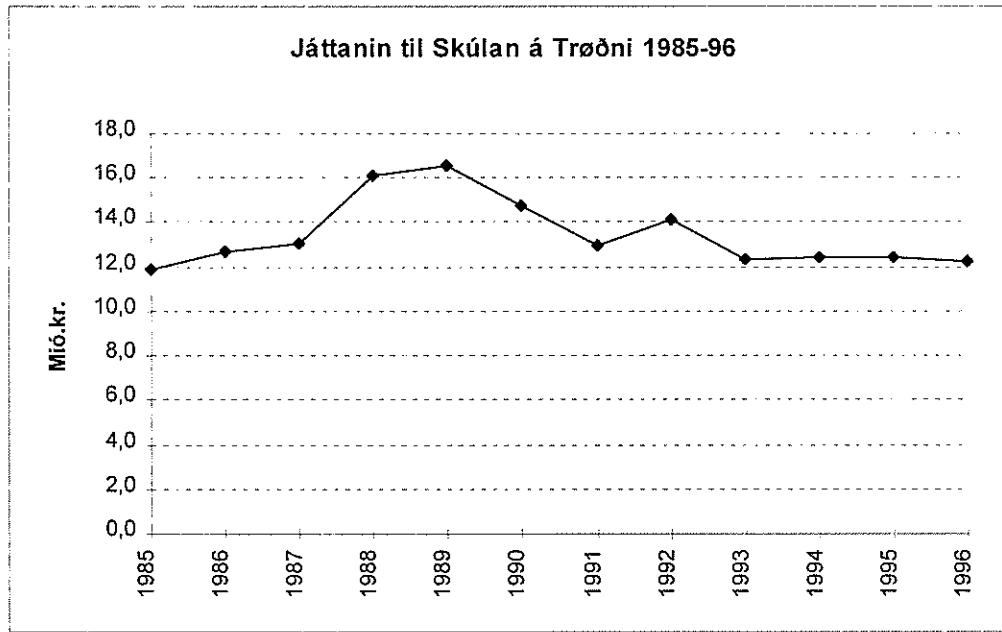
Í 1996 er serliga játtanin til sernámsfrøðiliga virksemið íalt 25,8 mió kr., harav skúlin á Trøðni er settur til at hava 12,2 mió.kr. Umframt hesa játtan, fer ein partur av játtanini til fólkaskúlan til serundirvísing. Út frá tölunum fyrir skúlaárið 1995/96 er hetta mett til 6,6 mió.kr. Íalt er játtanin sostatt 32,4 mió.kr.. Í hesum eru ikki roknað ráðgevarar, sálarfrøðingar, fysioterapeutur og fyrisitingin, sum íalt er uml. 1,8 mió.kr. Íalt er útreiðslurnar á grein 9 á fíggjarlögini sostatt 34,2 mió.kr.

Sernámsfrøðiliga virksemið var flutt á serligt rakstrarstað í 1991. Rakstrarstaðið umfatar virksemi í fólkaskúlanum og á skúlanum á Trøðni. Gongdin í útreiðslunum hevur verið, sum víst á myndini.

Gongdin í útreiðslunum hjá skúlanum á Trøðni hevur verið, at játtanin av álvara byrjaði at vaksa í 1988. Síðani 1990 hevur verið trýst á at fáa útreiðslurnar niður aftur. Tey síðstu 4 árinu hevur játtanin verið á leið tann sama. Eitt sindur yvir 12 mió.kr. um árið.

3.4 Skipanarlig viðurskifti

Stýringin av virkseminum er sambært frammanfyri nevndu lógarheimildum og kunngerð frá 17. okt. 1990 um Sernámsfröðiligt virksemi.

Sernámsfröðiligaráðgevingin - undirvísingarleiðarin - ger öll tilmæli um, hvussu játtanin skal nýtast. Hesi tilmæli eru grundað á frágreiðingar og tilmæli frá ráðgevunum kring landið og frá fólkunum, sum starvast á sernámsfröðiligaðkinum á Landsskúlafyrisingini. Tó er upphæddin til Skúlan á Trøðni

ásett av landsstýrinum. Sernámsfrøðiliga Ráðgevingin saman við leiðslu skúlans gera av, hvørjir næmingar koma inn á skúlan, men annars ræður skúlin fult út yvir játtan síni.

3.5 Starvsfólkaviðurskifti

Starvsfólk Í Sernámsfrøðiligu Ráðgevingini eru sett undir Landsskúlafyrisingini. Tey eru: undirvísingarleiðarin 2/3 tíð, kliniskur psykologur 1 starv, psykologur 1/2 tíð, lesiráðgevi 1 starv, sjónaráðgevi 1/2 starv, tali-/hoyriráðgevi 1/2 starv, fysioterapeutur 1/2 starv og teknmáslærari/ráðgevi (løntur av játtanin til sernámfrøðiligt virksemi).

Hini, sum starvast á hesum øki, eru sett í starv í fólkaskúlanum og eru lønt av hesi játtan. Tey eru: 5 tali-/hoyrilærarar, settir í skipað tali-hoýrilærarastörv, og vanligir lærarar í fólkaskúlanum (flestu teirra hava serútbúgning), sum fáa tillutað tímar til ráðgeving í tí skúladómi, har skúli teirra er. Ein serútbúgning pedagogur, ið er ráðgevi og talilærari hjá børnum undir skúlaaldur í Norðoyggjum

Á skúlanum á Trøðni eru 51 starvsfólk (í 1985 voru 62 starvsfólk). Gongdin í *læraratalinum* á skúlanum hefur verið henda:

1985 : 25 lærarar + 2 vikarar + 6 barnagarðslærarar

1986 : 23 lærarar + 7 barnagarðslærarar

1987 til 1991 : 24 lærarar + 7 barnagarðslærarar

1992 til 1995 : 24 lærarar + 6 barnagarðslærarar

3.6 Hølisviðurskifti

Hølisviðurskiftini hjá skúlanum á Trøðni eru nøktandi. Í 1991 flutti Sernámsfrøðiliga Ráðgevingin í Landsskúlafyrisingini í skrivstovuhøli á Skúlanum á Trøðni, og viðurskiftini eru nøktandi til tey starvsfólk, sum nú starvast her.

Næmingaheimið við Hoyvíksvegin bleiv afturlatið 1992.

Ráðgevingin kring landið heldur til á teimum lokalu skúlunum, og einki verður goldið til kommunurnar fyri hetta.

3.7 Uppskot: Sernámsfrøðiliga virksemið skal skipast í skúlafylki

Heiti á uppskoti	Sernámsfrøðiliga virksemið skal skipast í skúlafylki
Uppskot nr.	5
Lýsing av innihaldí	<p>Sernámsfrøðiliga virksemi í fólkaskúlanum skal skipast í fylki. Hetta merkir, at næmingar við umfatandi serligum tørvi verða savnaðir á einum skúla í økinum. Sum dömi um slikar næmingar kunnu nevnast autistar, mongolar og onnur, sum krevja einaundirvísing, tá ið teir eru úti á teimum einstøku skúlunum. Við at savna teir í stórra eindir, ber ofta til at hava meiri enn ein næming pr. lærara.</p> <p>Tann lættari serligi tørvurin eigur framvegis at verða loystur á teimum einstøku skúlunum.</p> <p>Skipanarliga skal ráðleggingin av sernámsfrøðiliga virkseminum verða úti hjá leiðslunum fyri skúlafylki, í nögv stórra mun enn nú. Skúlasálarfrøðingar og serlærarar eiga at verða beinleiðis knyttir at hesum fylkjunum. Ein landsumfatandi samskipan skal eisini vera, men henda skal ikki verða so stýrd sum nú.</p> <p>Skúlin á Trøðni skal verða miðstöðuskúli fyri alt landið. Eitt greitt býti eigur at verða fyri, hvørjar uppgávur skulu loysast av Skúlanum á Trøðni, og hvørjar uppgávur eiga at verða loystar lokalt.</p>
Bakgrund	<p>Síðani síðst í 80'unum hevur kósin innan sernámsfrøðiligt virksemi í Føroyum verið, at næmingar við serligum tørvi skulu verða undirvistir í fólkaskúlanum í heimbygdini. Grundgevingarnar eru, at hesi börnini hava sama tørv sum onnur at verða heima saman við mammuni og pápanum í heimliga umhvørvinum. Teir brekaðu og menningartarnaðu næmingarnir eiga ikki at verða settir til viks, men eiga at verða ein partur av lokalsamfelagnum.</p> <p>Fíggjarliga hevur úrslitið av hesum politikki verið, at munandi meiri peningur hevur verið settur av til sernámsfrøðiligt virksemi. Av teimum 157 mill.kr., sum fólkaskúlin kostar í læraralønum, fer ein fimtingur til sernámsfrøðiligt virksemi. Ein partur av hesum eru miðfirraðir tímar, og ivasamt er, um teir altið verða brúktir til sernámsfrøði.</p> <p>Skúlastjórar hava ført fram, at teir meta sernámsfrøðiligu ráðgevingina at verða alt ov langt burtur frá brúkarananum. Skipanin er ov stirvin og skrivstovumerkt. Á sernámsfrøðiligu ráðgevningini verður m.a. sagt, at sálarfrøðin er ein fløskuhálsur, av tí at einans tveir sálarfrøðingar eru fyri alt landið. Uppskotið leggur upp til, at tey skúlafylkini hava egnan sálarfrøðing, sum ferðast millum skúlarnar í økinum. Á henda hátt verður eisini roknað við,</p>

	at ráðgevingin verður meiri effektiv, soleiðis at brek, sum annars kunnu taka langa tíð, verða skjótari rættað. Roknað verður ikki við einum sálarfröðingi í hvørjum øki, men at nakrir skúlasálarfröðingar afturat koma at virka innan sernámsfröðina, og at teir eru úti í nærumhvörvinum. Eykaútreiðslan av hesum er umleið 1,5 mill.kr.
Samband	Hetta uppskotið hevur samband við ætlanina at skipa fólkaskúlan í skúlafylki
Geografisk ávirkan	Næmingar við serligum tørvi verða ikki allir undirvistir í heimbygdini, men tó so nær, at teir kunnu verða búgvandi heima hjá foreldrunum.
Faklig ávirkan	Yrkisliga skuldi sernámsfröðin verið styrkt av hesi umlegging, men roknast kann við færri læraratínum, tí næmingarnir verða í störru mun savnaðir saman í skúlaøkjunum.
Fíggjarlig ávirkan	Umleggingin viðförir, at færri læraratímar verða, meðan sálarfröðiliga og serlærara ráðgevingin verður styrkt.
Fíggjarligar fortreytir	<ul style="list-style-type: none"> • At til ber at savna fleiri næmingar í einum störru øki. • At umleggingin ikki verður dýrari. • Roknað verður við fleiri skúlasálarfröðingum • Meirútreiðslan og verður tikin inn aftur við færri læraratínum til serligan tørv og færri ráðgeva tínum
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 0 1997: 500 1998: 500 1999: 500 2000: 500
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> • At sernámsfröðin verður styrkt • At brek verða rættað og hjálpt fyrr í hendingagongdini • At næmingarnir framvegis kunnu vaksa upp saman við familjuni í sínum heimstaði
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> • Øktur skúlabarnaflutningur • Færri læraratímar til serligan tørv
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> • Hetta er eitt sera viðbreki evni, sum er ógvuliga kensluborið og torfört at hava við at gera. • Hugsast kann at fakfólk á økinum vilja mótarbeiða eini broyting • Felög fyri brekað vilja mótmæla öllum skerjingum.
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> • Mælt verður til, at ein nevnd samansett av serfröðingum og umboð fyri áhugabólkars ger eina frágreiðing um, hvussu sernámsfröðiliga ráðgevingin og virksemi kann skipast eftir hesum leisti, innan fyri ásettar fíggjarligar karmar. • Skal loysast saman við uppskotinum, at skipa fólkaskúlan í skúlafylki. • Skipanin eigur at koma í gildi so skjótt sum möguligt

Tíðarætlan	Mar 96 Apr 96 Jan 97 Aug 97	Politisk viðgerð av málinum Nevnd setast at viðgerða, hvussu SNR kann skipast í skúlafylki, innan fyri hesar fíggjarkarmarnar Avgerð tикин Broytingin verður sett í verk
------------	--	--

3.8 Uppskot: Almanna- og heilsuverkið rinda fyrir tænastur á Skúlanum á Trøðni

Heiti á uppskoti	Almanna- og heilsuverkið rinda fyrir tænastur á Skúlanum á Trøðni				
Uppskot nr.	6				
Lýsing av innihaldi	Heilsu- og almennaverkið skal bera útreiðslurnar av teimum tænastum, sum Skúlin á Trøðni ger fyrir hesi verk.				
Bakgrund	Skúlin á Trøðni hevur í nögv ár borið allar útreiðslur av oyrnatólaklinikk og øðrum, sum ikki hevur beinleiðis við skúlan at gera. Hetta eru útreiðslur, sum heilsu- og almennaverkið eftir røttum átti at borið.				
Samband við onnur uppskot	Hevur ikki samband við onnur uppskot				
Geografisk ávirkan	Eingin				
Faklig ávirkan	Eingin				
Fíggjarlig ávirkan	Eingin				
Fíggjarligar fortreytir	At játtanin til Skúlan á Trøðni lækkar samsvarandi				
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 300	1997: 300	1998: 300	1999: 300	2000: 300
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> At bókingin á landskassaroknspipnum verður røtt, soleiðis at útreiðslur, sum ikki eru av sernámsfrøðiligari undirvísing, verða skildar frá útreiðslunum hjá Skúlanum á Trøðni. 				
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> At spart verður á hesum økinum í framtíðini, soleiðis at borgararnir ikki fáa hesa tænastuna, ið er neyðug fyrir tey. 				
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> Heilsu- og Almennaverkið vilja sleppa sær undan at rinda 				
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> Almanna- og heilsuverkið fær boð um, at tey skulu rinda fyrir tænasturnar, sum Skúlin á Trøðni veitir fyrir tey. Millumrokning verður gjørd í 1996 				
Tíðarætlan	Mar 96 Apr 96	Politisk viðgerð Bólkur setast at gera eina skipan fyrir framtíðarvirksemi			

4. Frítíðarundirvísingin

4.1 Endamál og formliga grundarlagið fyrir virkseminum

Löggrundarlagið fyrir frítíðarundirvísing er at finna í lögtingslög nr. 70 frá 30. juni 1983 um frítíðarundirvísing v. m, sum er givin út sambært rammulög fyrir Føroyar um frítíðarundirvísing v. m.

Frítíðarundirvísingen verður sambært omanfyri nevndu lög skipað soleiðis:

1. Almenn frítíðarundirvísing sambært § 3 - 5
2. Serstök frítíðarundirvísing sambært § 6 og 7
 - I) royndarfyrireikandi undirvísing
 - a) fráfaringarroyndir fólkaskúlans
 - b) HF stakgreinaundirvísing
 - c) onnur próvtøkuundirvísing, ið kann takast sum stakgrein
 - II) yrkiskend undirvísing
 - III) serundirvísing
 - a) fyrlitarlig
 - b) bøtandi
3. Frítíðarvirksemi sambært § 11 og kunngerð nr. 6 frá 18. januar 1988

Kommunurnar seta á stovn alla frítíðarundirvísing.

4.1.1 Almenn frítíðarundirvísing

Sambært hesi lög skal tryggjast íbúgvunum í eini kommunu eitt fjøllbroytt tilboð um undirvísing í teimum evnum, sum íbúgvarnir yvir 14 ár ynskja undirvísing í. Almenn frítíðarundirvísing skal sambært § 3, pkt 1 standa øllum yvir 14 ár í boði.

Landskassin veitir studning til almenna frítíðarundirvísing eftir hesi lög. Landskassastudningurin er 50% av teimum studningsheimilaðu útreiðslunum til góðkenda almenna frítíðarundirvísing eftir 2. táttei.

4.1.2 Serstök frítíðarundirvísing

Kommunurnar hava skyldu til samb. § 6 í tí vavi, sum tørvur er á, at seta á stovn serstaka frítíðarundirvísing fyrir allar íbugvar yvir 14 ár.

Serstök frítíðarundirvísing fevnir um:

- Royndarfyrireikandi undirvísing, ið kann enda við eini roynd, fevnir m.a. um:
 - a) fráfaringarroyndir fólkaskúlans
 - b) stakgreinaundirvísing til HF
 - c) aðra undirvísing, ið kann enda við próvtøku
- Yrkiskenda undirvísing, sum miðar ímóti einum arbeiðsøki
- Serundirvísing, ið sambært § 5, stk. 3 í rammulóbini skal gevast bæði sum bøtandi og fyrlitarlig serundirvísing

Sambært § 19 veitir Lánskassín 100% í studningi av teimum studningsheimilaðu útreiðslunum til alla góðkenda serstaka frítíðarundirvísing eftir 3. tátti.

4.1.3 Frítíðarvirksemi

Bý/bygdaráðið eיגur at tryggja, at tað í einum vavi, sum er hóskandi eftir viðurskiftunum í kommununi, verður givið íbúgvunum í kommununi eitt fjölbroytt tilboð um frítíðarvirksemi fyrir börn og ung. Lánskassín veitir smb. § 19 í mesta lagi 50 % í studningi av teimum studningsheimilaðu útreiðslunum til frítíðarvirksemi eftir 4. tátti.

4.1.4 Týdningurin av frítíðarundirvísing

Tann týdning, sum frítíðarundirvísingen hefur, kann ikki metast nóg høgt, hon er ein lívslong læra, hon er skúlin fyrir lívið. Tað er har, menningin av samveru, nýskapan og samfelagsáhuga hefur verið sjónskast. Fólkaupplýsingin hefur eisini ment andslívið og lagt lunnar undir nogy virksemi av ymiskum slag. Tað er til frítíðarundirvísing, at øll - bæði ung og gomul - møtast við eignum fyritreytum, har tað er möguligt at samstarva utan mun til aldursbólk, har hvør kann læra av øðrum, har samrøðan og sínámillum íblástur menna felagsskapin, har möguleiki er fyrir at hugna sær saman, har høvur og hond samstarva um eitt betri andaligt lív, og har hvør einstakur torir at taka avbjóðingina í sínar egnu hendur og sostatt menna ein felagsskap av væl nøgdum og virkisfúsum menniskjum utan mun til aldur og ættarlið.

Endamálið við frítíðarundirvísing er at skapa möguleikar at arbeiða við tí, sum gevur menning og fimi, ið tey kunnu byggja víðari á, har áhugaøki veksur, og möguleikarnir fyrir at nema hugtök, ið byggja á royndir, verða mentir, og möguleikarnir fyrir at fáa nakað burtur úr verða størri.

4.2 Lýsing av virkseminum

4.2.1 Virksemið

Tað fyrsta vit vita um undirvísing er tær sokallaðu kvøldseturnar, har sagt var frá ymsum hendingum, kappabrégdum, sögnum o. t., og har kvøðingin var hildin høgt í metum, men beinleiðis undirvísing, sum vit kenna hana í dag, er nógv yngri.

Grundarlagið undir kvøldskúlunum í Danmark er at finna í lög frá 1814 um fólkaskúlan, har sagt verður í § 28 at ungdómur, ið hefur verið til konfirmatiónsfyrireiking, men sum ynskir at halda fram við at gera seg kunnugan við kynstrið at lesa, skriva og rokna ella aðra tørvandi undirvísing, skal hava høvi at ganga í vetrarskúla, sum skal verða hildin tvær ferðir um vikuna. Til hesa undirvísing skal verða brúktur 1 tími hvørja ferð. Skúlin skuldi vera um dagin fyrir gentur og um kvøldi fyrir menn.

Nær kvøldskúlaundirvísing fyrir tilkomin er byrjað í Føroyum, vita vit ikki, men tað fyrsta vit vita um kvøldskúlar er frá 1904, tá ið presturin á Sandi sökir Løgtingið um stuðul til uttanbíggja næmingar, sum gingu í kvøldskúla á Sandi. Løgtingið játtáði 200,- kr., men tryggjaði sær, at peningurin skuldi nýtast til læraralønir.

Síðan 1904 hevur so kvøldskúli verið hildin í Føroyum, tey fyrstu árini undir fátæksligum umstøðum. Løgtingið og danski staturin veittu eitt sindur í stuðuli. Av tí at hetta var einasti möguleiki á bygd at fáa aðra undirvísing enn fólkaskúlaundirvísing, so hevur kvøldskúlin uttan iva havt stóran týdning. Ta fyrstu tíðina vóru tað mest eldri næmingar, ið ikki høvdu høvt nakra serliga skúlagongd sum børn, men nú høvdu ein möguleika at hjálpa upp á hetta, sum gingu í kvøldskúla.

Kommunurnar vístu í mongum føri ikki nakran serligan áhuga fyri kvøldskúlunum, men vóru tað oftast lærararnir, ið vóru undangongumenn og tóku sær av hesi undirvísing. Ofta máttu teir leggja pening út fyri hita, ljós, bask og leigu av undirvísingsgarhøli. Fólk vóru glað fyri kvøldskúlarnar, og tey fyrstu 10 árini var góð undirtøka, og kvøldskúlin var í stórari menning í Føroyum, men undir fyrra veraldarbardaga og í 1920unum minkaði virksemið nakað. Hetta kom helst av, at lærararnir vóru ovbyrjaðir við arbeiði, og lönin fyri kvøldskúlaarbeiðið var so lítil, at lónarliga lønti tað seg ikki. Men kvøldskúlin hevði ovrhonds stóran týdning fyri bygdírnar, og var hetta ein orsøk til, at myndugleikarnir seinni tóku sær um reiggj fyri at fáa eina betri skipan,

Sambært § 4 í lög frá 19. mars 1930 um “Om tilskud fra staten og skolefondene til ungdomsskoler og aftenskoler” var ásett í kunngerð frá 22. januar 1931, at lógin eisini fevndi um Føroyar. Tann 7. oktober 1935 kom ein nýggj kunngerð um kvøldskúlaundirvísing, men hon broytti ikki so nögv verandi skipan. Henda kvøldskúlalógin hevði víðar heimildir í mun til lóginar, ið høvdu verið í gildi frammanundan.

Eftir hesi lög kundi nú verða undirvíst í fleiri lærugreinum enn áður, men tann största broytingin var helst, at meðan næmingarnir frammanundan høvdu goldið ein stóran part av undirvísingini, so var undirvísingin nú ókeypis fyri næmingin, og lærararnir fingu meira í lón.

Í 1930unum var undirtøkan í kvøldskúlunum sera stór, og kom hon helst av, at ungdómurin hevði eina kenslu av, at hann ikki hevði nóg gott kunnleikastøði, og tí vildi bøta um hetta. Undir 2. heimsbardaga fall luttokan, og kom hetta helst av, at fólk hevði nokk at gera, men eisini hevði myrkaleggingin sína ávirkan. Læraralønin var eisini sera lág undir krígnum og í árunum aftaná, so hetta eggjaði ikki lærararum at fara í holt við kvøldskúlaundirvísing. Men sum fráleið vaks áhugin, og lónarlagið gjørdist eisini betri.

4.2.2 Arbeiði fyri nýggjari lög um frítíðarundirvísing

Tað var tó øllum greitt, at lóggávan á frítíðarøkinum ikki var nóg góð. Næstan á hvørjum ári í 1970unum skrivaði Landsskúlaráðgevarin í ársfrágreiðingini soleiðis: “Skal ungdómur okkara og eldri hava möguleika fyri at fáa tíðarhóskandi undirvísingsarviðurskifti - bæði rættindisgevandi og ítrivskenda undirvísing - í frítíðini, so er neyðugt við ein nýggjari lóggávu”.

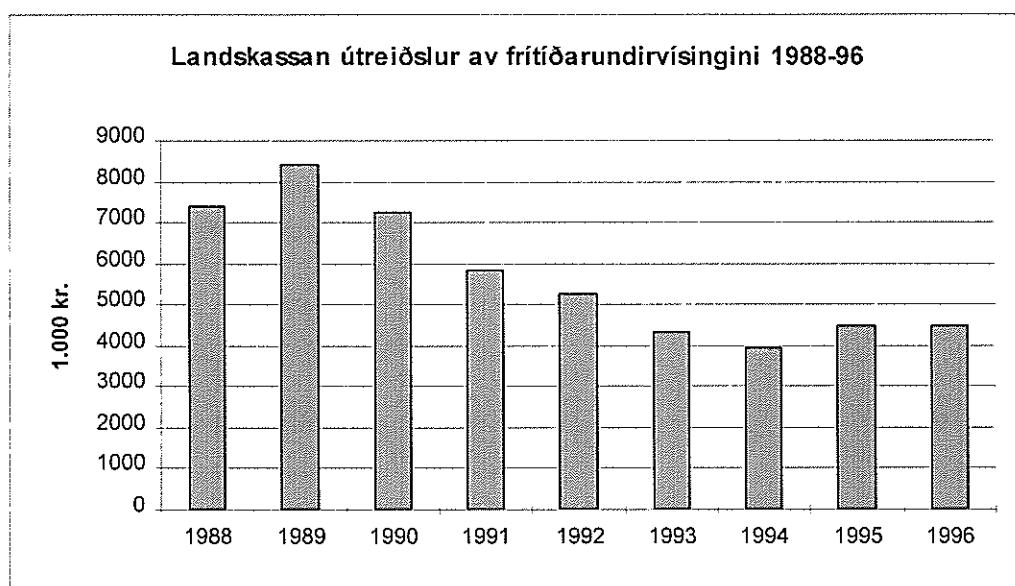
Skúlastjórnin royndi ferð eftir ferð - fyrstu ferð í 1961 - í 1960unum at fáa bøtt um tey ófullfiggjaðu viðurskiftini í lóggávuni um frítíðarundirvísing, men uttan úrslit. Løgtingið feldi málið fleiri ferðir. Í 1970 setti skúlastjórnin aftur ein arbeiðsbólk at gera eitt nýtt uppskot um frítíðarundirvísing, tí nú hevði frítíðarundirvísingen sprøngt allar karmar í galddandi kunngerð, tí longu í seinnu helvt av 1970 fór góðkenningin av kvøldskúlunum fram eftir lógaruppskotinum, ið var lagt fram í 1975, og tí var neyðugt at fáa skipað viðurskiftini eftir nútíðar tørvi. Uppskotið, varð lagt fyri løgtingið í 1975, men var ikki viðtikið fyrrenn í 1983.

Lög nr. 70 frá 30. júní 1983 um frítíðarundirvísing v.m. gjørdi ikki tær stóru broytingarnar í undirvísingini. Kveldskúlarnir runt um landið høvdu í mong ár nýtt lógina, tí tørvurin var so stórur, at skúlastjórnin hevði góökent nögv av tí, sum lógin seinni heimilaði.

4.3 Figgjarviðurskifti

Lógin var eitt stórt framstig og gav víðar ræsur fyrir undirvísing. Sambært lógin er möguleiki fyrir at seta á stovn alla undirvísing sum frítíðarundirvísing. Tað sigur seg sjálvt, at hetta kravdi storri játtanir, og studningurin øktist frá 0,6 mió kr. í 1981/82 til 8,4 mió kr. í 1989⁶. Siðan er tiverri ginguð niður á bakka, og tey seinastu árin hevur játtanin bert verið 4,3 mió kr.

Fylgjandi mynd víssir útreiðslurnar hjá landskassanum av frítíðarundirvísingini.

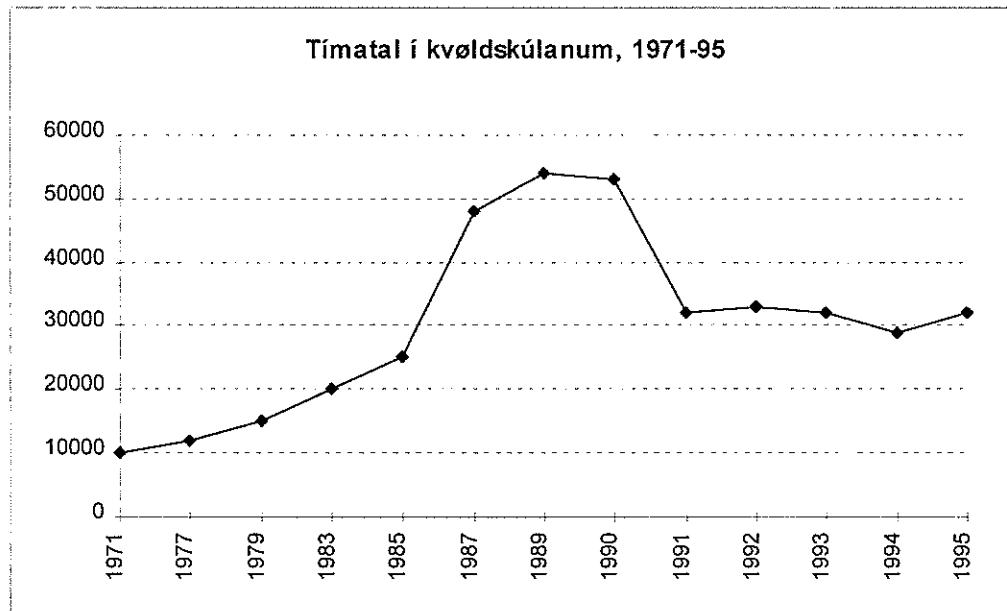
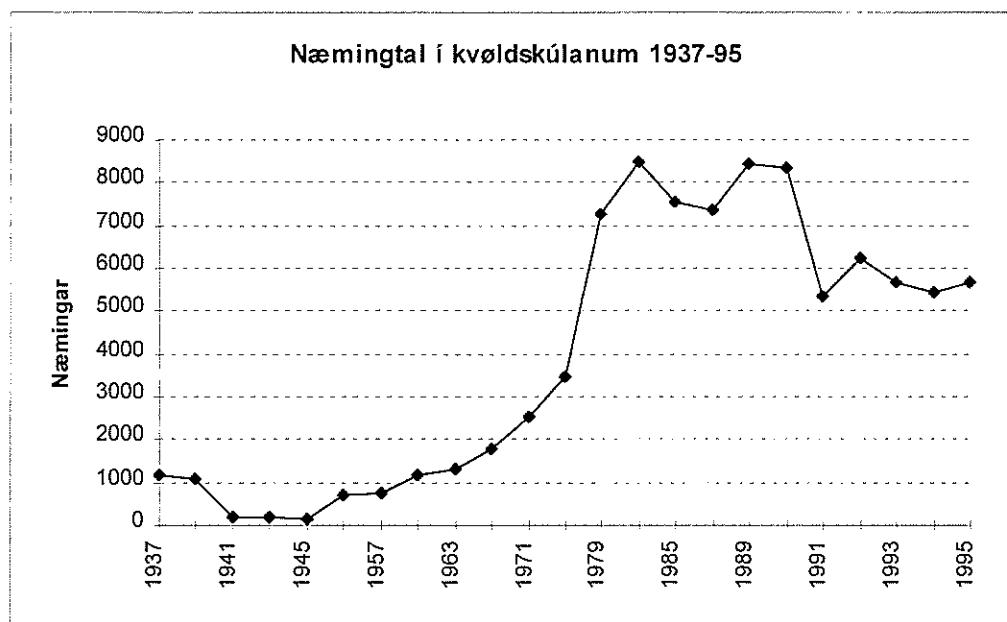
Men kommunurnar bera eisini sín part.

4.4 Brúkaraviðurskifti

Tá ið frítíðarundirvísingin var upp á tað mesta í 1989 var tímatalið uml. 54.000, meðan tað nú er minkað niður í umleið 33 000 tímar ein minking upp á uml. 40%.

Næmingatalið var í krígsárunum frá 1940 - 45 tað lægsta tað hevur verið, uml. 150 næmingar, í 1961 var næmingatalið uml. 1 100, meðan tað í 1984 var uml. 8 500. Í 1994 var næmingatalið minkað niður í uml. 5 300. Orsókin til minkingina frá 1984 til 1994 eru tær stóru sparingar, sum framdar eru innan frítíðarundirvísingina. Í pengum er sparingin frá 10 mió. kr. niður í 4,3 mió. kr. Sí annars hjálögdu talvur.

⁶ Hetta árið var allur studningurin ikki brúktur.

4.5 Uppskot: Frítíðarundirvísingin fyriskipast í stórra óki

Heiti á uppskoti	Sparing av játtanini til frítíðarundirvísing v. m. og skipan í stórra óki.				
Uppskot nr.	7				
Lýsing av innihaldi	Skipað verður fyrir stórra eindum innan frítíðarundirvísing. Á henda hátt ber til at bjóða fleiri tilboð út fyrir somu upphædd. Eindirnar eiga at verða skipaðar sum náttúrliga eindir. Í ávísum fóri er longu slíkar eindir skipaðar, men eru hesar allar knýttar at felagsskúlum t. d. Miðvágs/Sandavágs skúli, Felagsskúlin á Oyrarbakka og Meginskúlin á Sandi. Miðjað eigur at vera eftir at fáa allar kvøldskúlarnar í meginøkinum samskipaðar í stórra eindir.				
Bakgrund	Um vit hugsa okkum, at Fuglafjørður, Gøta og Leirvík skipaðu fyrir einum felags kvøldskúla, so kundi útboðið av lærugreinum verið nógv stórra fyrir ein minni kostnað. Við hesi fyrimynd kundu so allar Føroyar verið býttar upp, so vit bert høvdu eini 12 kvøldskúlar. Neyðugt verður tó at hava nakað av frítíðarundirvísing í útoygjunum.				
Samanhangur við onnur uppskot	At samskipa Føroyar sum eitt skúladømi kemur eisini at hava ávirkan á hetta uppskotið.				
Geografisk ávirkan	Ætlanin er ikki at niðurleggja undirvísingina í teimum einstøku bygdunum, men bert at samskipa undirvísingen millum fleiri byggdir, so at útboðið verður stórra, men at undirvísingen fer fram í tí bygdini har flest næmingar hava teknað seg.				
Faklig ávirkan	Undirvísingartilboðini verða nógv fleiri og miðaltalið í bólkunum verður nógv stórra.				
Figgjarlig ávirkan	Tað verður ikki nøkur broyting í tí figgjarliga, tí frítíðarundirvísingin er so nógv skorin, at hon tolir ikki meira.				
Figgjarligar fortreytir	Frítíðarundirvísingen er so nögvt skorin, at ikki ber til at skerja meira á hesum óki.				
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 30	1997: 60	1998: 60	1999: 60	2000: 60
Fyrimunir	Fyrimunir eru fleiri við samanleggingum í stórra eindir, men skerjingarnar fara at skapa verri möguleikar.				
Vansar	Ivasamt er, hvussu tey einstøku by-/bygdarráð fara at taka hesar samanleggingar. Eisini má roknast við øktum útreiðslum til flutning, men av tí at næmingarnir sjálvir mugu syrgja fyrir flutningi, kemur hetta ikki at ávirka útreiðslusíðuna, men kemur uttan iva at minka um möguleikarnar at koma til frítíðarundirvísingina. Eisini eigur at verða umhugsað at skapa möguleika fyrir at veita studning til flutning.				
Vandamál	Kvøldskúlaleiðararnir fara utan iva at mótarbeiða eini samanlegging, tí sambært gallandi skipan fáa kvøldskúlaleiðararnir 10% av samlaðu, sum verður útgoldin til lærararnar, sum samsýning.				
Virkisætlan	Verandi lög um frítíðarundirvísing eigur at vera broytt, so vit fáa eina lög um fólkaupplýsing.				
Tiðarætlan	Mars 1996 Okt. 1996	Politisk viðgerð av málínnum Nevnd sett at gera uppskot um lög um fólkaupplýsing			

Jan. 1997	Uppskot verður sent til politiska viðgerð.
-----------	--

5. Skúlabókaútgáva

Í hesi frágreiðingini umfatar heitið skúlabókaútgáva tað virksemi, sum fer fram innan Skúlabókagrunnin, Bókamiðsøluna og Landsmiðstöðina fyrir undirvisingaramboð. Onnur rakstrarstöð, sum á figgjarlögini fyrir 1996 eisini hava við skúlabókaútgávu at gera eru: Skúlabókagerð, Barnabløð og Barnabókaútgávu.

5.1 Endamál og formligt grundarlag

5.1.1.1 Landsmiðstöðin

Landsmiðstöðin er stovnað við stöði í lögtingslög frá 1979 um fólkaskúlan grein 25, 4. stk stendur: "Stovnað verður ein landsmiðstöð fyrir undirvisingaramboð eftir greiniligari reglum, sum landsstýrið ásetur". Í 1986 verður fyrstu ferð veitt figgjarlógarjáttan til LMS.

Í kunngerðini fyrir LMS er ásett, at á Landsmiðstöðini skal vera kunningarsavn, savn til útláns og námsfröðiligr verkstaður. Eisini verða hesar uppgávur álagdar stovninum:

1. at geva upplýsing um undirvisingaramboð,
2. at veita lærarum og øðrum viðkomandi stuðul, leiðbeining og serkona hjálp við stöði í teimum möguleikum, sum eru til taks,
3. at hava útlán av undirvisingaramboðum,
4. at veita skúlum og øðrum undirvisingarstovnum bókasavnstøknliga tænastu, um so er, at hon ikki fæst aðrastaðni,
5. at hava námsligan verkstað,
6. at útvega skúlabøkur o.o. undirvisingaramboð.

Endmálið hjá Landsmiðstöðin er at virka fyrir at verða ein nátúrligur samstarvsfelagi hjá skúlavérkinum, - ein stovnur, sum veitir lærarum, skúlum og skúlamyndugleikum sjónligar og minni sjónligar, men neyðugar tænastur.

Eitt skilagott samstarv millum Landsmiðstöðina og skúlarnar skuldi tryggja, at skúlar og lærarar hava atgongd til eitt stórt og fjölbroytt úrval av undirvisingaramboðum, samstundis sum tann peningur, ið samfelagið nýttir til undirvisingaramboð, verður nýttur á skynsamasta hátt: Landsmiðstöðin tekur sær mest av "ískoytistilfari", meðan skúlarnir helst skulu keypa "taskubækurnar".

5.1.1.2 Skúlabókagrunnurin

Við kunngerð tann 3. desember 1936 stovnar lögtingið Skúlabókagrunnin. Tann 13. maí 1959 verður sett í gildi lögtingslög um útgávu av skúlabókum, og landsstýrið ger reglugerð fyrir Føroya Skúlabókagrunn.

Endamálið er soljóðandi: "Landsstýrið saman við Løgtingsins Skúlabókannevnd skipar fyrir og hevur ábyrgdina av útgávu av skúlabókum. Hesa útgávu verður farið undir beinan vegin, í fyrstu syftu fyrir barnaskúlan og síðan fyrir hinár hægru skúlarnar." Landsstýrið setur síðani lögtingsins skúlabókannevnd, ið fær hesar uppgávur:

1. at viðgera handrit til skúlabókur,
2. at geva landsstýrinum tilmæli um útgávu av skúlabókum,
3. at fóra roknskap og hava kassan um hendi, og
4. annað, ið nátúrliga stendur í samband við útgávu av skúlabókum.

Landsstýrið gjørði í 1984 nýggja reglugerð um útgávu av skúlabókum. Høvuðsbroytingin var uppgávubýtið millum landsskúlastjóran og skúlabókanevndina:

1. Landsskúlastjórin skipar fyri og hevur ábyrgdina av at úvega handrit til skúlabókur og annað undirvísingartilfar.
2. Skúlabókanevndin skipar fyri og hevur ábyrgdina av:
 - viðgerðini av innkomnum handritum og uppskotum til annað undirvísingartilfar,
 - útgávuni av skúlabókum og øðrum undirvísingartilfari, og
 - teirri figgjarligu fyrisitingini av Føroya Skúlabókagrunni."

Eitt lítið ár seinni kunnger landsstýrið aftur nýggja reglugerð. Høvuðsbroytingin hesa ferð snýr seg um tilnevning av nevndarlimum í skúlabókanevndina: Landsstýrið setur skúlabókanevndina við 5 limum og 5 tiltakslimum fyri 4 ár, soleiðis: 2 frá landsstýrinum, 2 frá Føroya Lærarafelag og 1 frá Yrkisfelag studentaskúla- og HF-lærara. Landsstýrið tilnevñir formann og næstformann.

5.1.1.3 Bókamiðsølan

Bókamiðsølan varð stovnað í 1967. Orsøkin var, at útgávurnar hjá Føroya Skúlabókagrunni og hjá Føroya Lærarafelag øktust alsamt í tali. Onkur skuldi taka sær av at avgreiða bækurnar til bókahandlar og skúlar, og til hetta kravdust skipað viðurskifti, og bækurnar, sum rúgvaðu nógv upp, skuldu eisini goymast undir hóskandi umstøðum. Føroya Skúlabókagrunnur og Lærarafelagið gjørdu avtalu og fingu landsstýrið uppí, og Bókamiðsølan varð stovnað.

Endamálið hjá Bókamiðsøluni - stuttstavað BMS - er sambært 1. grein í viðtökunum "at vera millumlið millum føroysk forlög og bókasølu í Føroyum og utanlands". Harafturat hevur BMS til endamáls "at styðja føroyska bókasølu við upplýsingararbeiði" og at hava "prentmyndagoymslu í hondum".

Bókamiðsølan virkar eftir "Viðtökum fyri føroysku Bókamiðsøluna", sum 9. oktober 1978.

Í nevndini eru 3 limir: Føroya Landsstýri velur 1, Føroya Skúlabókagrunnur velur 1 og Føroya Lærarafelag velur 1. Nevndin skipar seg sjálv. Nevndarlimir kunnu verða afturvaldir.

5.2 Lýsing av virkseminum

5.2.1 Landsmiðstöðin

Virksemi hjá Landsmiðstöðini kann býtast í 3 partar

KUNNINGARSAVNID	ÚTLANID	VERKSTAÐURIN
<ul style="list-style-type: none"> • <i>nýggj undirvísingaramboð</i> • <i>fundar- og skeiðsvirksemi</i> • <i>framsýningar</i> • <i>tíðarrit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>flossett</i> • <i>av-tilfar</i> • <i>av-tól</i> • <i>tilfar til seturskúla</i> • <i>o.a.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lay-out</i> • <i>prenting</i> • <i>foto, ljóð</i> • <i>videoverkstaður</i> • <i>EDV</i>

Um KUNNINGARSAVNID.

Á Landsmiðstöðini er eitt savn - KUNNINGARSAVNID - við teimum nýggjastu undirvísingaramboðunum - serliga feroyskum og donskum. Eisini er nakað av undirvísingartilfari úr øðrum londum, mest úr hinum norðurlondunum. Her kunna lærarar kunna seg um, hvat ið finst av tilfari í sambandi við möguligt keyp av nýggjum undirvísingaramboðum til skúlan. Lærugreinaráðgevararar eru knýttir at savninum.

Skeiðs- og fundarvirksemið er ein týðandi liður í ráðgevingini hjá LMS. Vit vilja tó á ongan hátt fasthalda, at fundar- og skeiðsvirksemið hjá LMS líkur hesar treytir - at geva luttkarunum bæði nakað persónliga, fakliga og námsfrøðiliga. Men eftir fórimuni verður roynt at taka upp spurningar, sum lærarin hevur at dragast við í dagligu undirvísingini. Eisini verður dentur lagdur á at hjálpa lærarum áleiðis við at nýta nýggjari og meira framkomin töknilig tól í undirvísingini.

Skeiðsvirksemið á Landsmiðstöðini er í stóran mun knýtt at lærugreinaráðgevunum. Undirtókan til hesi skeið hevur verið góð, so ráðgevar hava helst bæði verið hepnir í vali av evnum og skeiðslærarum. - Fyri skúlaverkið eru hetta ikki kostnaðarmikil, men tó sera týðandi skeið.

Um ÚTLANID.

Í ÚTLANINUM eru flokssettini, sjónbondini og annað av-tilfar. Undirvísingaramboðini í ÚTLANINUM eru at rokna sum "ískoytistilfar" til dagligu undirvísingina á skúlunum. Tí eru vanligar lærubøkur - "taskubøkur" - ikki í ÚTLANINUM. Tær eigur skúlin sjálvur at útvega sær. Eisini ber til at læna ymisk tól, m.a. video-upptakarar og ymiskan annan útbúnað at nýta í sambandi við setursskúla, evnisdagar o.t.

Um VERKSTAÐIN.

Verkstaðurin er útbygdur so mikið, at lærarar hava möguleika at "avgreiða krevjandi" uppgávur har. Útbúnaðurin á verkstaðnum er týðandi í dagliga virkseminum á Landsmiðstöðini, men hann er eisini vorðin ein nátúrligur partur av tí útbúnaði, fleiri lærarar rokna við sum eina neyðuga fyritreyt í teirra námsliga arbeiði. Útbúnaðurin á verkstaðnum skal lætta um, tá ið lærarar og skúlar gera sítt egna frálærutilfar. Men har skulu eisini vera tól, sum ikki eru vanlig úti á skúlunum, men sum kunnu gera tað möguligt og eggja til annað og fjølbroyttari námsfrøðiligt virksemi enn tað, útbúnaðurin á einum vanligum skúla megnar.

Verkstaðurin verður býttur sundur í tríggjar partar, eina "pappírsdeild", eina "ljóð- og sjónbandadeild" og so "EDV-deildina". Í EDV-deildini eru m.a. teldur, geislaprentari, ljóslesari (scannari), litprintari, og ION-kamera. EDV-deildin hefur verið karmur um ein hóp av skeiðum, eitt nú í tekstviðgerð, roknarki og samskifti. Ljóð- og sjónbandadeildin er komin væl áleiðis. Tvey sergjord rúm - eitt teknikkrúm og eitt ljóðstudio við hóskandi útbúnaði - eru til endamálið. Í pappírdeildini er m.a. ein framkomin telta, geislaprentari, ljósritanartól, ljósborð, maskinur til falsing, hefting, innbinding og skering umframt nakað av útbúnaði til myndagerð.

Vavið á virkseminum

Samlaða útlánið er seinastu fimm árini vaksið úr uml. 15 tú. eintökum til góð 30. tú. eintök - ein vökstur uppá 103 %. Vöksturin er bæði at finna í *Útláninum* og í *Kunningarsavninum* (talva 1).

Útlán tilsamans:

Talva 1

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Útlánið	12812	14620	17259	22015	23270	25283
Kunningarsavnið	2300	4449	4650	5319	5509	5335
Tilsamas	15112	19069	21909	27334	28779	30618
Indeks	100	126	145	181	190	203

Í *Útláninum* eru 41.432 eintök við 2.595 titlum (talva 2).

Útlánsprosentíð (hvussu ofta verður lænt út alt árið í mun til tal av eintökum) í 1994 er 56 %, meðan tað í 1990 var 41 %. Fyri bøkur er útlánsprosentíð 52 % og fyri av-tilfar er tað 180 %. Umleið tvær føroyskar bøkur verða læntar út fyri hvørja danska, men útlánsprosentíð er ávikavist 44 % og 75 %.

Talva 2

	Ár	Heitið	Eintök	Útlænt eintök	Útlánsprosent %		
					1994	1993	1992
- bøkur á fø.		994	29.748	13.080	44	42	34
- bøkur á útl.		361	10.261	7.640	75	70	69
- tilsamans		1.355	40.009	20.720	52	49	43
- av-tilfar á fø.		217	340	434	128	150	143
- av-tilfar á útl.		1.023	1.083	2116	195	253	159
- tilsamans		1.240	1.423	2.550	180	227	155
ÚTLÁNIÐ tilsamans	1994	2.595	41.432	23.270	56		
	1993	2.442	39.861	22.015	55		
	1992	2.176	37.515	17.259	46		
	1991	1.991	34.021	14.620	43		
	1990	1.498	31.609	12.812	41		

Á talvu 3 síggja vit, at 58 % av öllum tilfari, ið verður lænt út, er á føroyskum, meðan 36 % er á donskum máli. Vit síggja eisini, at 61 % av útláninum eru fagurbókmentir, meðan yrkisbókmentir telja 28 % og sjónbondini 10 %.

Útlánið umroknað í % eftir mál og slag av tilfari: Talva 3

	Føroyskt	Dansk	Onnur mál	Tils.
Fagurbókmentir	40	22	0	61
Yrkisbókmentir	17	5	6	28
Sjónbond	1	8	0	10
Annað	0	0	0	1
Samlað	58	36	6	100

Talva 4 útgreinar næri hvussu útlánsprosentíð er, tá vit samanbera slag av tilfari (fagurbókmentir, yrkisbókmentir og sjónbond) og mál (á føroyiskum, á donskum og á øðrum málum). Útlánsprosentíð fyrir tilfar á føroyiskum mál er 46, meðan tað á donskum er 112. Upp á seg verða fagurbókmentirnar oftari útlæntar enn yrkisbókmentirnar og ikki óvæntað verða sjónbondini útlænt 4-5 ferðir so ofta sum bækurnar. Úrvalið av føroyiskum sjónbondum hóskandi til undirvísingarbrúk er ikki stórt, og tí verða tey lutfalsliga ikki útlænt so ofta sum donsku sjónbondini.

Útlánsprosent: útlán í mun til tal av eintokum: Talva 4

	Føroyskt	Dansk	Onnur mál	Tils.
Fagurbókmentir	48	140	18	62
Yrkisbókmentir	40	43	47	41
Sjónbond	159	243	161	222
Annað	79	69	150	89
Samlað	46	112	49	56

Skrásetingin á *Kunningarsavninum* er ikki so nevv (**talva 5**), og tí eru hagtolini heldur ikki so fjølbroytt. Men eins og í *Utláninum* er ein ávísur vökkstur í útláninum av tilfari. Umfamt, at *Kunningarsavnið* er ein framsýning av nýggjum undirvísingartilfari, har lærarar kunna síggja, hvat ið kemur út í Føroyum og í Danmørk, so virkar savnið partvist eisini sum eitt skúlabókasavn hjá smærru skúlunum - mest teimum sum liggja tætt við Havnina.

Kunningarsavnið: Talva 5

	Útlænt eintök
- bøkur	5081
- av-tilfar	428
Tilsamans	5509

Skeiðs- og fundarvirksemið í 1994 var munandi størri enn árini frammanundan. Tað voru 57 skeið og fundir í tilsamans 324 tímar við tilsamans 790 luttakarum, ella tilsamans 4494 læraratínum. Nýggj lesiætlan og brotingar í fólkaskúlalógin og royndarkrøvunum gjørdu sít til, at skeiðs- og fundarvirksemið øktist so munandi. Ein fittur partur av hesum virksemi hevur ligið úti á skúlunum. Lærugreinaráðgevararnir hava serliga vitjað størru skúlarnar og havt fundir saman við lærarum í einstöku lærugreinunum, eitt nú í kunningarlærugreinunum og kristni, í enskum og tyskum og í rokning/støddfroði og alis-/evnafrøði.

31 fundir og skeið voru uttan fyrir Havnina, 17 voru á Landsmiðstöðini og 9 voru aðrarstaðir í Havnini.

Skeiðs- og fundarvirksemi

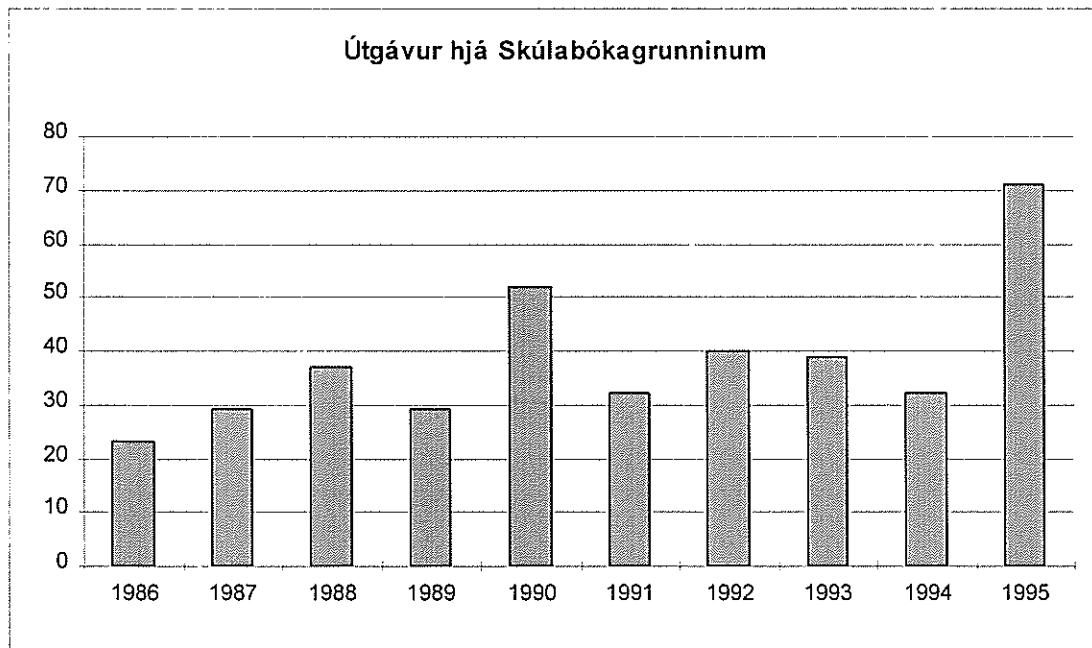
Talva 6

	Ár	Tal av skeiðum	Tímar til samans	Luttakarar til samans	Læraratímar
Tilsamans fyrir árið	1994	57	324	790	4494
	1993	41	307	471	3453
	1992	37	312	469	3730
	1991	43	316	570	3979
	1990	8	63	193	

Talið av skeiðs- og fundarluttakarum svarar til, at gott og væl allir lærarar fólkaskúlans hava verið á onkrum fundi ella skeiði, sum Landsmiðstöðin hevur skipað fyrir í árinum. Samlaða tímatalið er meira enn fýra ársverk hjá einum lærara. Hvussu stórur partur av tímunum eru lisnir í frítíðini er ilt at siga við vissu, men 80 % er helst ikki ov høgt mett. Tvs. at skeiðs- og fundarvirksemið hjá Landsmiðstöðini kostar skúlaverkinum sera fáar vikartímar í mun til teir tímar, lærarar brúka á skeiðunum.

5.2.2 Skúlabókagrunnurin

Úrslitið av virkseminum hjá Skúlabókagrunnинum er heilt ítökiligt. Tað er í fyrsta lagi tær útgivnu bokurnar, og tær eru allar umrøddar í Bókaskrá '95, og í ISBN-skrásetingini, sum byrjaði her í Føroyum 1. januar 1995. Í talvuni sæst talið á útgávum hvort árið, tey síðstu 10 árin.

Síðan er so at meta um dygdina í teimum einstóku útgávunum. Hetta er ikki so ítökiligt, og metingarnar sum vera man mangan sera ymsar. Lítil, fyrir ikki at siga eingin skrivliga orðaður, fakligur kritikkur hevur verið av grunsins útgávum. Sjálvur metir Skúlabókagrunnurin ikki grunsins

útgávur sum heild at standa aftan fyrir tær í okkara grannalondum, hvørki innihaldsliga ella bókatekniskt. Hetta vísir tað samskiftið og samstarv, sum grunnurin javnan hefur við útlendsk forlög, satsvirki, reprovirki, prentvirki (t.d. dansk, norsk, svensk, bretsk, sveisisk). Føroyesk satsvirki standa heldur ikki aftan fyrir tey í okkara grannalondum, hvat ið framkomnari tækni viðvíkur.

Dagliga arbeiðið hjá grunninum fevnir um vanligt skrivstovuhald og avgreiðslu og at fremja samtyktu útgávurnar í verki, frá handriti til lidna bók. Hetta er tað útgávutekniska arbeiðið og forlagsarbeiðið. Grunnurin er eitt framleiðsluvirki, og kann sostatt ikki samanberast við vanliga fyrisiting.

Arbeiðið snýr seg m.a. um at samskipa námsfrøðiligu, fakligu og málsligu viðgerðina av handritunum í samráð við høvundin, gera handritið búgvið til setingar, útvega myndatilfar og loyvir til tekstir og myndir, samstarva við layoutfolk, grafikarar, reprovirki, satsvirki, prentvirki, bókbindingarvirki, innheinta tilboð, skipa fyrir rættlestri, umbróting, myndaskanningum og annars at hava sera neyvt eftirlit við gongdini í útgávuvirkseminum í øllum liðum.

Føroya Skúlabókagrunnur hefur neyvt samband við nógvar stovnar, felög og forlög uttan fyrir skúlaverkið í útgávuvirksemi sínum.

Fundir í Skúlabókanevndin verða hildnir regluliga eina ferð um mánaðin og annars, tá ið tørvur er. Á nevndarfundum verður kunnað um øll mál, sum haldast at hava týdning fyrir útgávuvirksemi og grunsins viðurskifti sum heild.

Útvegan av handritum kann sum heild býtast sundur í tríggjar partar:

1. Handrit, sum landsskúlastjórin útvegar til útgávu, verða fyrir ein part sett í verk á tann hátt, at landsskúlastjórin gevur lærarum farloyvi við lén at skriva handrit, ella teir fáa tímaniðurskurð í undirvísingini. Í øðrum fórum heitir landsskúlastjórin á grunnin um at skipa fyrir útvegan av handriti.
2. Handrit, sum skúlabókanevndin í samráð við landsskúlastjóran skipar fyrir at fáa skrivað. Í teimum fórum ger nevndin avtalu við áhugaðar lærarar um at skriva handrit fyrir samsýning. Eisini kann grunnurin veita endurgjald fyrir farloyvi ella tímaniðurskurð. Grunnurin kann, har ið tað er neyðugt, læna høvundum telduútgerð fyrir at koma skjótari og bíligari á mál.
3. Ikki umbiðin handrit. Nøkur handrit verða latin skúlabókanevndini við fyrispurningi um útgávu.

Á nevndarfundum verður støða tikan til útgávu. Grundarlagið fyrir støðutakanini er í høvuðsheitum:

- tørvurin í skúlanum,
- hvar í skúlaverkinum, bókin verður brúkt,
- hvussu nógv hon verður brúkt,
- um innihaldið er í samsvari við lesiætlanir
- um handritið er búgvið til útgávu,
- hvussu nógv arbeiðsorka brúkast skal á grunninum til tess at gera handritið greitt til prentingar,
- um útreiðslurnar til útgávuna standamát við tørvin á útgávuni og tað, ið hon fer at gagna undirvísingini.

Men í síni støðutakan leggur skúlabókanevndin sjálvandi allarstørsta dentin á, hvat útgávurnar gagna skúlanum og undirvísingini. Eisini söluprísurin fyrir tær einstøku útgávurnar verður ásettur

soleiðis, at hann ikki er ein forðing hjá skúlunum at keypa tilfarið. Áðrenn endalig stóða til útgávu verður tikan, lesa nevndarlimir handritið, við hvort öll nevndin, ella nevndin biður serkøn meta um handritið, innihaldið og tørvin.

Viðgerðin av handriti kann skiljast sundur í tríggjar partar: tann námsfrøðiliga, tann fakliga og tann málsliga:

- Nevndin heitir á virkandi lærarar um at viðgera handritið námsfrøðiliga, gera sínar viðmerkingar og koma við ítøkiligum ábótum, har ið teir halda hetta krevst. Summi handrit verða í fyrstu syftu gjørd sum royndarútgávur og avtala gjørd við nakrar lærarar at brúka hesa í undirvísingini, til tess betur at vita, hvørjar ábøtur krevjast.
- Fakliga viðgerðin av handritum verður framd av lærarum við serligum kunnleika til lærugreinina ella av einstaklingum utan fyri skúlaverkið, um hetta er neyðugt. Í nógvum fórum vendir nevndin sær til almennar stovnar, sum hava serkunnleika á økinum.
- Ta málsligu viðgerðina fær skúlabókannevndin lærarar at standa fyri, sum eru hollir í fóroyiskum máli. Tá ið tað krevst, verður Føroyska Málnevndin eftirspurd og biðin um tilmæli.

Fyri betur at kunna lærarar um tað tilfar, sum grunnurin hevur givið út, verður bókaskrá gjørd. Tann fyrsta kom í 1990, "Bókaskrá '90", síðan ein eykabókaskrá og í 1995 kom so nýggj, dagförd skrá, "Bókaskrá '95". Bókaskráin fer at verða dagförd á hvørjum ári. Nevndarlimir og starvsfólk á grunninum hava gjört ferðir til skúlarnar kring landið at kunna lærarar um grunnin og um tilfarið frá grunninum. Skipað hevur verið fyri kunnandi fundum við skúlaleiðarar. Bókaframsýningar verða fyriskipaðar, t. d. "Lesið fóroyskt" framsýningin á hvørjum ári. Onkrar útsølur av bókum hava verið og serlig tilboð til skúlar, t. d. ókeypisskipanin, sum varð sett í verk fyri at lætta um útreiðslurnar hjá kommunum til skúlabókakeyp. Hvørja ferð bók kemur út verður tíðindaskriv saman við bókini sent fjølmiðlunum.

5.2.3 Bókamiðsølan

Umframt bækurnar hjá Skúlabókagrunninum og Bókadeildini avgreiðir Bókamiðsølan eisini bøkur fyri aðrar almennar stovnar og útgevarar og privat forlög og einstaklingar (egin forlög). Tilsamans eru 174 forlög við 1709 heitum, sum fáa sínar útgávur avgreiddar til sølu um Bókamiðsøluna.

Við teirri lítlu manning og teimum fíggjarumstøðum, sum hava verið, hava umstøðurnar hjá Bókamiðsøluni havt við sær, at hesin tåttur í virksemi Bókamiðsølunnar hevur verið rættiliga avmarkaður.

Tað upplýsandi virksemið hevur í høvuðsheitum verið at gera bókalistar, senda tíðindaskriv til fjølmiðlarnar, lýsa í tíðarritum og vera við til framsýningar.

Inntekurnar hjá Bókamiðsøluni eru:

- avgreiðslugjald fyri seldar bøkur
- játtan á fíggjarløgtingslóbini

Avgreiðslugjaldið er 10 prosent av forlagsprísinum. Forlagsprísurin er framleiðsluprísur umframt vinningin hjá forlagnum.

Stuðulin á fíggjarlögini til Bókamiðsøluna var fyrr játtaður sum partur av stuðlinum til Føroya Skúlabókagrunn, men í 1978/79 fekk Bókamiðsølan sína egnu játtan.

Útreiðslurnar hjá Bókamiðsøluni eru í høvuðsheitum starvsfólkalónir til 2 fólk, hølisleiga, farma- og portoútreiðslur.

5.2.4

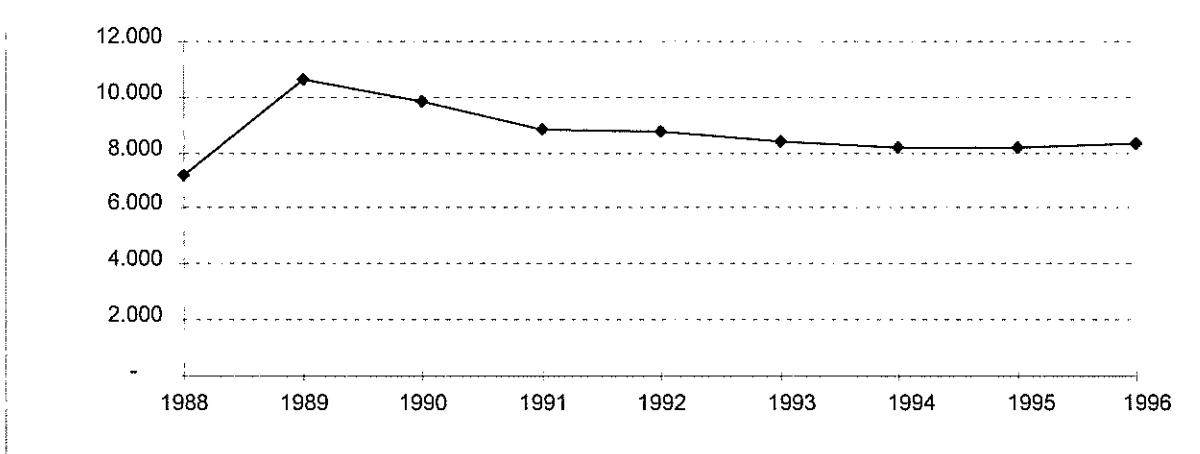
Gongdini fram til ta núverandi støðuna

5.3 Fíggjarviðurskifti

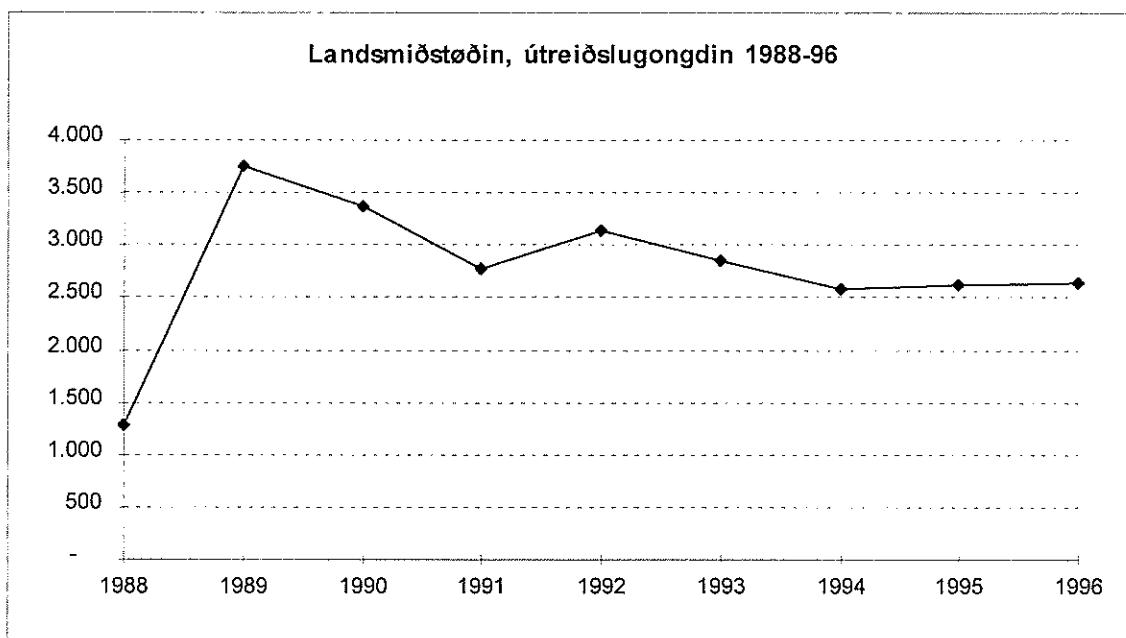
Skúlabókagerð	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Landsmist f. undirv.amboð	1.275	3.755	3.364	2.778	3.145	2.861	2.588	2.623	2.636
Skúlabókagerð		-	-	-	-	335	296	244	242
Skúlabókaútgáva	4.600	4.900	4.900	4.500	4.200	3.670	3.669	3.647	3.661
St. t. rakstur av bókamiðsølu	-	-	-	-	-	300	400	400	398
Barnabl.	60	120	100	100	100	100	100	100	170
Barnabókaútgáva	1.000	1.500	1.200	1.100	1.100	970	970	970	1.000
Fjølrit	225	390	252	340	200	200	200	200	200
Íalt	7.160	10.665	9.816	8.818	8.745	8.436	8.223	8.184	8.307
Index (1988=100)	100	149	137	123	122	118	115	114	116

Útreiðslurnar til skúlabøkur v.m. hækkaðu síðst í 80'um, tá ið Landsmiðstøðin byrjaði at virka. Tey síðstu 4 árini hevur samlaða játtanin verið eitt sindur yvir 8 mió.kr. um árið.

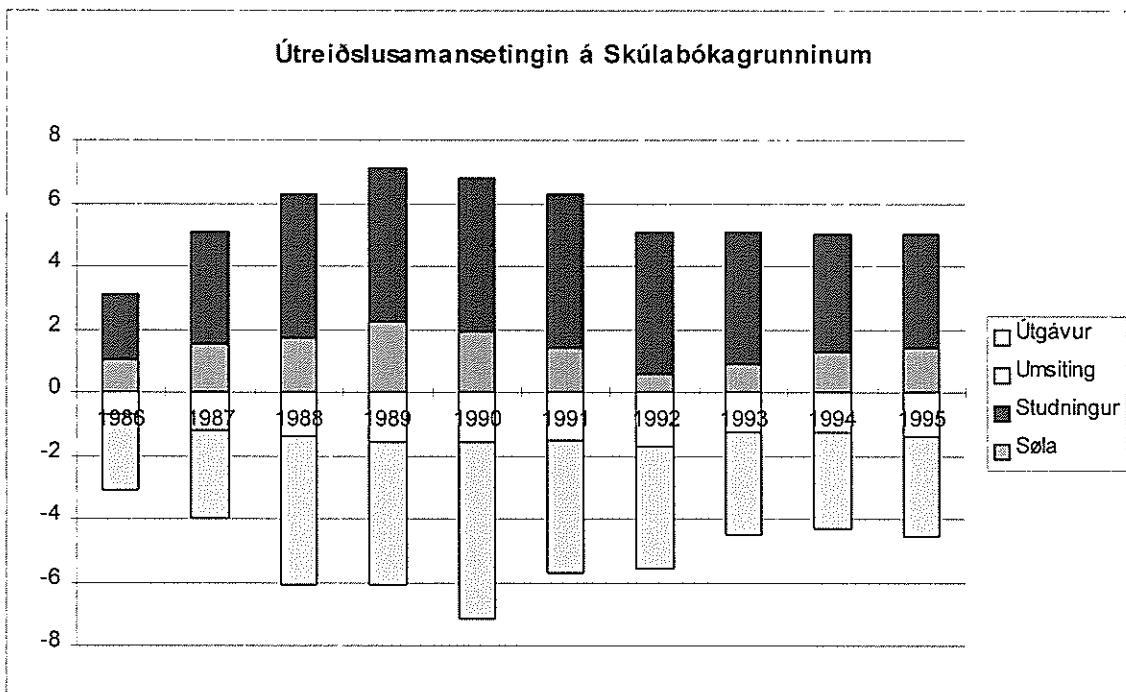
Útreiðslur til skúlabøkur v.m.

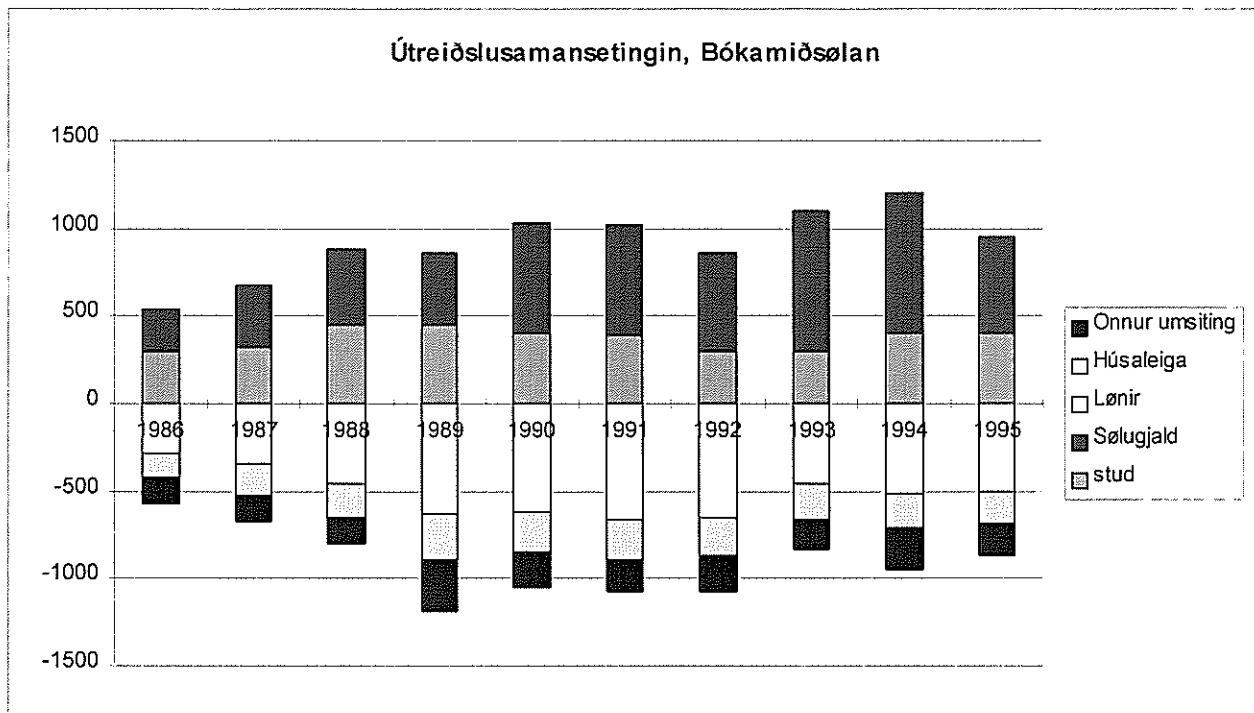
Útreiðslurnar til Landsmiðstøðina hava ligið á uml. 2,6 mill.kr. um árið hesi síðstu 2 árini. Hetta er eisini játtanin sum er í 1996.

Skúlabókagrunnurin hevur minkað virksemið nakað síðani síðst í 80'unum, tá tað var störst. Nógv tann största inntókan hjá grunninum er studningurin. Sólan er einans uml. 20-30% av studninginum. Grunnurin hevur eitt landskassalán, ið rindað verður aftur í lötuni. Skuldin er uml. 2 mió.kr. Lánið var tikið áðrenn 1986.

Útreiðslusamansetingin hjá Bókamiðsøluni víðir, at sölugjaldið hevur verið nakað skiftandi tey ymsu árini. Harafturímóti hevur studningurin verið meiri fastur uml. 400 tú.s.kr. Studningurin er lægri enn lónarútreiðslurnar. Umframt lónir, skal Bókamiðsólan rinda húsaleigu og aðrar útreiðslur (porto v.m.)

5.4 Starvsfólkaviðurskifti

Á Landsmiðstöðini starvast, umframt leiðaran, trý skrivstovufólk og 10 lærugreinaráðgevarar. Ráðgevarnar hava tilsamans umleið 66 tímar um vikuna. Landsskúlafyrisingin og Landsmiðstöðin gjalda 50 % hvør av lónarútreiðslunum til lærugreinaráðgevararnar.

Á Skúlabókagrunninum eru umframt leiðarin 4 skrivstovufólk. Formaðurin arbeiðir fulla tíð í lötuni, men hevur síðani 1986 arbeitt skiftandi arbeiðstíð 4 skrivstovufólk. Trý arbeiða við útgávuvirksemi, harav tvey eru ráðgevarar (Føroya Lærarafelag), meðan tað triðja hevir skrivstovuuppgávur í hesum sambandi. Eitt skrivstovufólk hevir skrivstovuhaldið hjá stovninum um hendi.

Dagligi leiðarin á Bókamiðsøluni⁷, hevir eitt fólk afturat sær. Tey fyrstu mongu árini var hann einsamallur í føustum starvi hjá Bókamiðsøluni, men nú eru tey tvey. Upplýst skal vera, at frá síðst í 1980-árunum til fyrst í 90-árunum vóru 2 fólk umframt avgreiðslumannin í føustum starvi.

⁷ Er eisini nevdarskrivariog kassameistari

5.5 Hølisviðurskifti

5.5.1 Landsmiðstøðin

Í august 1989 flutti Landsmiðstøðin inn í hølini hjá "Grunnunum" við Hoyvíksvegin 72. Hølini eru innrættað til endamálið og eru umleið 750 m². Harafrat koma so felagsøki sum fundarrúm, gongir, toilett, kantina og parkeringskjallari.

Ein partur av miðhæddini har Landsmiðstøðin húsast er ikki tikan í bruk enn. Ætlanin var av fyrstan tíð at umleið 2 - 300 m² av hesum skuldu innrættast og brukast av LMS. Nú verður arbeitt við at fáa einar 150 m² av hesum upp í Landsmiðstøðina "óinnrættað", m.a. til flokssettini og til goymslu, men enn er ikki komið á mál hesum viðvijkandi.

5.5.2 Skúlabókagrunnurin

Grunnurin fór at leiga høli síðst í sjeytiárunum til fyrisitingina. Tað leigumálið varð uppsagt í 1985, og grunnurin flutti í hølini á Hoydalsvegi 40, har ið hann heldur til enn. Grunnurin leigar eina hædd í húsunum, og víddin er um 100-115 m². Harafturat leigar grunnurin ein part av kjallara í sama húsi, sum til víddar er einar 20-25 m². Samlaðu leiguútreiðslurnar (hiti íroknaður) fyrí hølini eru 6.155 krónur um mánaðin. Sum støðan er nú og nakað frameftir, verður ikki tørvur á øðrum hølum til grunsins virksemi.

5.5.3 Bókamiðsølan

Fyrstu mongu árini húsaðist Bókamiðsølan í Losjuni undir sera óarbeiðsligum umstøðum, men í 1989 flutti hon eftir boðum landsstýrisins niðan á Hoyvíksvegin undir somu lon sum Landsmiðstøðin fyrí undirvísingaramboð. Hesi hølini eru nøktandi nú og nakað fram. Leigusáttmáli er gjørdur við Grunnarnar og landsstýrið hefur góðkent sáttmálan. Til víddar eru hølini tilsamans 509 fermetrar. Av hesum verða 78 m² nýttir til skrivstovu og avgreiðslu. Samlaðu leiguútreiðslurnar eru 15.768 krónur um mánaðin.

5.6 Uppskot: Felags høli

Heiti á uppskoti	Fyrisitingin, ráðgevingin og tænastustovnar annars hjá undirvísingarverkinum, samlast í bygninginum við Hoyvíksvegin, har Landsmiðstöðin nú er.
Uppskot nr.	8
Lýsing av innihaldi	Fyrisitingin, ráðgevingin og tænastustovnar annars hjá undirvísingarverkinum, samlast í bygninginum við Hoyvíksvegin, har Landsmiðstöðin nú er.
Bakgrund	<p>Virksemi hjá grunnunum er sera nóg minkað, síðani teir fluttu inni í hølini við Hoyvíksvegin mitt í 80'unum. Mælt verður til, at grunnarnir flyta í onnur betur hóskandi høli, og at húsið verður brúkt til omanfyri nevndu stovnar innan fyrir undirvísingarverkið.</p> <p>Umskipanirnar av almenna bygnaðinum hava sum fortreyt, at umsitingin verður savnað á einum staði. Bygningurin kundi verið ein hóskandi ramma um hetta virksemið.</p> <p>Leigumálið hjá Svend Krosstein gongur út um ikki so langa tíð.</p>
Samband við onnur uppskot	Einki
ávirkan	Eingin
Faklig ávirkan	Fakliga umhvørvi verður betri hjá teimum sum arbeiða sum ráðgevarar og fyrisitarar av undirvísingarverkinum.
Fíggjartílgægt ávirkan	<p>Leiguútreiðslurnar, sum stovnarnir nú hava, fellu burtur</p> <p>Stovnarnir kunnu hava felags móttóku, avgreiðslu, fundarhøli, teldukervi o.t.</p>
Fíggjartílgægt fortreytir	<p>At landskassin hevur möguleika fyrir at krevja, at bygningurin verður brúktur til stovnarnar undir undirvísingarverkinum.</p> <p>Landsskúlafyrisitingin, Stuðulsstovnurin og Læruráðið rinda í lötuni uml. 650 tús. kr. um árið í húsaleigu til Svend Krosstein. Roknað verður við, at hetta kann innganga sum leiga fyrir bygningin við Hoyvíksvegin.</p> <p>Skúlabókagrunnurin rindar uml. 70 tús. kr. um árið fyrir høli við Hoydalsvegin.</p> <p>Landsmiðstöðin og Bókamiðsølan rinda í lötuni uml. 400 tús. kr. um árið fyrir at leiga í hølunum við Hoyvíksvegin.</p> <p>Roknað verður við, at landskassin keypir húsini, og at stovnarnir ikki hava</p>

	útreiðslur av leigu. Neyðugt verður helst við ávísari umbyggingum, áðrenn stovnarnir kunnu flyta inn.					
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 0	1997: 1500	1998: 1500	1999: 1500	2000: 1500	
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> • Nógvir felags fasilitetir • Betri fakligt umhvørvi • Samstarvselvandi og möguleiki fyrir betri felags ráðlegging. • Landið eiger bygningin heldur enn at leiga • Meiri nýtsluvinarligt fyrir brúkaran 					
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> • Meiri árent og tessvegna minni friður, t.d. til skúlabókaútgávuarbeiði. 					
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> • Grunnarnir vilja mótarbeiða hesi ætlanini • Onkur av stovnunum vil möguliga mótarbeiða ætlanini 					
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> • Samband skal takast við grunnarnar • Leigumál skulu sigast upp • Flytingin fremjast • Flytingin kann koma í gildi frá 1. januar 1997 					
Tíðarætlan	Mar 96	Politisk viðgerð av málinum				
	Apr 96	Tingingar takast við grunnarnar um málið				
	Jan 97	Undirvísingarverkið yvirtekur bygningin				

5.7 Uppskot: Skúlabókagrunnurin veita stuðul til privat forløg

Heiti á uppskoti	Skúlabókagrunnurin veita stuðul til privat forløg
Uppskot nr.	9
Lýsing av innihaldi	<p>Skúlabókagrunnurin eiger at hava möguleika fyri at veita stuðul til onnur forløg, sum geva út skúlabøkur.</p> <p>Skúlabøkurnar hjá hesum forløgunum skulu lúka tey innihaldsligu krövni, sum grunnurin setur við atliti at lesiætlanum o.t. Kravt skal eisini verða, at bøkurnar eru greiddar væl úr hondum viðvíkjandi rættlestri o.t..</p> <p>Hugsast kann eisini, at onkrar av uppgávunum kunnu bjóðast út.</p>
Bakgrund	<p>Skúlabókagrunnurin tekur sær í dag av allari framleiðslugongdini av skúlabókum, líka frá at seta krøv til innihaldið í bókunum til at gera ta liðugt skrivaðu bókina klára til prentingar og geva hana út.</p> <p>Hetta uppskotið er ætlað at loysa upp fyri fløskuhálsinum, sum grunnurin verður í eini skipan, har hann sjálvur er við í øllum.</p> <p>Málsetningurin er, at so nógvar dygdargóðar skúlabøkur sum möguligt verða givnar út. Fyri at rökka hesum, verður hildið skilagott möguliga at inndraga tey privatu forløgini í útgávuna av skúlabókum. Tørvurin er sera stórur, og marknaðurin verður ikki lætt mettaður, tí talan er ikki um ein og sama markna. Eftirspyrjararnir eru heilt ymiskir, tá ið ein bók verður givin út til miðnámsskúlan og barnaskúlan, og eisini innan tær ymsu lærugreinirnar er marknaðurin ymiskur. Bøkur hava ikki langa livitíð í dag, og mugu endurnýggjast eftir fáum árum.</p> <p>Við at geva möguleika fyri at veita stuðul til privatforløg, kann hugsast, at ein nýggjur menningarmöguleiki verður royndur.</p> <p>Hugsast kann, at Mentunargrunnurin hjá Løgtinginum eisini gerst partur í hesi ætlan.</p>
Samband við onnur uppskot	<p>Uppskotið nýtist ikki at leggja upp til sparingar, tí tørvurin á bókum er stórur.</p> <p>Er neyðugt at spara, kann játtanin til grunnin skerjast við upp til 300 tús.kr. Broytingin í grunninum kann möguliga føra við sær, at líka nógvar bøkur kortini koma út kortini.</p>
Geografisk ávirkan	Eingin
Faklig ávirkan	Fleiri skúlabøkur koma út, og styrkir hetta tann føroyska skúlan fakliga

Fíggjarlig ávirkan	Nakað av játtanini til skúlabókagrunnin kann möguliga markast til at stuðla privatum forlögum at geva skúlabøkur út fyri.				
Fíggjarligar fortreytir	At privat forlög eru áhugað at geva skúlabøkur út, um tey fåa stuðul til hetta				
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 300	1997: 300	1998: 300	1999: 300	2000: 300
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> • Fleiri skúlabøkur koma út • Ymsar tilgongdir kunnu hugsast at verða til marknaðin fyrir skúlabókum 				
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> • Dygdin í bókunum verður möguliga ikki eins góð • Nakað av arbeiðsmegi skal setast av til at seta krövni og hava eftirlit við hesum til tey privatu forlögini. 				
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> • Vandi er fyrir, at krövni, sum stuðulin verður veittur eftir, ikki verða hildin, og at ósemja verður við privat forlög • Kröv verða til betri samskifti 				
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none"> • Nevnd skal setast við luttøku av nevndini fyrir skúlabókagrunnin, at evna eina reglugerð fyrir, hvussu grunnurin möguliga kann veita stuðul til privat forlög. • Kunngerðin fyrir skúlabókagrunnin skal möguliga broytast. • Skipanin skal fáast at virka so skjótt sum möguligt. 				
Tíðaráætlan	Mar 96	Politisk viðgerð av málínum			
	Apr 96	Nevnd setast at gera rætningslinjur			
	Aug 96	Nýggju reglurnar koma í gildi			

5.8 Uppskot: Bókamiðsølan hanga saman fíggjarliga

Heiti á uppskoti	Bókamiðsølan hvíla í sær sjálvum
Uppskot nr.	10
Lýsing av innihaldi	Bókamiðsølan skal hvíla í sær sjálvum fíggjarliga. Hetta kann gerast við at húsaleigan, ið er 200 tús. kr., verður strikað, og at avgjaldsupphæddin verður hækkað.
Bakgrund	<p>Bókamiðsølan er serliga ætlað at verða útbýtislið hjá Skúlabókagrunninum og Bókadeildini hjá Lærarafelagnum. Seinni hevur stovnurin átikið sær aðrar uppgávur, soleiðis at Bókamiðsølan er heilsøla av bókum hjá nógvum privatum forlögum umframt at verða útbýtislið hjá nógvum almennum stovnum.</p> <p>Nevndin meinar, at Bókamiðsølan eigur at taka hægri gjald fyri tænasturnar, soleiðis at virksemi hvílir í sær sjálvum.</p> <p>Stuðulin, sum möguliga kundi verða veittur er, at Bókamiðsølan ikki rindar húsaleigu.</p>
Samanband við onnur uppskot	Möguligt samband er við ætlanina at savna fleiri stovnar í hølini við Hoyvíksvegin.
Geografisk ávirkan	Eingin
Faklig ávirkan	Eingin
Fíggjarlig ávirkan	<p>Almennir stovnar, privat forlög og möguliga eisini bókahandlar mugu í vissan mun rinda fyri tað, sum tað kostar at reka eina Bókamiðsølu.</p> <p>Hetta merkir, at Skúlabókagrunnurin og Bókadeildin eisini mugu rinda eitt hægri gjald.</p>
Fíggjarligar fortreytir	<ul style="list-style-type: none"> At húsaleigan hjá Bókamiðsøluni fellur burtur, tá ið undirvísingarfyrisingar stovnarnir eru savnaðir við Hoyvíksvegin.
Sparing 1996 - 00 (tús.kr.)	1996: 200 1997: 400 1998: 400 1999: 400 2000: 400
Fyrimunir	<ul style="list-style-type: none"> Eingin goymdur stuðul er til bókaútgávu- og útbýti Virka eftir privatmarknaðarligum treytum
Vansar	<ul style="list-style-type: none"> At tað verður dýrari at brúka Bókamiðsølana
Vandamál	<ul style="list-style-type: none"> At Bókamiðsølan ikki hongur saman fíggjarliga og verður noydd til at

	gevast. Tað er ikki endamálið, tí virksemið er skilagott.	
Virkisætlan	<ul style="list-style-type: none">• Seta nevnd at kanna málið gjöllari• Boða frá nýggjum avgjaldsprísi/-politikki	
Tíðarætlan	Mar 96 Apr 96 Juli 96	Politisk viðgerð Seta nevnd at viðgerða málið ítökiligt Boða frá nýggjum avgjaldsprísum og laga virksemi sambært hesum.

6. Samandráttur og tilmæli

Í hesum álitinum eru nokur ítökilig uppskot til sparingar og rationaliseringar innan fyrir tann partin av undirvísunarókinum, sum fevnir um fólkaskúlan, sernámsfrøðiligu ráðgevingina, frítíðarundirvísingina og skúlabókaútgávu. Nevndin meinat, at uppskotini eru realistisk, men tað vilja altið verða fleiri meiningar um, um tað er rætt at fremja eina ávísu umlegging ella ikki. Nevndin hevur eftir fórimuni roynt at víst á, hvørjir fyrimunir og vansar tað eru við teimum ymsu broytingunum og sett töl á hvussu nögv ein mögulig umlegging vildi spart landskassanum. Nevndin hevur eisini lagt seg eftir, at gjört eina nokkso neyva lýsing av teimum ymsu økjunum, soleiðis at lesarin á henda hátt fær eitt neyvt innlit í økið, sum uppskotini viðvíkja.

Uppskotini eru 10 í tali. Tey mest umfatandi eru innan fólkaskúlan.

1. Uppskot: Nýggjur fymil til fólkaskúlan

Skotið verður upp at farið verður yvir til ein tvíbýttan fymil til útrokning av pultstímum til fólkaskúlan. Orsókin er, at verandi fymil ikki leggur upp til, at framhaldsdeildir verða lagdar saman, av tí at teir stóru skúlarnir vinna mest upp á at hava nögv børn í grundskúlanum. Broytingin í fymlinum skuldi gjort, at skúlarnir verða javnari fyrir. Broytingin fer at viðföra, at tað verður ein flyting av tímum frá nøkrum skúlum til aðrar.

Pultstímarnir til fólkaskúlan er nögv tann störsti einstaki posturin á fíggjarlögini hjá undirvísingarverkinum, so ringt er at koma uttanum at hyggja at hesum økinum, tá ið sparingar skulu fremjast. Nevndin tekur undir við landsskúlaráðnum og landsstýrinum, at pultstímatalið í fólkaskúlanum eigur ikki at verða skert. Tað lækkaða barnatalið kundi tó givið grund til at talið bleiv lækkað eitt sindur. Útrokningar eru gjördar av eini 1% lækking. Hetta metir nevndin sum eitt maksimum.

2. Uppskot: Samanlegging av smáum bygdaskúlum

Skotið verður upp, at smáir bygdaskúlar verða samanlagdir, soleiðis at næmingarnir verða samlaðir í stórra eindir. Nevndin metir, at undirvísingartilboðini hjá næmingunum kunnu verða bött við hesi broytingini. Uppskotið krevur helst, at grein 30 í fólkaskúlalögini verður broytt. Landsstýrismaðurin hevur boðað frá, at henda grein verður endurskoðað í lötni.

3. Uppskot: Eftirútbúgvingarskipan broytast

Nevndin mælir til at eftirútbúgvingarskipanin hjá fólkaskúlalærarum verður broytt, soleiðis at stórra dentur verður lagdur á styttri skeið heldur enn ársskeið. Hetta hevði viðfört, at skeiðini høvdu dugnað fleiri, og hetta hevði givið gróðrarbotn fyrir útviklingsmennandi virksemi á skúlunum. Umleggingin viðførir fleiri skeið, hóast játtanin til eftirútbúgving verður skerd nakað.

4. Uppskot: Skipan av landinum í skúlafylki

Mælt verður til, at fólkaskúlin verður skipaður í skúlafylki, og tann ítökiliga ráðleggingin av skúlagongdini innan økini verður miðfirrað til lokalar leiðslur at taka stóðu til. Hetta er eitt uppskot, sum fer at taka tíð at fremja. Best er eisini, at hetta hevði verið fraðnt saman við eini umlegging í kommunubygnaðinum í Føroyum. Ein slík umlegging hevði viðfört sera stóra rationaliseringar og sparingar av skúlaverkinum.

5. Uppskot: Sernámsfröðiliga virksemið skal skipast í skúlafylki
Hetta uppskotið hongur saman við uppskotinum at skipa landið í fylki. Mælt verður til, at tann lokala ráðgevingin verður styrkt við skúlasálarfröðingum og serlærarum. Samstundis verður mælt til, at tímar til serligan tørv verða færri í talið, við at savna teir tungu næmingarnar meiri enn nú. Samanumtikið metir nevndin, at ein lítil kostnaðarlækking kann fremjast.
6. Uppskot: Almanna- og heilsuverkið rinda fyri tænastur á skúlanum á Trøðni.
Nevndin meinar, at heilsu- og almannaverkið eיגur at bera útreiðslurnar av teimum tænastum, sum Skúlin á Trøðni ger fyri hesi verk. Tað er rættari fyri bókingina á landskassaroknskapininum, at útreiðslur sum ikki eru av sernámsförligila virkseminum hjá undirvísingarverkinum, verða skildar frá útreiðslunum hjá skúlanum á Trøðni.
7. Uppskot: Frítíðarundirvísingen fyriskipast í storri øki
Mælt verður til eitt storri samstarv millum kommunur um frítíðarundirvísingina, soleiðis at tilboðini til borgararnar verða følbroytari í tali.
8. Uppskot: Felags høli
Mælt verður til at fyrisiting, ráðgeving og tænastustovnar annars hjá undirvísingarverkinum, savnast í bygninginum við Hoyvíksvegin, har Landsmiðstöðin heldur til. Hetta hevði verið samstarvseldandi og givið möguleika fyri betri felags ráðlegging. Harafturat hevði hetta verið nýtslufrejandi fyri brúkararn og somuleiðis vrið við til at ment skúlaumhvørvið sum heild. Roknað er við, at landið eiger bygningin, og at játtanin tí ikki skal verða til leigu hjá hvørjum einstökum stovni.
9. Uppskot: Skúlabókagrunnurin veita stuðul til privat forlög
Skúlabókagrunnurin eiger at hava möguleika fyri at veita stuðul til onnur forlög, sum geva út skúlabókur. Á henda hátt kundi hugsast at nýggjur menningarmöguleiki varð royndur, sum kundi viðfört, at enn fleiri dygdargóðar skúlabókur vórðu framleiddar. Játtanin til grunnin kann möguliga samstundis skerjast eitt sindur.
10. Uppskot: Bókamiðsolan hanga saman fíggjarliga
Nevndin meinar, at Bókamiðsolan eiger at hvíla í sær sjálvari fíggjarliga. Hetta kann gerast við, at húsaleigan verður strikað, og avgjaldsupphæddin verður hækkað.

Fíggjarliga kunnu umleggingarnar viðföra sparingar. Nevndin hevur mett um hesar, og roknað verður við, at tann *maksimala* skerjingin verður henda:

⁸

Uppskot	Heiti	1996	1997	1998	1999	2000
1	Nýggjur frysil til fólkaskúlan	400	900	900	900	900
2	Samanlegging av smáum bygdaskúlum	500	1.200	1.200	1.200	1.200
3	Eftirútbúgvingarskipanin broytast	0	400	1.000	1.000	1.000
4	Skipan av landinum í stórra geografisk øki	0	1.000	3.000	5.000	7.000
5	Sernámsfrøðiliga virksemi í stórra økjum	0	500	500	500	500
6	Almannra- og heilsuverkið rinda til SáT	300	300	300	300	300
7	Fritiðarvirksemi fyriskipast í stórra øki	30	60	60	60	60
8	Felags høli	0	1.500	1.500	1.500	1.500
9	Skúlabókagrunnurin veita stuðul til privat forlög	300	300	300	300	300
10	Bókamiðsølan hvíla í sær sjálvum	200	400	400	400	400
Íalt		1.730	6.560	9.160	11.160	13.160

At enda skal nevnast, at nevndin í öllum uppskotunum leggur upp til, at ein gjöllari kanning verður gjörd av umleggingunum. Undir hesum eiga eisini allir partar í málinum at verða hoyrdir.

Tíðin, sum henda nevndin hevur havt at gera arbeiðið hevur verið sera statt. Arbeiðið er sjálvsagt merkt av hesum.

⁸ Töluni eru í mun til verandi játtan fyrir 1996

Fylgiskjøl

Talva 1: Rakstrarútreiðslur til fólkaskúlan - kommunubudgett 1996

Túsund kr.	Fólkaskúlin			Starvsfólka- útreiðslur	Total
	Rakstur	Viðlikahald og ilögur	Tilsamans		
Kommunur					
1. Fugloyar	25		25	172	197
2. Svínoyar	65		65	223	288
3. Viðareiðis	542		542	842	1.384
4. Hvannasunds	700		700	1.233	1.933
5. Klaksvíkar	4.218		4.218	14.889	19.107
6. Kunoyar	160		160	395	555
7. Mikladals	60	63	123	271	394
8. Húsa	60		60	208	268
9. Oyndarfjarðar	245		245	473	718
10. Elduvíkar	145		145	293	438
11. Fuglafjarðar	1.500	200	1.700	5.907	7.607
12. Leirvíkar	1.052		1.052	1.690	2.742
13. Gøtu	1.558		1.558	1.803	3.361
14. Nes	1.310		1.310	3.883	5.193
15. Runavíkar	3.474		3.474	7.554	11.028
16. Sjóar	743		743	4.262	5.005
17. Skála	979		979	1.627	2.606
18. Eiðis	1.165		1.165	2.380	3.545
19. Sunda	352	60	412	1.516	1.928
20. Funnings	100		100	342	442
21. Gjáar	40		40	139	179
22. Haldarsvíkar	430		430	1.028	1.458
23. Saksunar	0		0	71	71
24. Hvalvíkar	561		561	1.162	1.723
25. Hósvíkar	337		337	739	1.076
26. Kollafjarðar	1.136		1.136	3.134	4.270
27. Kvívíkar	1.100		1.100	1.384	2.484
28. Vestmanna	1.439		1.439	4.280	5.719
29. Kirkjubøar	290	200	490	309	799
30. Hests	55		55	221	276
31. Nólsoyar	424		424	681	1.105
32. Sandavágs	1.547		1.547	2.344	3.891
33. Miðvágs	1.634		1.634	3.180	4.814
34. Sørvágs	1.287		1.287	3.038	4.325
35. Bíggjar	85		85	0	85
36. Mykines	15		15	0	15
37. Sands	1.698		1.698	1.783	3.481
38. Skopunar	1.261		1.261	2.015	3.276
39. Skálavíkar	480		480	687	1.167
40. Húsavíkar			0	676	676
41. Skúvoyar	50		50	457	507
42. Hvalbiar	685		685	2.112	2.797
43. Tvøroyrar	3.584		3.584	6.045	9.629
44. Fámjins	175		175	221	396
45. Hövs	250		250	369	619
46. Porkeris	572		572	1.495	2.067
47. Vágs	1.250		1.250	5.244	6.494
48. Sumbiar	563		563	785	1.348
49. Tórshavnar	15.153		15.153	38.788	53.941
Tilsamans	54.526	523	55.049	132.178	187.227

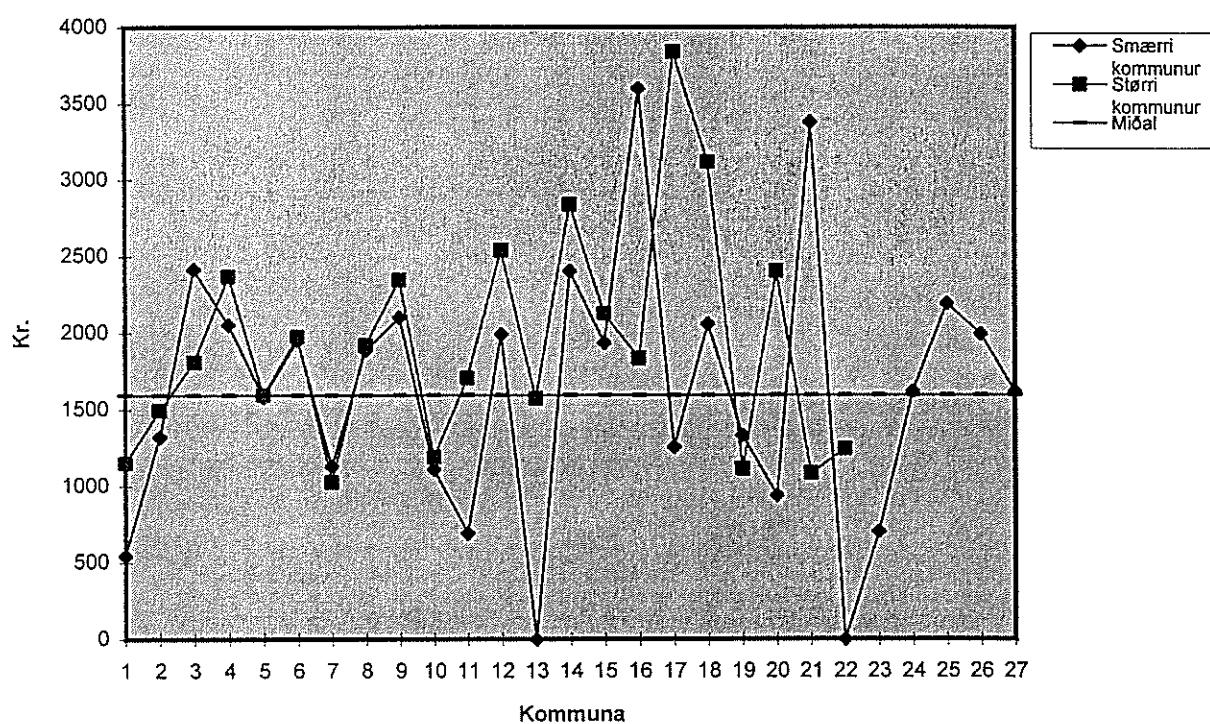
* El, olja, tlf. trygging, reingeroð v.m.

Talva 2: Lyklatøl

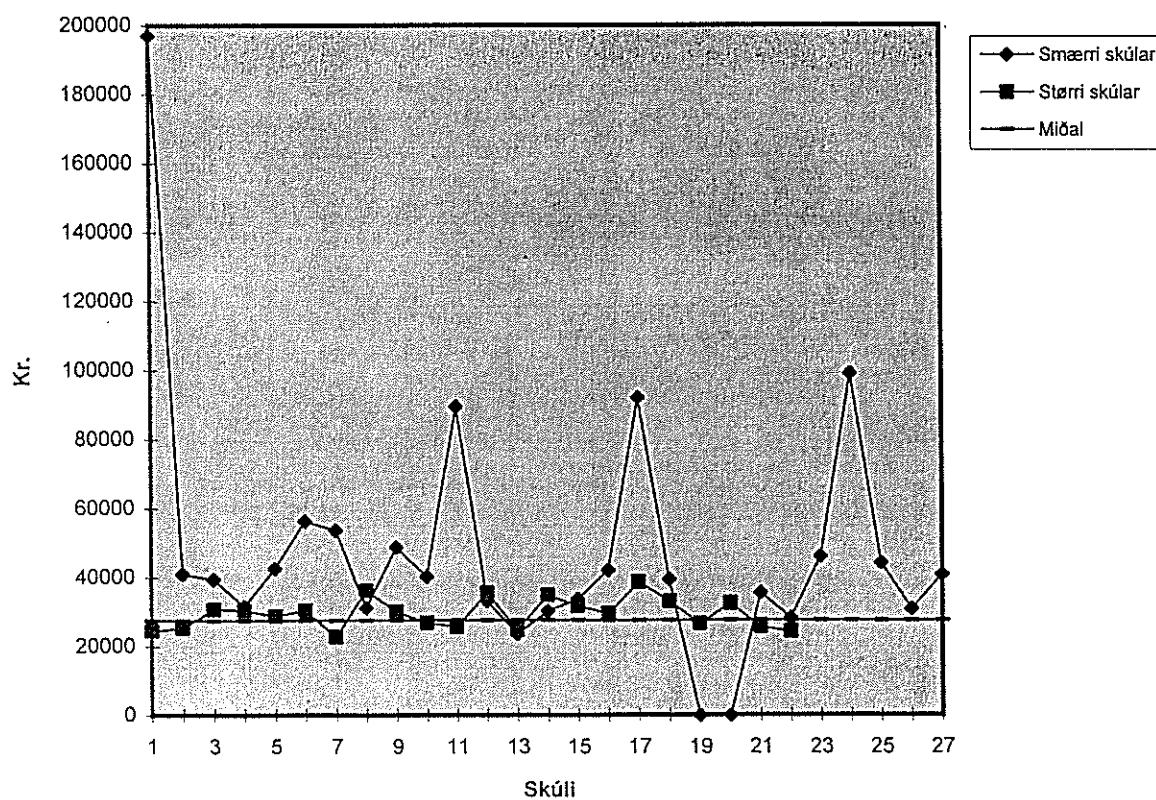
Kommunur	Skúlarakstur/ Total	Komrakstur fólkaskúlin/ Skattsk. pers.	Útreiðslur pr. næming
1. Fugloyar	13%	543	197.000
2. Svínoyar	23%	1.327	41.143
3. Viðareiðis	39%	2.417	39.529
4. Hvannasunds	36%	2.053	31.689
5. Klaksvíkar	22%	1.151	24.654
6. Kunoyar	29%	1.584	42.692
7. Mikladals	31%	1.952	56.286
8. Húsa	22%	1.132	53.600
9. Oyndarfjarðar	34%	1.885	31.217
10. Elduvíkar	33%	2.101	48.667
11. Fuglafjarðar	22%	1.496	25.441
12. Leirvíkar	38%	1.810	30.808
13. Gøtu	46%	2.368	30.555
14. Nes	25%	1.596	28.850
15. Runavíkar	32%	1.976	30.464
16. Sjóar	15%	1.026	22.750
17. Skála	38%	1.922	36.188
18. Eiðis	33%	2.348	30.038
19. Sunda	21%	1.190	26.775
20. Funnings	23%	1.111	40.182
21. Gjáar	22%	690	89.500
22. Haldarsvíkar	29%	1.991	33.136
23. Saksunar	0%	0	23.667
24. Hvalvíkar	33%	2.406	30.219
25. Hósvíkar	31%	1.937	33.625
26. Kollafjarðar	27%	1.705	25.722
27. Kvívikar	44%	2.540	35.486
28. Vestmanna	25%	1.572	24.863
29. Kirkjubøar	61%	3.603	42.053
30. Hests	20%	1.257	92.100
31. Nólsoyar	38%	2.058	39.464
32. Sandavágs	40%	2.839	34.741
33. Miðvágs	34%	2.128	31.671
34. Sørvágs	30%	1.835	29.418
35. Bíggjar	0%	1.334	0
36. Mykines	0%	938	0
37. Sands	49%	3.842	38.678
38. Skopunar	38%	3.121	33.091
39. Skálavíkar	41%	3.380	35.364
40. Húsavíkar	0%	0	28.167
41. Skúvoyar	10%	704	46.091
42. Hvalbiar	24%	1.113	26.633
43. Tvøroyrar	37%	2.407	32.421
44. Fámjins	44%	1.620	99.000
45. Hovs	40%	2.193	44.214
46. Porkeris	28%	1.993	30.851
47. Vágs	19%	1.084	25.567
48. Sumbiar	42%	1.617	40.839
49. Tórshavnar	28%	1.244	24.298
Tilsamans	29%	1.593	27.594

Skúlar við =< 70 næm.

Rakstrarútreiðslur pr. skattaborgara

Útreiðslur pr. næming

Talva 3: Fólkatal og næmingatal

Kommunur	Fólkatal 30/9/95	Skatt- skyldugir personar	Næm.tal 1996	Felagsskúlar 1996
1. Fugloyar	52	46	1	
2. Svínoyar	64	49	7	
3. Viðareiðis	305	224	35	
4. Hvannasunds	444	341	61	
5. Klaksvíkar	4.519	3.666	775	
6. Kunoyar	126	101	13	
7. Mikladals	81	63	7	
8. Húsa	53	53	5	
9. Oyndarfjarðar	163	130	23	
10. Elduvíkar	77	69	9	3
11. Fuglafjarðar	1.410	1.136	299	
12. Leirvíkar	742	581	89	
13. Gøtu	858	658	110	
14. Nes	1.032	821	180	
15. Runavíkar	2.261	1.758	362	
16. Sjóar	947	724	220	
17. Skála	614	509	72	
18. Eiðis	626	496	118	44
19. Sunda	429	346	72	10
20. Funnings	105	90	11	3
21. Gjáar	65	58	2	0
22. Haldarsvíkar	276	216	44	13
23. Saksunar	32	26	3	3
24. Hvalvíkar	296	233	57	18
25. Hósvíkar	223	174	32	9
26. Kollafjarðar	877	666	166	45
27. Kvívíkar	570	433	70	
28. Vestmanna	1.140	915	230	
29. Kirkjubøar	176	136	19	
30. Hests	47	44	3	
31. Nólsoyar	238	206	28	Miðv./Sandav.
32. Sandavágs	668	545	112	112
33. Miðvágs	963	768	152	152
34. Sørvágs	880	701	147	
35. Bíggjár	72	64	0	
36. Mykines	19	16	0	Meginskúlin
37. Sands	544	442	90	55
38. Skopunar	514	404	99	53
39. Skálavíkar	178	142	33	21
40. Húsavíkar	168	135	24	15
41. Skúvoyar	89	71	11	
42. Hvalbiar	771	615	105	
43. Tvøroyrar	1.824	1.489	297	
44. Fámjins	123	108	4	
45. Hovs	138	114	14	
46. Porkeris	386	287	67	
47. Vágs	1.422	1.153	254	
48. Sumbiar	429	348	33	
49. Tórshavnar	15.193	12.181	2220	
Tilsamans	43.229	34.551	6.785	556
		I % av tilsamans		8%

Figgjar- og búskapardeildin tann 31. januar 1996.

Reidar Nónfjall.

Framskriving av 7-16 ára gomlum børnum í kommununum

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hattarvík	4	4	4	3	2	2	2
Kirkja	1	1	1	1	1	1	1
Svínoy	6	7	7	9	10	10	11
Viðareiði	51	53	56	56	58	60	59
Hvannas.	66	68	60	52	55	59	58
Múli	1	1	0	0	0	0	0
Norðdepli	27	27	28	26	24	19	15
Norðtoftir	2	2	2	1	1	0	0
Klaksvík	699	692	715	677	672	671	661
Norðoyri	13	15	15	15	17	18	19
Árnafjørður	9	8	9	10	10	9	7
Haraldsund	11	12	13	14	15	14	13
Kunoy	6	5	6	7	6	5	5
Mikladalur	6	7	6	7	8	8	8
Trøllanes	2	3	3	5	7	8	10
Húsar	4	4	6	6	8	9	8
Syrðadalur	1	1	2	2	2	2	2
Oyndarfjørður	22	25	26	27	28	29	28
Funningsfjørður	10	9	10	8	7	6	5
Fuglafjørður	219	220	214	211	208	202	200
Hellur	8	7	5	5	4	4	1
Leirvík	130	122	122	119	117	114	118
Gøtueiði	3	4	6	7	6	6	6
Gøtugjógv	6	7	8	8	9	8	8
Norðagøta	83	90	93	91	91	91	85
Syrðugøta	60	61	65	65	68	62	60
Nes	33	32	35	31	31	31	30
Saltnes	39	39	38	39	33	34	30
Toftir	108	112	120	121	127	124	123
Innan Glyvur	19	20	20	20	17	16	18
Glyvrar	40	43	44	42	42	46	47
Lambareiði	1	2	1	2	2	2	2
Lambi	19	17	18	19	17	17	20
Rituvík	49	46	46	52	50	49	50
Runavík	54	63	70	72	78	77	77
Saltangará	118	118	105	110	111	120	124
Skipanes	5	5	5	4	3	3	2
Søldarfjørður	65	66	72	69	71	80	87
Æðuvík	11	13	14	12	13	13	14
Kolbeinagjógv	3	4	5	5	5	5	5
Morkrane	9	8	8	7	8	7	6
Selatrað	11	10	9	8	7	7	5
Strendur	137	140	142	144	154	157	153
Skálabotnur	19	20	19	18	19	20	18
Skáli	84	86	77	79	78	79	77
Eiði	112	112	107	107	103	107	110
Ljósá	4	5	6	6	6	7	7
Svínaír	1	1	1	1	1	1	1
Norðskáli	34	37	40	38	38	37	34
Oyrabakki	19	21	21	22	19	22	23
Oyri	18	21	19	22	22	25	24

Framskriving av 7-16 ára gomlum børnum í kommununum

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Funningur	11	12	14	14	14	16	15
Gjógv	1	1	2	4	6	6	8
Haldórvík	23	24	22	26	26	25	24
Langasandur	10	9	9	9	10	10	11
Tjørnuvík	12	11	12	13	11	10	10
Saksun	7	6	6	6	4	4	3
Hvalvík	31	32	34	32	32	32	32
Streymnes	25	23	22	21	20	19	18
Hósvík	32	30	28	29	30	34	40
Kollafjørður	165	169	174	181	180	186	171
Kvívík	72	73	73	74	75	70	78
Leynar	15	14	13	13	13	12	13
Skælingur	3	3	2	1	1	1	1
Stykkíð	7	7	7	7	10	10	9
Válfur	7	6	5	5	2	2	4
Vestmanna	187	178	179	194	194	190	184
Hoyvík	359	380	402	435	458	464	470
Hvitanes	11	13	12	12	11	10	12
Kaldbak	24	24	29	31	35	37	41
Tórshavn	1614	1637	1684	1722	1759	1776	1820
Argir	250	248	256	266	265	276	278
N.dalur	1	1	0	0	0	0	0
S.dalur	2	2	1	1	0	0	0
Kirkjubøur	6	8	8	7	8	8	7
Velbastaður	21	22	23	22	26	28	31
Hestur	7	8	8	5	4	4	5
Nólsoy	30	30	29	27	26	24	23
Sandavágur	108	103	100	88	88	86	82
Miðvágur	156	158	155	156	156	153	142
Vatnsøyrarar	4	4	4	6	7	9	10
Sørvágur	136	142	150	149	153	153	146
Bøur	8	7	7	6	5	6	7
Gásadalur	1	0	0	0	0	0	0
Mykines	3	2	1	1	1	1	0
Sandur	90	89	85	84	76	76	77
Skopun	108	114	105	102	95	101	99
Skálavík	33	33	34	30	30	29	25
Dalur	10	10	8	7	8	7	6
Húsavík	14	12	11	13	13	12	14
Skúvoy	11	11	12	12	12	12	13
Hvalba	99	93	98	102	106	109	114
Sandvík	21	24	25	23	23	24	24
Froðba	27	27	22	21	23	26	25
Trongvágur	61	61	60	60	56	56	59
Tvøroyri	178	172	167	165	162	175	177
Øravík	5	6	7	7	6	6	5
Øravíkarlíð	10	8	10	10	10	11	11
Famjin	11	12	12	14	13	13	13
Hov	22	18	22	26	23	24	23
Porkeri	72	77	84	84	78	76	74
Vágur	204	195	188	179	179	173	187

Framskriving av 7-16 ára gomlum børnum í kommununum

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Akrar	2	3	4	6	6	6	7
Lopra	25	27	26	27	21	20	17
Sumba	46	49	52	48	45	41	40
	6.860	6.924	7.027	7.065	7.104	7.162	7.182